

Voorwoord

Voor je ligt mijn **persoonlijke** reisverslag van de Wereldcontact "West-Canada Experience"-reis. Deze geheel verzorgde reis was van vrijdag 30 augustus tot en met zaterdag 21 september.

Dit verslag is onderdeel van een hele set vakantieherinneringen. De set bestaat uit:

- een CD met foto's (JPEG/HTML), afspeelbaar op elke computer die zowel het beeldformaat JPEG als een webbrowser ondersteunt);
- een CD met foto's (VCD/EXE/SCR), afspeelbaar op stand-alone VCD- en DVD-spelers en Windows-computers (zowel als stand-alone programma of als screen saver). De presentatie bestaat uit één geheel;
- een CD met foto's (VCD), alleen afspeelbaar op een VCD- of DVD-speler. De presentatie is opgedeeld in kleinere presentaties per dag;
- een website (<http://www.ca2k2.khoe.net/>) met dit verslag, foto's, routekaartjes en videofragmenten;
- een video;
- (misschien) een DVD.

Opmerkingen, aanvullingen en klachten kan je kwijt op één van de volgende adressen:

- E-mail : ca2k2@khoe.net
- Postadres : Postbus 565, 1440 AN te Purmerend

Purmerend, 16 december 2002

R. Khoe.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	1
Vooraf.....	2
Amsterdam – Vancouver (vrijdag 30 augustus).....	4
Vancouver – Penticton (zaterdag 31 augustus).....	7
Penticton (zondag 1 september).....	9
Penticton – Nelson (maandag 2 september).....	11
Nelson – Revelstoke (dinsdag 3 september).....	13
Revelstoke – Banff (woensdag 4 september).....	16
Banff (donderdag 5 september).....	19
Banff – Jasper (vrijdag 6 september).....	21
Jasper (zaterdag 7 september).....	23
Jasper – Clearwater (zondag 8 september).....	25
Clearwater (maandag 9 september).....	28
Clearwater – Williams Lake (dinsdag 10 september).....	30
Williams Lake – Prince George (woensdag 11 september).....	32
Prince George – Smithers (donderdag 12 september).....	34
Smithers – Prince Rupert (Friday, the 13th).....	37
Prince Rupert – Port Hardy (zaterdag 14 september).....	42
Port Hardy – Campbell River (zondag 15 september).....	44
Campbell River – Victoria (maandag 16 september).....	47
Victoria (dinsdag 17 september).....	50
Victoria – Vancouver (woensdag 18 september).....	54
Vancouver (donderdag 19 september).....	56
Vancouver – Amsterdam (vrijdag 20 september).....	59
Vancouver – Amsterdam (zaterdag 21 september).....	61
Achteraf.....	63

Vooraf

Zaterdag, 3 augustus 2002. Eindelijk begonnen met het daadwerkelijk inrichten van de website voor het verslag voor de komende vakantie. De vakantie is al ergens begin dit jaar geboekt en het duurt weliswaar nog bijna een maand, maar ik begin er nu toch wel zin in te krijgen.

De overige voorbereidingen zijn ook al in volle gang. De reissom is reeds betaald en de technische zaken zijn bijna rond.

In april heb ik een Garmin eTrex Vista gekocht. Dit is een GPS-receiver (global positioning system, plaatsbepaling met behulp van de satelliet). Zeer leuk en gelukkig heb ik de juiste software allemaal kunnen krijgen (MapSource WorldMap en Canada). De bedoeling is om onderweg zoveel mogelijk tracks op te slaan, zodat je later precies kunt zien waar we geweest zijn.

Vooraf in het begin veel uitgetest. Nu maar hopen dat ik het ook in het vliegtuig kan/mag gebruiken (Martinair is ge-fax-t, maar nog steeds geen reactie ontvangen). Een reactie zal ik ook niet meer krijgen. Ach wat wil je. Een bedrijf met een website, maar geen e-mail adres is er niet op gericht met haar klanten te praten.

In juli heb ik besloten toch maar een nieuwe PDA (personal digital assistant) aan te schaffen. Mijn PocketPC, gekocht in 1996, wordt nu toch wel wat oud. Belangrijker ... het apparaatje begint toch wel wat kuren te vertonen. Zo is het scherm (aanraakscherm) niet helemaal goed meer. Aangezien mijn REX6000 het ook al begeven heeft, besloot ik maar een goede vervanger aan te schaffen.

Na een korte oriëntatieperiode koos ik de Sony Clie NR70V. Dit is een PDA met PalmOS. Nooit gedacht dat ik een Palmje zou kopen, overigens. De NR70V is, denk ik, de meest uitgebreide en een van de snelste palmtopjes van dat moment. Met het computertje kan je fotograferen, MP3's luisteren, filmpjes kijken, noem maar op. Aangezien het een Sony is, werkt het met MemorySticks. Dit betekent dat uitwisselbaarheid met mijn notebooks geen probleem is. Ook kan ik direct foto's uitwisselen met mijn digitale camera.

Het schrijven met Graffiti was even wennen. Nu gaat het al heel redelijk en mocht het echt niet lukken dan kan ik terugvallen op het virtuele toetsenbord of zelfs het ingebouwde "gewone" toetsenbord. Het gehele verslag zal op de Sony geschreven worden.

het Apparaat heeft 8mB Flash ROM en 16mB RAM (15mB vrij). Dit lijkt niet veel, maar programma's voor PalmOS zijn niet echt groot (de grootste applicatie's zijn zo'n 500kB groot). Daarnaast heb ik ongeveer 4mB in Flash ROM vrijgemaakt en in gebruik genomen voor applicatie's die anders in RAM hadden moeten worden geplaatst. Verder heb ik natuurlijk ook nog mijn MemorySticks voor data en zelfs programmatuur (met een systeemextensie).

In augustus begint het voorbereiden pas echt. Mijn nieuwe speeltje is me daar erg behulpzaam bij. Zeer handig in het bijhouden van lijstjes. Ik kan in ieder geval geen dubbele CD's en DVD's meer kopen. Of ik mijn gehele boekencollectie er voor de vakantie nog in krijg is nog de vraag. Intussen ook wat eigen databasejes gemaakt (bijvoorbeeld om tijdens de reis alle stops bij te houden, inclusief coördinaten die ik uit de GPS kan uitlezen). Heerlijk, wat een mogelijkheden!

Een nieuwe rugzak gekocht en het bevalt goed. Hopelijk doe ik er even lang mee als mijn vorige (al een kleine tien jaar in gebruik). Deze rugzak heb ik nog steeds in gebruik, maar de rits van het hoofdpak is kapot. Hiermee durf ik niet met al mijn apparatuur aan de wandel te gaan.

Op woensdag 14 augustus was de informatie-avond. Deze keer al 's middags warm gegeten. Onderweg in de auto een boterhammetje opgepeuzeld. Rond 18:15 waren we al bij het Wereldcontact kantoor. Tijdens het wachten is al snel duidelijk dat de

groep groot zal zijn en dat ik waarschijnlijk weer de jongste ben. We beginnen te laat. Hopelijk geen voorbode voor de reis zelf!

De informatie-avond verloopt verder voorspoedig. Tijdens de pauze raken we tijdelijk wel iemand kwijt ... hij was buiten gaan roken en kon er niet meer in. De informatie was goed (alleen het verschil tussen de noodzaak om een andere fysieke stekker en een ander voltage had de reisleidster niet helemaal door). Ook zaken als tijdverschil en geld halen komt niet helemaal uit de verf. Ze zegt op zich niets echt helemaal verkeerd, maar je merkt dat ze het eigenlijk niet echt helemaal weet. Maar ja, ik schijn een perfectionist te zijn.

De reisleidster heet overigens Martina (Martien). Ze is vroeger onderwijzeres geweest. De avond werd afgesloten met wat dia's. Mooi al werden ze niet al te scherp geprojecteerd.

Voor 21:00 uur staan we buiten en weer op weg naar huis. Gelukkig rijdt Paul ons. Met het openbaar vervoer waren we nooit voor tieners thuis geweest.

De laatste weken is het vooral het kantoorwerk af proberen te maken, allerlei vakantievoorberedingen treffen en wachten op de bezorging van allerlei spul dat ik besteld heb via het Internet (screen protector, Y-cable, case, travel charger, battery charger, GPS-cable voor mijn Clié en voeding en accu voor mijn Libretto).

Opvallend is overigens dat bestellingen via grote bedrijven veel stroever verlopen dan die via kleine bedrijven. Vooral de postorderbedrijfjes in Hong Kong doen het goed. Ze hebben een uitgebreid assortiment, zijn goedkoop (verzendkosten tussen de US\$3.00 en US\$5.00!) en zeer snel.

De laatste week voor de vakantie gaat in. In het weekend vast alles bij elkaar gezocht. Mijn Memory Sticks zijn nog niet binnen (de persoon die ze meeneemt landt pas op 27 augustus). De Travel Charger ook nog niet. Deze komt uit Hong Kong. Het geldwisselverhaal via de ABN-AMRO lijkt op de valreep toch ook goed te gaan. De 18de augustus het mail-tje de deur uitgedaan en op de 23ste nog steeds geen reactie. Op maandag kreeg ik de terugkoppeling dat Wereldcontact een verkeerd e-mailadres had opgegeven, maar dat ze mijn mail zouden doorsturen en dat ik gewoon recht heb op de korting op de provisie.

Woensdag nog even op en neer naar Heerlen om de MemorySticks van 128MB op te halen. De NS is mij goed gezindt, want ik kan zonder ook maar een minuut vertraging reizen.

Amsterdam – Vancouver (vrijdag 30 augustus)

Voor 6 uur wakker. Eigenlijk iets te kort geslapen door problemen met Clié (gisteravond crashte het gigantisch, waarschijnlijk omdat ik iets te ongeduldig was met het reset-ten na een MemoryStick-actie). Ik miste mijn Vaio enorm, omdat mijn Libretto (beide notebooks) geen USB heeft. Ik moest dus met een ouderwetse seriële verbinding werken. Daarnaast kon ik mijn lege accu niet gelijktijdig laden (kan wel met USB). Dit zou overigens geen probleem geweest zijn als de encrypted backup van BackupBuddy gewerkt had (niet dus, de niet-encrypted versie heeft me overigens wel al meerdere malen gered).

Afijn, ik ging pas rond 1 uur 's nachts slapen. En op dat moment werkte nog niet alles. Iets voor na de vakantie om nog wat uit te zoeken. Uiteindelijk heb ik uit de standaard backupdirectory mijn laatste sync gepakt (pas op, in die directory kunnen ook programma's staan die je zelf handmatig hebt verwijderd of naar Flash verplaatst). Na een tijdje had ik dat door.

's Morgens verder met het herstel gegaan. Tussendoor alle overige zaken gedaan (grotendeels controles en apparatuur ingezet). Sync-en tussen Clié en Libretto lukt nog steeds niet. Nog even afscheid genomen van de burens en extra vroeg naar ma gegaan (onderweg even de Vaio bij Paul opgehaald). Daar de laatste spullen ingepakt en geprobeerd met de Vaio te sync-en. Dat ging op zich beter (al niet perfect).

Uiteindelijk konden we, precies volgens planning, om 10:15 uur vertrekken. Om 11:00 uur waren we op Schiphol en voor twaalfen waren we al ingecheckt na eerst een tijdje gezeten en ons bij een dame van Wereldcontact gemeld te hebben (dat was voor het eerst: notmaal gesproken meld je je gewoon bij de reisleader, maar die had ik nog niet gevonden).

Er was netjes voor een rolstoel voor ma gezorgd en ook onze gewenste plaats was geregeld. Als Martinair gereageerd had op mijn faxjes dan zouden ze misschien wel een 'goed' gescoord hebben.

Traditiegetrouw een boek kopen ("A Beautiful Mind"), geld wisselen en om 13:30 uur mogen we als één van de eersten board-en. Alles loopt redelijk gesmeerd. Om 14:20 uur hangen we in de lucht.

Of ik mijn GPS mag gebruiken weet ik nu (15:38 uur) nog niet. Bij board-en had ik het al gevraagd en later kwam een stewardess zeggen dat het niet mocht. Toch maar even de GPS aan haar afgegeven om het aan de gezagvoerder te laten zien. Niet het idee dat men weet wat het is. Van de piloot kan ik me dat niet echt voorstellen, maar het komt niet goed over.

Achter ons zit een echtpaar met een schreeuwend en schoppend kind (leeftijd Isabelle?). Hoort erbij zullen we maar denken.

Om 15:49 uur krijg ik te horen dat ik de GPS niet mag gebruiken (er wordt geschermd met een of andere internationale organisatie, maar dat is natuurlijk grote onzin (er zijn genoeg vliegmaatschappijen, ook Amerikaanse, die het gewoon toestaan). Op de terugweg nog maar een keer proberen. Misschien hebben we dan een piloot die het wel snapt.

MegaMemo (schrijf ik het verslag in) geeft nog steeds problemen. Ik raak zo nu en dan delen van tekst 'kwijt' als ik kopieer via het standaard clipboard. Met LDAclip gaat het wel goed. Zo leer je nog eens wat. In mijn tinyByte 'MyFlight' ben ik vergeten om het type vliegtuig op te nemen (een oud uitziende 767). Pas ik misschien nog wel aan.

Rond 16:30 uur krijgen we de warme maaltijd: erg zoute kip, aardappelpuree en worteltjes. Twee mini-moorkoppen, een broodje en een kipkerrieslaatje. Oja, plus een chocolaatje.

Leuk, het valt zelfs ma op dat we geen eigen schermpje hebben, zoals bij Singapore Airlines. Een koptelefoon moet je overigens kopen voor €5 (standaard koptelefoon met mini-jack en conversieplug). Wijn is weer wel gratis.

Hmmm. Ik besef dat ik vergeten ben 'TikTok' aan te zetten aan het begin van de vlucht. Jammer. Gelukkig heb ik wel een tellertje aangezet bij vertrek uit Purmerend (zal ik waarschijnlijk vergeten uit te zetten bij terugkomst ;-)
De digitizer van de Clié moest ook weer worden gekalibreerd. Blijkbaar weer erg van slag geraakt bij een van de resets. 'TextPlus' doet het opeens ook weer. Als ik vanavond kan sync-en dan is alles weer bij het oude.

Rond 21:30 uur wat drinken en een half saucijzebroodje. We hadden trouwens als lunch (op Schiphol) ook al een saucijzebroodje (Jumbo, iets anders was er niet) genomen. Ma slikt vandaag extra diabetesmedicijn. Ik niet ... voel me prima. Vanavond bij het diner slik ik mijn avonddosis wel. En morgenochtend meet ik mijn bloedglucosewaarde wel even.

Grappig ... bij rijen 21 en 22 zitten de nooduitgangen (wij zitten op 21 in het midden). Bij de nooddeuren is het beduidend kouder (de mensen hebben er truien en jassen aangetrokken). Het is niet zozeer een koude luchtstroom als wel koudestraling. Het lijkt wel alsof de nooddeuren minder goed geïsoleerd zijn. Het feit dat het links (zonzant) warmer is, ondersteunt deze theorie.

Rond 21:15 (ik zit nog steeds op nederlandse tijd) klimmen we weer wat. Volgens mij naderen we de Rocky Mountains. Het informatiescherm wordt momenteel niet getoond ... ik mis dat Singapore Airlines-systeem wel.
Ik zat fout: om iets over elven (nederlandse tijd) bereiken we de Rocky Mountains. Door de wolken is er echter niets van te zien. Alle niet ingepakte etenswaar moet ingeleverd dan wel opgegeten worden, dus we moeten in ieder geval de niet-ingepakte chocolade (eerste maaltijd) en de nootjes opeten. We hebben, voorzover na te gaan zonder GPS en onderbroken vlieg informatie-uitzendingen, niet sneller dan zo'n 800 kilometer per uur gevlogen (tegenwind).

We landen redelijk op tijd. Er is weer een rolstoel (nou ja, ze mag mee op een courtesy car) voor ma geregeld. Ans gaat ook mee. Cor en ik moeten lopend naar de aankomsthal. Ik moet de normale weg volgen (de rest van de groep was uiteraard al weg, want minder valide mensen moeten als laatste het toestel uit). Cor mag met de courtesy car meelopen.

Het grote voordeel is wel dat we heel snel door de paspoortcontrole zijn (dezelfde balie als het vliegtuigpersoneel). Bij de koffers (nog niet alle koffers zijn er overigens) voegen we ons weer bij de groep en daarna gaan we gezamenlijk door de customs. Ma is teleurgesteld ... niet gecontroleerd. En honden hebben ze er ook niet rondlopen.

Het is een 14 kilometer naar hotel. Direct in de bus de GPS aangezet. Aangezien de laatste fix in Nederland was, duurt het lang voordat ik contact heb. Als ik de GPS help door aan te geven waar we (ongeveer) zitten, is het zo gepiept. Het werkt perfect! Het is leuk om te zien wat we steeds gaan naderen (zoals banken, restaurants en zijwegen).

We hebben een man als (tijdelijke) gids die klinkt als een Duits-Belgische Canadees die Nederlands probeert te spreken. Hij is slecht te verstaan (zeker voor ma) en hij gebruikt voor ons wat vreemd klinkende woorden, zoals "wateren". (Er staan inderdaad een aantal Canadezen zomaar in de tuin te wateren, want het is erg droog geweest.) Ook zijn de verschillende bevolkingsgroepen volgens hem goed "vermengeld".

De sleutels worden niet, zoals we van voorgaande Wereldcontactreizen gewend waren, in de bus uitgedeeld. Het lijkt daardoor allemaal iets chaotischer. In de hal van het hotel is Martien in geval van minder goed te verstaan dan in de bus. Afijn, wij hebben kamer 1804 (18de verdieping). Martien zit in 1907. We hebben haar niet nodig, want de kamer is groot en er staan twee bedden. Er is verder een TV (Sony), (verzegelde) mini-bar, strijkplank en -ijzer, koffiezetapparaat, ijsemmer, klok/wekker en telefoon. Genoeg stopcontacten. Er is een bureautje en een echte zithoek. De badkamer is relatief klein. Wel een ligbad. Het is allemaal redelijk netjes. Redelijk schoon, maar toch wel afgeleefd om niet te zeggen 'oud'. We moeten lang op de koffer wachten. Blijkbaar is er weinig personeel.

Om zeven uur (nu uiteraard op Canadeze tijd over gegaan) hebben we een (redelijk) uitgebreid buffet. Heerlijk! Het was gezellig aan tafel. Meer contact met de medereizigers in dit stadium van de reis dan voorgaande reizen, lijkt het wel. Oja, ik ben inderdaad de jongste. José (reist met haar moeder) de één na jongste. Ma is niet het oudst.

Na het eten maken we nog even een heel klein wandelingetje naar de 24-uurs winkel. Niets gekocht.

Rond half negen zijn we weer op de kamer. Het lukt niet om de Wereldomroep te ontvangen.

Dan gaat het brandalarm. We waren nog aan het inpakken en hebben de tasjes voor in de bus meegenomen (de belangrijkste papieren hadden we nog in de buiktasjes en die hadden we nog om). Met de trap 18 etages naar beneden. Gelukkig was het loos alarm. De brandweer was overigens snel ter plaatse met drie wagens. Sommige medegasten waren echt een beetje in paniek (het was even uitkijken dat ze ma niet omver liepen die niet snel de trap af kan).

Om tien uur val ik in slaap, terwijl ik met de backups bezig ben. De foto's van vandaag heb ik wel al overgezet. Wel loop ik al gigantisch achter met het schrijven van het verslag. Ma slaapt al.

Vancouver – Penticton (zaterdag 31 augustus)

Niet echt lekker geslapen. Midden in de nacht nog mijn backups afgemaakt (was 's avonds in slaap gevallen) en 'Bejeweld!' gespeeld (hmmm, door het gedonder gisteren de highscore table kwijt geraakt, ik had al ruim 70.000 gehaald in een timed game). Het sync-en gaat nu wel goed en ik ga ervan uit dat de Clié nu weer helemaal in orde is.

Ma en ik zijn al ruim voor 6:00 uur wakker. Ook ma heeft niet echt goed geslapen. Douchen en de koffers verder inpakken. Iets voor 7 waren we bij de eetzaal. Martina is er al en na ons volgt al snel de rest van de groep. Het ontbijt is 'karig' (hmmm, hoezo verwend?). Geen kaas, geen vleeswaren en aanvankelijk geen cereals. Wel croissants en egg, bacon and sausages (no spam) en fruit. We eten weer te veel en nemen ook wat voor tussendoor mee.

Canada heeft drie territories en tien provincies. Victoria op Vancouver Island is de hoofdstad van British Columbia. De hoofdstad van Canada is Ottawa. De oorspronkelijke bewoners (first nations) zijn de Inuit.

We rijden in ieder geval op een gegeven moment over de Trans Canada Highway 1 door een vallei tussen de Cascade Mountains. Het is een grote bus. Geen raam achterin (wel een chemisch toilet). Misschien aan de chauffeur vragen of de GPS voor mag liggen. Ik ben overigens niet de enige met een GPS ... er is nog een dame (Hannie, naar later blijkt) met een 'Silva'. Daarover later ongetwijfeld meer. Martien heeft geen 'koppen geteld' en ons er niet herinnert dat de sleutels ingeleverd moeten worden. Op zich eigen verantwoording, maar wel opmerkelijk. Oja, de beginstand van de kilometerteller van de bus is 997.393,8. Op mijn GPS hoef ik tussen de bergen en bomen niet echt te rekenen. Ik zal wel mijn GPS-r trouw elke dag aan het raam hangen.

In Hope (houtsnijdstad) foto's gemaakt van het mooie houtsnijdwerk, fruit gekocht (Peter's Grocery) en een pitstop gemaakt. Ons tussendoortje hadden we overigens al op (we stoppen uiteraard nooit volgens ons eetschema). Even gestopt bij Hope's Slide. Op 9 januari 1965 kwam er na een aardbeving een stuk berg naar beneden. Vier doden (twee lichamen zijn nooit gevonden). We passeren onderweg Manning Park (206 vogelsoorten en 63 soorten zoogdieren). Het is een beschermd gebied ... er worden nog steeds steeds nieuwe levensvormen, ik neem aan vooral planten en insecten, gevonden.

Bij een of andere Zuid-Koreaan in Princeton een Chef's Salad (met garlic toast) gegeten. Als ze merkt dat we uit Nederland komen, begint ze meteen over Guus Hiddink. Geinig. Het eten is lekker en het is een behoorlijke portie! Met fooi CA\$17,60. We zaten overigens met twee andere echtparen (Ko & Trudy en Ad & Coby) in een ander tentje dan de rest van de groep. Op zich wel lekker rustig. We hadden overigens een uur lunchpauze. Lekker (?) lang. De chauffeur vindt de GPS wel interessant. Ik mag in ieder geval kijken of ik de GPS niet achter de voorruit kwijt kan.

De theepauze (circa 15:00 uur) zal bij een of ander fruitstalletje zijn. Het wordt niet Mariposa Orchards vanwege de drukte, maar Sanderson Farms in Keremeos. Jammer, want bij Mariposa Orchards was frozen yoghurt te koop, bij Sanderson Farms helaas niet. De dames gaan in de koopstand en naast fruit wordt er door iedereen veel ijs gekocht. Rond half vier zijn we aan het laatste deel van de reis (van vandaag) begonnen.

Het is overigens zeer droog overal. Als er niet gesproeid zou worden, zou het een zeer geelbruine bedoening zijn. Nu zijn er veel boomgaarden en weilanden. End ie

zijn allemaal mooi groen. Nog relatief weinig bergen. Benzine CA\$0,729/liter (dat is dus 48 eurocent per liter!).

Penticton. 's Zomers 110.000 inwoners, in de winter 25.000. Hetw ordt ook wel Peach City genoemd. Echt vakantiestadje. Veel motels, eethuisjes en wat strandjes. We zijn lekker vroeg vandaag. Voor 17:00 uur zijn we al op de kamer. Martien houdt overigens goed rekening met ieders beperkingen. De mensen die wat moeilijker lopen krijgen een kamer beneden. Wij dus ook.

Vandaag (en morgen) zitten we in een Days Inn. Hoewel het een motel is, valt de kamer mee (ok, Days Inn is een van de grotere en betere ketens). De kamer is kleiner dan van het Park Hill Hotel, maar het ziet er allemaal nieuwer en schoner uit. Erg jammer dat de wastafel op de kamer zelf is. Wel een TV, gewone koelkast (geen mini-bar), telefoon, strijkplank met strijkijzer en een koffiezetapparaat. Wel weinig lichten en geen vitrage voor de ramen.

Om kwart voor zeven gaan we met de bus naar 'Joe's on the Lake', een klein familierestaurant. De vrees dat ze zo'n grote groep niet aankunnen is niet echt gegrond. De kwaliteit is meer dan redelijk en over de snelheid kan ook niet echt heel veel gezegd worden: in "betere" restaurants hebben we het wel slechter getroffen. We krijgen vooraf een salade, gevolgd door een grote sirloin steak (de mijne is heerlijk mals, malser dan die van ma in ieder geval), wat vieze aardappelen, brocolli, worteltjes en iets waarvan men zegt dat het Yorkshire Pudding is. Toe krijgen we een brownie-gebakje (heel veel pure chocolade), ijs en slagroom. Ontzettend slecht, maar als je een stukje geproefd hebt is het zeer moeilijk om te stoppen. Het personeel bestaat uit een heel nest jonge serveersters die het soms toch wat moeilijk hebben met de Nederlanders die geen Engels spreken. Volgens ma hebben ze wel mooie tanden. Goed te zien, want ze blijven vriendelijk glimlachen. Ze zijn overigens, volgens een andere observatie van ma, allemaal even slank. Klopt, maar de minder slanke (tot dikke) meisjes mogen gewoon niet serveren. Die meisjes zie je achter sloven met de vaat.

Ma zat wat aan het einde van de tafel en kon niet goed aan het gesprek deelnemen (dat is iets waar Marftien wel op had kunnen letten ... de tafelschikking was wat ongelukkig). Afijn, ze heeft zich niet verveeld want er liepen wat jonge kinderen rond. Vooral het dochtertje van de barman (jaar of vier) vond ze leuk. Het meisje zag er behoorlijk Indiaans uit, terwijl de barman zelf er erg westers uit ziet.

Terug op de kamer voer ik de dagelijkse operationele beheerzaken uit: foto's naar de verschillende harde schijven kopiëren, backups maken van de handheld naar de MemorySticks, en de tracks downloaden vanuit de GPS-r. Ma slaapt intussen al en voor tieners lig ik ook, gedoucht en al, in bed. Met in slaap vallen heb ik ook geen moeite.

Morgen om 7:30 uur naar het restaurant. Om 8:30 gaan we vanaf daar meteen door met het programma. Het wordt een halve dag, morgenmiddag zijn we vrij.

Penticton (zondag 1 september)

Om 3:00 uur zijn we beiden wakker. Ma is al eerder even wakker geweest en slaapt ook nu weer snel in. Ik heb trek en dat kan wel kloppen, want het is lunchtijd in Nederland. Ik schrijf maar even een stukje verslag.

Dat schrijven op de Clié gaat op zich erg goed. Vooralsnog gebruik ik standaard Graffiti (sommige leestekens voer ik via het virtuele toetsenbord in). Aan het fysieke toetsenbord heb ik tot nu toe nog geen behoefte gehad en dat komt ook door het goed functionerende 'TextPlus'. De Clié heeft ook al een keer uitstekend dienst gedaan als lichtje en dan heb ik de brightness in de laagste stand staan.

Om zes uur gaat een van mijn alarmpjes. Te vroeg, maar ik was vergeten dat ik deze had ingesteld. Het blijkt dat 'MegaMemo' mijn verslag van gisteren vernaggeld heeft. Hopelijk kan ik het grootste deel van de backup terughalen. Vandaag moet ik in ieder geval het stukje dat ik vanacht heb geschreven opnieuw schrijven.

Ma gaat met de bus naar 'Joe's on the Lake'. Ik loop, zoals de meesten doen, er naar toe. Het is niet ver weg.. Het is frisser dan gisteren. Het waait ook duidelijk harder. wat mij betreft is het lekkerder weer. Het ontbijt is alweer 'karig'. Alleen maar toast, scrambled egg, spiegeleieren, worstjes, bacon en ham. Oja, wat pindakaas en jam. Weer geen fruit. Wel (vette) melk en redelijk te drinken sinaasappelsap. De koffie is ook binnen te houden.

Rond 7:30 uur vertrekken we. We zullen de hele dag (ochtend) langs het Okanagomeer rijden. Volgens overlevering zit er een monster in dit 'lange' meer. De oorspronkelijke bewoners noemden het Ogoopogo. Het is een zelfde soort meer als Loch Ness. De theorie dat het zien van vreemde dieren in dergelijke meren aan de vorm van het meer ligt, is alweer ites aannemelijker.

Dit is echt de fruitstreek van Canada. Dertig procent van de appels komt hier vandaan. Hetzelfde geldt voor vijftig procent van de perzikken en veertig procent van de peren en abrikozen. Het is behoorlijk bewolkt. Donkere wolken ook. Jammer van de foto's, maar gelukkig maken we wel gewoon de fotostops. Nou ja, het blijkt er achteraf maar één te zijn.

Om half tien rijden we Kelowna binnen. We rijden over de langste drijvende brug ter wereld (1.400 meter). Het zal wel, want ik kan nergens iets ontdekken dat het inderdaad een drijvende brug is (behalve het bordje op de weg, waarop het ook beweerd wordt).

We bezoeken de Summerhill Estate Winery (www.summerhill.bc.ca). We kunnen niet naar de wijnkelder (veiligheidsredenen) en niet in de pyramide (sleutel zoek). De tour valt verder wat tegen. Het is vooral een reclamepraatje zonder al te veel informatie. Martien en een aantal medereizigers hebben overigens wel duidelijk laten merken dat ze het ontzettend tegen vonden vallen ...

Het kleine beetje informatie dat we kregen volgt nu: druif plus gist geeft alcohol, koolzuur en warmte. koolzuur wordt dagelijks geloosd en de temperatuur wordt gecontroleerd. Op een gegeven moment moet het staan (age-n) in de pyramide. (Als je het nu zou drinken dan heb je gewoon witte wijn.) Daarna nog een keer laten fermenteren met gist. Het koolzuur wordt nu niet geloosd, waardoor het een bubbling wine wordt (het mag uiteraard geen Champagne genoemd worden, want het komt niet uit de juiste streek.

IJswijn is gemaakt van druiven die zes uur in de vrieskoude hebben gehangen. Het is duur spul: 80 tot 120 Canadese dollars per kleine fles (een glaasje proeven kost al drie tot vijf dollar).

Om elf uur rijden we, de meesten van de groep zeer teleurgesteld terug naar Kelowna voor koffie (wij hebben ons tussendoortje intussen al op). Om kwart over elf staan we bij de marina. We krijgen tot 12:15 uur om een kopje koffie te drinken. Het is zondag, dus er is veel dicht. Wij lopen wat door het City Park en door de stad. In totaal vier zwervers gezien. En Ogopogo.

Vanavond gaat de bus om vijf voor zeven weg. Diner is weer om zeven uur. Wij zullen vanmiddag, vlak voor het diner waarschijnlijk nog wel een stukje gaan lopen. Ook nu waarschuwt Martien weer dat er waarschijnlijk veel gesloten zal zijn.

We bezoeken nog even de Summerland Ornamental Gardens (www.summerlandornamentalgardens.org). Een beetje als doekje voor het bloeden. Ik ben niet zeer onder de indruk (maar ja, ik ben niet echt een plantenmens). Door deze extra stop gaat het weer mis met de lunch. Gelukkig hebben we vanochtend weer wat meegenomen bij het ontbijt. Op zich te weinig (Martien had gezegd dat we om 13:00 uur terug zouden zijn, het wordt rond 14:30 uur). Morgen maar meer meenemen bij het ontbijt. Of hopen dat we een supermarkt tegenkomen.

Terug in het hotel rusten we wat. Eerst probeert ma koffie te zetten zonder de gebruiksaanwijzing te lezen. Dat gaat dus fout ... het werkt inderdaad heel anders dan we gewend zijn. Voor de rest van de middag leest ma en schrijf ik aan het verslag (en doe ik huishoudelijke zaken op Clié en Libretto) en rust ik wat. Op de TV (Canada Prime) allerlei comedies (Golden Girls, Cheers, All in the Family, Roseanne, etc).

Om een uur of zes gaan we nog even wandelen. Om zeven uur willen we dan in het restaurant zijn.

We wandelen nog wat door Penticton, maar daar is echt niets te beleven. We gaan op een gegeven moment dan ook maar op een bankje aan het water zitten.

Het eten is weer zeer redelijk. Iets van vis (licht gebakken), rijst, spercieboontjes en weer worteltjes. Ook vandaag is de groente niet te lang gekookt. Vooraf krijgen we weer iets van sla en achteraf een gebakje met zwarte bessen. Een stuk minder zwaar op de maag dan het toetje van gisteren.

Morgen naar Nelson. Om 7:30 uur gaat de bus naar het restaurant. Om ongeveer half negen vertrekken we dan weer vanaf het restaurant.

Penticton – Nelson (maandag 2 september)

We zijn beiden rond half vier (12:30 uur nederlandse tijd) even wakker. We slapen dus nog steeds niet goed door (al is dit voor ma vrij normaal). Om 5:45 uur zijn we allebei alweer wakker. Slapen lukt niet meer, dus staan we maar op. Hmmm, mijn bloedglucosewaarde is vandaag 6,9mmol/l. Per dag stijgt het dus met een vol punt!

Er hebben hier veel radarboten (paddlewheelers) op het meer gevaren. In Penticton ligt de S.S. Sicamore (als museum ingericht). In Kelowna lag er ook al een. Die leek overigens nog wel in gebruik.

Bij het ontbijt toch weer teveel gegeten. Gelukkig was er vandaag ook fruit (twee soorten meloen). Er was vandaag ook maple syrup. Heel dun maar dat schijnt zo te horen. Ik vond het vrij smakeloos, in ieder geval in de hoeveelheid die ik gebruikte.

Martien en de chauffeur eten laat, want na het droppen van enkele groepsleden, moeten ze nog terug voor de koffers. Er gaat blijkbaar iets mis. Ik zit, na mijn maaltijd, net buiten als zij terugkomen. Op dat moment reset ik per ongeluk mijn trip odometer stond op ongeveer 552 kilometer.

De kilometertellerstand van de bus is 997.968,4. Na het ontbijt vertrekken we richting Nelson. We rijden via Oliver, Osoyoos, Bridesville, Roick Creek, Kettle Valley, Midway, Greenwood, Grand Forks, Castlegar, Thrums, Glade, Shoreacres, Crescent Valley, South Slocan en Tagum. Nelson ligt aan Kootenay Lake.

Er wordt gewaarschuwd voor het staan in de bus. Gisteren is één van de Cor's (we hebben er drie) gevallen toen Lou plotseling moest stoppen. Martien hoopt om 16:30 uur in het hotel te zijn. Het is Labour Day vandaag en er zal dus weer veel dicht zijn. Wel is het mogelijk dat we een beer zien.

Bij Oliver stoppen we even om bij een visitor centre landkaartjes te kopen. Martien haalt ook gratis informatie, maar dat gaat alleen over de streek. En daar rijden we eigenlijk alleen doorheen. Oliver is overigens de Wine Capital van Canada (of was het Brittisch Columbia). Benzine kost hier CA\$ 0,739.

In Osoyoos hebben we de koffiestop (al lopen wij met enkelen naar het meer om daar aan het water te zitten). Na de koffie stoppen we nog even bij Fernandez Farms om fruit te kopen. Hierna weer een fotostop met uitzicht op het Meer van Osoyoos, met rechts Osoyoos en aan de andere kant van het meer Orville. Rond twaalf uur rijden we door Greenwood. Nog een kleine 40 kilometer naar Grand Forks.

Rond half twee eten we in Grand Forks. Wij duiken met enkele medereizigers direct de supermarkt in. Eindelijk een yoghurtje. We kopen ook kaasbrood, digestive, kaas en een diet Pepsi. We eten iets op een bankje bij het visitor centre. Omdat de openbare toiletten dicht zijn, wordt er druk gezocht naar toiletten. Uiteindelijk lukt het iedereen, al dan niet met kunst en vliegwerk. De restauranthouders zullen niet blij geweest zijn met al die Nederlanders die zonder een consumptie te nemen het toilet in duiken.

Wij zijn met een man of twaalf ruim op tijd bij de bus. De chauffeur is iets te laat, maar de rest van de groep laat tot een kwartier op zich wachten. Dit is veroorzaakt door aan de ene kant de onbekendheid van Martien met deze plaats (zegt ze) en aan de andere kant dat men op deze dag niet veel mensen verwachtten op Labour Day. Als er dan een grote groep mensen binnenkomt ... (één van de nadelen van een groepsreis is het lange wachten in eetgelegenheden ... tenminste als je met de grote groep meegaat).

Ter hoogte van het begin van Lake Christina staat een bordje met de tekst: "Check your fuel. Next services in 74 km.". Beetje overdreven naar mijn idee. Zover liggen de benzinstations toch niet van elkaar. Rond het meer is het overigens een echt vakantiegebied.

We slaan Castlegar over en rijden in een keer door naar Nelson. Vanavond om 19:00 uur eten. We zullen gerookte zalm krijgen. Om half vier rijden we Nelson al binnen. Uiteraard is ook hier alles dicht.

Om vier uur zit ik (ma rent nog rond) in een makkelijke stoel met vers gezette koffie naast de TV.

De koffers zijn net gebracht (een snelheidsrecord is hiermee met afstand gebroken). De kamer is ruim met een ruime badkamer (erg compleet met airco, TV, koelkast, koffiezetapparaat, flesopener, telefoon, strijkplank, klok/wekker en haardroger). Grote bedden ook weer.

Om kwart over vier gaan we nog even wandelen. Er is inderdaad erg weinig open. We kunnen wel wat ansichtkaarten kopen. Internationale postzegels niet (noch in de stad, noch in het hotel). Nelson is overigens een mistroostig stadje. De meeste gebouwen zien er enigszins vervallen uit. Sommige gebouwen zijn hard aan renovatie toe. Mij valt het stadje wat tegen. Het was wel een lekker wandelingetje, dus dat is in ieder geval meegenomen.

We zijn weer op tijd terug op de kamer en ik download de gegevens uit de GPS naar de Libretto. Ik geloof dat ik nog steeds dingen fout doe, want ik kan niet het gehele track terugvinden. Afijn, dit is de eerste keer dat ik serieus met de GPS bezig ben. Ma doucht en ik neem deze vakantie voor het eerst een bad. Normaal douch ik me alleen. Echt genieten doe ik niet, want het bad is veel te klein. Aangezien ik niet lang ben kan ik alleen concluderen dat de gemiddelde mens helemaal niets heeft aan een bad in een hotel.

We eten in het restaurant van het hotel. We krijgen geroosterde zalm met rijst, sperciebonen en wortel. Oja, vooraf kon je een stukje brood besmeren met boter (al dan niet met zalmsmaak- niet Ikkee) en een salade van andijvie (?). Toe was er cheese cake. Gezien de diabetes hebben wij om fruit gevraagd. We krijgen dat ook, al duurt het wat lang voordat het op tafel staat. Vandaag aan een vierzitstafel gezeten met het echtpaar uit Woudkerk (Cor en Gerie). Grappig. We hebben heel erg dezelfde ideeën.

We zijn pas na negenen weer op de kamer. Ma telt hoeveel ansichtkaarten ze in totaal nodig heeft (22) en gaat verder lezen. Ik schrijf het verslag af en doe de huishoudelijke computerzaken. MegaMemo geeft overigens nog steeds problemen. Het verandert uit zichzelf bestandsnamen in "(saved memo)" en stopt dat memo in de categorie "unfiled". Op die manier ben ik gisteren wat kwijt geraakt, want hij flikte dat met twee verschillende memo's.

Morgen worden we om 6:15 uur gewekt. Vanaf 7:00 uur ontbijten (de koffer moet om 7:15 uur buiten de kamer staan). Om 8:00 uur vertrekken we. We moeten ergens een veerboot halen, dus moeten we op tijd weg.

Nelson – Revelstoke (dinsdag 3 september)

Vanacht zijn we rond 3:00 uur wakker geweest. Weer iets later dan gisteren. Ik slaap daarna onrustig. Echt uitgerust voel ik me 's ochtends dan ook niet. Mijn bloedglucosewaarde is vandaag blijven steken op 6,7mmol/l. Volgens de verwachtingen op BCTV wordt het in de Kootenays zo'n 20 graden met bewolking. De weersverwachtingen beslaan hier helemaal grote gebieden.

Grote consternatie bij het ontbijt, want er is geen buffet. Je krijgt gewoon een groot bord met allerlei vet spul. Persoonlijk vind ik het wel te eten. Zeker met veel tomatenketchup. Mijn pancakes gaan naar Ad (van Coby). Met deze twee is het gezellig praten. En zij zijn ook altijd vroeg bij het ontbijt.

Van Nelson naar Revelstoke. Via Balfour, Kaslo, New Denver, Nakusp (koffie), Galena Bay, met het veer naar Shelter Bay. Misschien vanmiddag naar de Revelstoke Dam (anders morgenochtend). De kilometertellerstand bij vertrek is 998.295.

We rijden over de 3A langs het meer noordwaarts door een dal van de Purcell Mountains. Het is een mooi ruig gebied. Momenteel hangen de wolken zwaar over de omringende bergen. Zo nu en dan zie je kleine beekjes die afwateren in het meer. Persoonlijk vind ik het hier een stuk mooier dan het landschap van de voorgaande dagen. Het is hier minder droog (dus minder geel) en de ver weg liggende bergen van gisteren vond ik wat saai. Nu zit je er midden in.

Gisteren hebben we een hoogte van zo'n anderhalve kilometer gehaald. In Nelson zaten we op ongeveer 500 meter hoogte. De weg is wel nat. De weg kronkelt behoorlijk, maar het hoogteverschil is logischerwijs klein. De chauffeur moet soms behoorlijk in de remmen. Het is weer gezellig in de bus. We hebben echt geboft met de groep.

Rond negen uur rijden we door Kaslo. Klein dorpje wat vroeger zeer welvarend was. Nu wonen er nog maar zo'n 1.000 inwoners. Ook hier ligt een stoomaangedreven radarboot. Het schip doet nu dienst als museum.

De chauffeur houdt de vaart er in. Hij rijdt constant zo'n 20 kilometer per uur sneller dan de aangegeven en waarschijnlijk toegestane maximum snelheid. Hoewel het landschap nog steeds mooi is, speel ik een paar spelletjes 'Bejeweled!' (timed highscore is nu 67.990).

We houden een koffiestop in New Denver. Wij kopen postzegels en wandelen wat. De zon gaat schijnen, maar het begint ook te regenen. Om kwart voor elf vertrekken we. We missen nog drie medereizigers, maar Martien laat Lou een rondje rijden als statement.

We rijden naar het zuiden en er ontstaat behoorlijk wat paniek (veel medereizigers volgen de route op de kaart). Noch Martien, noch de chauffeur reageren er echter op. We (ik in ieder geval) gaan er van uit dat we nog naar het Kokanee (?) Glacier Provincial Park gaan, maar op een gegeven moment heeft ook Lou door dat hij de verkeerde kant oprijdt. We keren en rijden weer terug. Zo weinig wege endan toch no de vrkeerde afslag nemen. Tja.

Om kwart over twaalf staan we stil in Nakusp. Blijkbaar liggen we goed op schema, want we krijgen tot 13:30 uur lunchpauze. Wij gaan weer naar een supermarkt voor yoghurt, wat nootjes en een toilet. De nootjes moeten we zelf scheppen en het is blijkbaar de bedoeling dat je het baknummer op het bindertje schrijft. Weer wat geleerd. Het toilet is in het magazijn, maar het is nadrukkelijk ook vor de klaten bedoeld. Het is in ieder geval netjes, schoon en zeer ruim (zelfs een luiertafel).

We eten op een bankje aan het meer. Heerlijk rustig en echt een prachtig uitzicht. We zijn niet de enigen die hier van het uitzicht genieten; veel medereizigers zitten of lopen ook langs het meer. Om 13:30 uur precies zijn we op weg naar Galena Bay. Het is nog steeds bewolkt, maar de zon schijnt zo nu en dan behoorlijk fel.

Iets over tweeën staan we in de lange rij voor de ferry. Ben benieuwd hoe lang het gaat duren. Het is openbaar vervoer dus waarschijnlijk niet te reserveren. Het schijnt dat de ferry volgens een andere dienstregeling vaart dan Martien had verwacht. Daarbij is het behoorlijk terug. Gelukkig is het mooi weer en is het geen straf om te moeten wachten.

Om ongeveer tien voor vier varen we. We hebben een extra ferry moeten wachten totdat wij ook mee mochten. Het is ongelooflijk hoeveel auto's op zo'n ferry kunnen. Er staan in ieder geval twee 8-assers (30 wielen) en onze grote bus. Verder staan er een paar campers op. De zaak wordt opgevuld met personenauto's.

Om kwart over vier zijn we weer goed op weg naar Revelstoke. Ik betwijfel of we vandaag nog naar de Revelstoke Dam gaan. We zullen wel zien. Zonder het verkeerd rijden en de andere vertragingen rond New Denver hadden we wellicht een ferry eerder gehad (en dan hadden we met een tankwagen met brandstof er op gestaan – later blijkt dat vrachtwagens met gevaarlijke stoffen alleen op bepaalde vaarten meemogen).

Martien hoopt dat we de dam nog kunnen bezoeken. Ze zijn inderdaad nog open, maar we mogen er toch niet in. Er moet namelijk een security check plaats vinden en met zo'n grote groep kan dat nogal wat tijd kosten. Er mogen overigens geen tassen en camera's meegenomen worden. Ben benieuwd of ze mijn Clié wel toelaten. Op naar het 20 kilometer verderop gelegen hotel. Het hotel ziet er maf uit. In de naam zit het woord 'chateau', dus ik vertrouwde het toch al niet. Op de GPS staat 322,37 kilometer, maar ik ben het signaal lang kwijt geweest. Maximumsnelheid 119 kilometer per uur (record!)

Hoe zal ik het hotel nu eens omschrijven? Er is geen airco (wel een verwarming die aanstond), geen strijkplank, geen koelkast, geen klok en geen haakje aan de badkamer deur. Nu moet ik niet al te negatief doen. Andere dingen heeft het hotel wel degelijk, zoals rondrennende muizen en hoogpolig tapijt. Ik verga van de jeuk en slik een aantal extra Aeriesjes (anti-histamine). De laatste dagen behoorlijke hoofdpijn gehad. Vandaag viel het mee. Vermoeidheid nog duidelijk aanwezig. Ik val elke dag rond 12:00 uur (meestal iets na de lunch) in slaap.

Om 18:15 uur moeten we aantreden voor een rondleiding door de ghost town. We worden rondgeleid door de eigenaar, dhr. Bell. Hij heeft een hotel opgebouwd van zeven kamers in de jaren 60 naar 200 kamers en drie restaurants nu. Hij heeft ook een eigen waterkrachtcentrale gebouwd (daar draait het hele hotel op met alles!) en heeft als hobby de ghost town gebouwd. Uit de wijde omtrek heeft hij oude gebouwtjes verplaatst naar eigen terrein. Hij is nu bezig met een train turntable te bouwen. Hij heeft ook een groot aantal oude treinen en auto's staan. In zijn nogal uit de hand gelopen hobby zit ontzettend veel geld, en waarschijnlijk nog meert tijd. Hij is er ook duidelijk trots op (en zeer enthousiast over). Het is een harde werker die nauwelijks heeft geleerd, maar duidelijk kan overleven.

Het eten is in de ghost town. We hebben eerder op de dag doorgegeven of we kip of steak wilden en deze wordt terwijl we door de spookstad rondgeleid worden op de barbecue voor ons bereid. Na een kort showtje wordt het eten opgediend. Naast kip (ma) en steak (ik) krijgen we bruine bonen, gepofte aardappel en een beboterd en gefrituurd stuk brood. Daarnaast kan je zelf onbeperkt sla pakken. Ik zie dat ze honing-mosterd saus hebben. De pak ik mee en het smaakt heerlijk op de zeer

goede sirloin steak. Toe krijgen we applecrumb. Gelukkig kreeg ik maar een hele kleine portie. Het was trouwens zèer gezellig aan tafel. We zaten met Yde en hij is controleur van melkvee geweest. Zeer interessant!

Rond 20:00 uur gaan de meesten naar de show (al gaat dat niet voor iedereen door, want dat blijkt CA\$10,00 per persoon te kosten). Wij gaan naar de kamer: ansichtkaartenschrijven en het computerhuidhouden doen. Ik schrijf verder het verslag voor vandaag en maak landkaartjes klaar voor de Clié. Had ik eigenlijk thuis moeten doen!

Morgen worden we om 6:30 uur gewekt. Om 7:30 uur moet de koffer buiten staan en om 8:30 uur gaan we eerst naar de Revelstoke Dam. Daarna verder naar Banff. Er staan wandelingen op het programma, dus ik zet mijn Ecco's klaar.

Revelstoke – Banff (woensdag 4 september)

Het is vandaag alweer woensdag. Vanacht goed geslapen. Ik word pas om 5:15 uur wakker van een schuifdeur die dicht gaat (daarna hoor je meer deuren dichtgaan). Net als wij hebben de meesten de schuifdeur achter open gelaten bij gebrek aan een airco. En het is vanacht goed afgekoeld. Heerlijk.

We hebben een van de prullenbakken gevuld met ijs en gebruikt als koelkast. Mijn koffer ligt op een tafel en twee lampen staan ergens in een hoek op de grond. Je moet toch wat als er muizen rondlopen?

De jeuk is afgezakt en mijn bloedsuikerwaarde is 6,1mmol/l. Het is overigens een gehorig motel. Nog voor zessen hoor je veel burens rondlopen en zelfs praten. Ma is zich al douchen. Ze zal tevreden zijn, want het water is echt ijskoud. Ze doucht zich niet alleen koud omdat ze het gewend is, maar is tegenwoordig is ze ook zeer bevreesd voor legionella.

Na het ontbijt in de zaal in de vorm van een treinwagon. Er zijn nu wel cereals, fruit en muffins. Het lukt om minder vet te eten. Na het eten nog wat foto's gemaakt. Echt een schitterende omgeving. We worden aanvankelijk wel de verkeerde eetzaal ingeloozd, omdat het personeel –als zo vaak- denkt dat we bij een Japanse groep horen.

Het was nog wat stressen want ik had nog een kabeltje in mijn andere broek zitten en ma had het ongevraagd opgevouwen, waarna ik het zonder na te denken ingepakt had. Gelukkig waren de koffers nog niet ingeladen en kon ik mijn Clié - Garmin-kabeltje nog pakken.

Opvallend van deze groep is dat er veel meer mensen zijn die tijdens de stops gaan wandelen. Heel anders dan we gewend zijn van onze vorige twee Wereldcontactreizen. Vandaag ligt de GPS voor bij Lou. Kijken hoe het bevalt. Ik ben bang dat het zal vallen, maar Lou heeft een special anti-slip matje. De kilometertellerstand is 998.631.

Afijn, op naar de dam. De verwachting is dat we niet voor vijf uur in het hotel zijn. Deze verwachting wordt na het bezoek aan de dam bijgesteld, want het bezoek heeft zo'n anderhalf uur geduurd door security checks (van bus en ons) en het feit dat de groep voor de rondleiding in tweeën gedeeld moest worden. Deze maatregelen zijn nieuw voor Martien. Kan kloppen, want het heeft alles te maken met 9/11. Het is een beetje de vraag of je op deze manier nog wel mensen moet toelaten tot een dergelijke voorziening. Heel in het kort: de centrale kan zo'n 1,3 miljoen huishoudens bedienen. Twee van de zes turbinekanalen zijn (nog) niet in gebruik. Ma is niet mee geweest, maar na stuwdammen in Amerika en Nieuw-Zeeland is er ook niet veel nieuws te zien/horen.

We rijden vandaag via Canyon Hot Springs, Rogers Pass, Donald, Golden, Field, Lake Louise naar Banff. We passeren niet alleen de provinciegrens tussen Brittisch Columbia en Alberta, maar ook een tijdzonegrens vlak na Rogers Pass. Het landschap is nog steeds prachtig. We rijden door het Mount Revelstoke National Park. De Indian Summer kunnen we hier vergeten, want hier zijn alleen naaldbomen. Daarvoor moet je blijkbaar aan de andere kant van Canada zijn.

We maken een korte wandeling op de Giant Cedars Nature Trail. Aardig, maar erg druk. Ma loopt het stukje ook. Om iets voor elven spoeden we ons richting Rogers Pass. Om 11:30 rijden we door Glacier National Park. Even later staan we stil bij Rogers Pass voor de koffiepauze. Hier ben ik in 2000 ook al geweest. Ik geloof dat het nu zonniger is. Destijds was er ook nog veel dicht in verband met de sneeuw op de wegen. Ma vermaakt zich het grootste deel van de tijd met een grondeekhoorn.

Normaal gesproken classificeert ze alle kleine knaagdieren onder de ratten, maar dit beestje vindt ze wel leuk.

Om 12:23 uur rijden we weer. Volgende stop is Emerald Lake voor de lunch. De tijd moet overigens hier (eigenlijk over een kwartier) een uur vooruit worden gezet. Hmm, niet aan gedacht in 'MySummary'. Ik krijg dus steeds een uur tijdsverschil. Bij het klimmen rijdt de bus heel langzaam. Op dergelijke stukjes doet de chauffeur ook zijn richtingaanwijzers aan.

Ik dacht dat we in Golden zouden stoppen (in 2000 heb ik daar overnacht in een Motel 8). Blijkbaar niet. We karren lekker door. Rond half drie zijn we de Kicking Horse Pass door en rijden we door het Yoho National Park. Mijn middagdutje heb ik dan ook al gedaan. Om vijf voor drie rijden we Alberta binnen. We stoppen zo bij Emerald Lake. We krijgen een uur pauze (tot 16:15). Emerald Lake zal wel genoemd zijn naar de kleur van het water. Je kan hier wandelen en varen. Er is verder een restaurant en een 'snack-loket'. Het is hier erg mooi en ondanks de drukte is het hier goed toeven.

Na een yoghurtje gaan we wat rondlopen, maar ver komen we niet. Veel mooier zal het niet worden en we blijven dus kletsen (eerst met Marinus & Aleida). Ik besluit wat verder te lopen, maar ver kom ik niet. Ik blijf hangen bij Ab & Renske en Martien. Martien haakt al snel af, want Ab en ik hebben het alleen over video-editting op de PC.

Volgende stop: de Natural Bridge. De naam zegt dat al. Het is 'maar' een klein bruggetje, maar mooi genoeg. We hebben een korte fotostop. Op de parkeerplaatst staat een speciale toerbus. Het is een bus waarin ook slaappleatsen zijn (zie foto). Ook een manier om geheel onafhankelijk van de omgeving te reizen. Echt comfortabel lijkt het me niet.

Om even voor vijf passeren we de grens met Alberta. We rijden niet direct naar het hotel (het werd weer wat onrustig in de bus toen de afslag Banff werd voorbijgereden). Martien had bedacht dat we nog naar Lake Minnewanka en Two Jack Lake zouden moeten gaan voor foto's. Aangezien het regende en het licht zeer slecht was, is er niet gefotografeerd.

Iets over zessen waren we in het hotel. Het hotel is echt midden in Banff gelegen. Voor de vrije middag morgen is dat zeer prettig, al zal je niet moeten gaan winkelen, want alles is hier ontzettend duur (zelfs nu het uitverkoop is en er soms 50% korting wordt gegeven).

De kamer is niet echt slecht. Wel klein, maar op een koelkast na, is het wel vrij compleet. De bedden zijn ook Queen size, in plaats van King size. Het badmakertje is ook niet al te ruim. De thermostaat werkt wel goed en dat is heel belangrijk. Om 19:00 uur eten. Net tijd om me te douchen (het duurde weer even totdat de koffers er waren).

Het eten was goed: een soort pizzabroodje vooraf, gevolgd door heilbot met een sausje, wat groente (lekker gekookt) en mosselen. Ik had wat extra Zyrtec geslikt, maar ik kreeg toch last van ontzettende jeuk van de mosselen. Toe kregen we fruit (had Martien geregeld), de rest had Italiaans waterijs.

We zitten bij het raam en het is opvallend hoe druk het op straat blijft ... totdat het gaat regenen. Het is koud buiten. Er lopen zelfs mensen met handschoenen buiten! De winkels zijn overigens nog open, maar die zullen wel tot laat open blijven.

Grappig, het verkeerslicht van de voetgangers heeft een grote timer die vanaf 27 seconden aftelt. Je weet dus precies hoeveel tijd je nog hebt om over te steken. Ik heb dit nog nooit eerder gezien. Later blijkt dat ze hier in Banff meer van dat soort

verkeerslichten hebben en dat de timer aangepast is aan de drukte van de oversteekplaats.

Na het eten gaat ma wat kleren wassen. Ik doe het computerhuishouden. Jay Leno is weer op TV. Hij lijkt me minder goed dan vroeger, maar hij zal nog steeds beter zijn dan die kwal van een Letterman. Rond 22:30 uur ga ik naar bed. Ma ligt iets over tien al in bed te lezen.

Vandaag hebben we 358 kilometer gereden. De maximum snelheid is 118 kilometer per uur geweest. Huidige hoogte (volgens GPS) 1380 meter. Morgen om negen uur weg. Ontbijt vanaf zeven uur. Wekken gebeurt om 7:45 uur.

Banff (donderdag 5 september)

Vanacht in een ruk doorgeslapen (ma is wel twee keer wakker geweest). We zijn vandaag wat traag, maar dat is niet erg - we gaan pas om negen uur weg. Bloedglucosewaarde is 6,6mmol/l. Jeuk is voor een deel weg (nog niet helemaal). Behoorlijk vermoeid. Hoofdpijn nadrukkelijk aanwezig.

We zijn om 7:00 al aan het ontbijt. Alleen Martien is er van de groep. Even later schuift het echtpaar uit Vlissingen aan. We tafelen lang en vooral uitgebreid. Er is hier een uitgebreid buffet. En de kwaliteit is goed. De hoofdreden van het lange zitten is echter dat het gewoon erg gezellig is.

De kilometertellerstand is nu 998.987. Gisteren volgens GPS 358 kilometer afgelegd. Volgens de teller van de bus 356 kilometer. Volgens de GPS zitten we op 1.380 meter hoogte. In een foldertje wordt 1384 aangegeven. Niet slecht. Ik heb het idee dat de GPS nauwkeurig de zaken als hoogte, afstand en snelheid meet.

Het programma: Johnson Canyon, Tunnel Mountain Drive, Hoodoos, Bow Valley River/Fall, Banff Springs Hotel, stichtingsplaats en de Gondola (optioneel). We rijden het eerste deel over de Bow Valley Parkway.

Johnston Canyon valt tegen, want het pad is na 500 meter vanwege onderhoud gesloten. Helaas.

De chauffeur is ook even in de war. Hij heeft vanochtend blijkbaar niet ontbeten, want hij zit in een eethuisje te eten. Hij snapt er niets van dat we al zo snel terug zijn. Afijn, in plaats van elf uur zijn we om tien uur alweer onderweg. Martien heeft besloten om dan toch maar vandaag naar Lake Louise te gaan. De zon begint intussen te schijnen.

De First Nations noemden het het meer van de kleine visjes, daarna heeft het een tijdje Emerald Lake geheten. Het is een gletsjermeer onder aan Mount Victoria. Louise was de vierde dochter van Victoria. Het weer betreft weer. Tot 11:45 uur mogen we hier rondwandelen. Wat mij betreft iets te lang, want zo'n wandeling zoals met Bert naar boven (in 2000 hadden we op een bepaald moment een halve meter sneeuw) daar heb je toch geen tijd voor.

Na wat rondwandelen en een een pitstop bellen we even naar Paul. Het is redelijk weer (21 graden en minder regen dan verwacht) in Nederland. Edwin & Brigitte hebben nog geen koper voor hun huis.

Er zijn weer mensen te laat. Het begint nu een beetje irritant te worden. Je tijd plannen is blijkbaar erg moeilijk.

Iets voor enen rijden we Tunnel Mountain op. Om een uur zijn we bij de Hoodoos. Ik heb eerder tijdens de rit geslapen en nu lunchen ma en ik in de bus. Van Tunnel Mountain is niets te zien (je ziet in principe alleen iets als er toevallig een trein op de juiste plek rijdt) en de Hoodoo's vallen een beetje tegen als je in Bryce Canyon in de US bent geweest.

Nu naar het Banff Springs Hotel, het grootste hotel (578 kamers) hier. De kamers kijken uit op het bos, de keuken op het meer. Foutje, bedankt! Bij Surprise Corner hebben we mooi uitzicht op het hotel. Het is overigens wel steeds 'moeilijk' licht, dus ik ben benieuwd of het wat is geworden.

We rijden nog vlak langs het Banff Springs Hotel. Imposant, protserig, maar wel goed onderhouden. Als tegenwicht tegen alle donkere stenen, zijn er overal bloemen geplaatst. Nog even gestopt bij de Bow Falls voor een foto en dan op naar de Cave and Basin.

Hier zijn de heetwaterbronnen (in 1885 ontdekt) en hier is het allereerste National Park van Canada gesticht. We kunnen er tot half drie rondlopen. Persoonlijk vond ik het niet bijster interessant. De rest vindt dat blijkbaar ook, want nog voor de afgesproken tijd zijn we alweer op weg naar het hotel.

Op de kamer, een paar minuten later, zet ma koffie (gaat eerste keer fout, omdat ze de koffiepot er niet goed onder zet). Ik zoek intussen een van mijn zuignapjes ... nergens te vinden. Vandaag toch nog zo'n 142 kilometer afgelegd. Eerst maar eens wat bijslapen.

Gewandeld. We winkelen bij een Safeways (kaasbrood en no-fat yoghurtjes) gevonden. Grappig, ze hebben bij de kassa's apparaatjes staan met centen. Je wisselgeld, de centen dan, komt daar dan uit. Nog nooit eerder gezien. Misschien iets voor in Nederland, nu we weer centen hebben.

Wat was er verder nog te zien? Een Internetcafé (na 21:30 uur: \$5/uur). Een McDonalds met Internetaccess. Een Wendy's. Verder allemaal kledingzaken (met T-shirts tot en maat -geen schrijffout- XXXL, souvenirsshops en zaakjes waar ze snoep verkopen (al dan niet met in de etalage handgemaakte fudge, chocolade en geglazuurde appels). Er schijnen geen schoenwinkels te zijn (outdoor- en sportshoewear is wel te krijgen).

Het is verder een goed onderhouden plaatsje, hoor. Maar mij een beetje te toeristisch. Het is overigens koud buiten. Ergens tussen de 10 en 14 graden (10 graden kouder dan normaal gesproken!). Op zich geen echte lage temperatuur, maar de snijdende wind brengt de gevoelstemperatuur een stuk lager. Martien heeft ook geen echte winterkleding mee, want tot nu toe was het altijd (erg) warm. In deze tijd van het jaar.

We hebben nog tijd genoeg om rustig te douchen, te lezen en andere dingen te doen. Rond 18:45 uur vertrekken we vanaf het hotel richting het restaurant. Het is op zich niet ver (nog geen vijf minuten met de bus). Martien is hier vaker geweest ... het restaurant heet: 'Caboose' en het is een steak & lobster restaurant.

We hebben eerst een saladbar. Het haalt het niet bij Sizzler's en zelfs niet bij Pizza Hut, maar het is best lekker. Ma vindt dat ze niet genoeg groente krijgt en gaat twee keer. Daarna volgt het hoofdgerecht: steak en zalm met rijst en wat groente (worteltjes). De steak is redelijk groot (en de mijne medium rare) en de zalm is hier duidelijk goedkoper dan de steak. We krijgen een enorm stuk. Mijn overbuurvrouw (Coby) lust geen zalm en ik eet ook haar stuk op. Van ma krijg ik nog een stukje steak. Ik heb weer veel teveel gegeten, maar dat tweede stuk zalm ging er eigenlijk ongemerkt in (het was zo lekker boterzacht en het gesprek zo geanimeerd). Toe kreeg men cheesecake. Ma en ik namen in plaats daarvan wat fruit (alleen meloen) van de salad bar. Niet echt goed, maar ja ...

Bij het instappen blijken er een paar edelherten (elk) langs en op de weg te staan (we zitten dus bijna in het centrum van Banff!). Uiteraard heb ik mijn camera bij me en met Nightshot lukt het me een redelijke opname te maken. Vandaag al eerder twee herten in het voorbijgaan langs de weg gezien (en een paar dagen terug zagen we er drie een riviertje oversteken). Leuk.

Terug op de kamer zoveel mogelijk ingepakt. Ma leest wat tot haar ogen dicht vallen (ongeveer 22:10 uur). Ik ben nog aan het computeren (Clie is ge-sync-t en de foto's zijn gearchiveerd), maar het verslag is nog niet af. Op de achtergrond staat de 'Tonight Show' met Jay Leno.

Het was vandaag, net als gisteren, een mooie dag. Morgen verwacht ik er ook veel van. Morgen schema 6, 7 en 8. Icefield Parkway en de gletsjer op.

Banff – Jasper (vrijdag 6 september)

Vandaag al een week onderweg. Gisteravond heeft wel effect gehad: 7,0mmol/l. Ik heb ook niet het gevoel geslapen te hebben. Meestal heb ik wel het gevoel in slaap gevallen en wakker geworden te zijn ... nu dus niet. Het is buiten drie graden en half bewolkt. Het kan 17 graden worden. Vannacht verwacht men dat het licht gaat vriezen.

Ontbijten (oeps, mijn medicijndoosje vergeten te vullen). Even terug om het uit de koffer, die er gelukkig nog stond, te halen. Een klein beetje ei en geen ham, bacon, ham of aardappelen Ik doe dus iets rustiger aan. Gezellig gekletst met de mensen uit Broek op Langedijk.

Om acht uur rijden we bij het hotel weg. Het is schitterend weer. Men zegt dat het een graad of zes is. Windstil. Het voelt koud an door de gure wind. De wolken hangen nog laag over de bergen, maar dat verandert al snel. Langs de weg staan Lodge Pole Trees. De zaden van deze naaldbomen ontkiemen alleen na een, al dan niet aangestoken, brand. Langs de weg verder veel meertjes en beekjes. Soms rijden wij door de mist, terwijl de berghelling vol in de zo staat.

Vandaag dus de Icefield Parkway met in ieder geval een stop bij Athabasca Glacier (dikte van het ijs tot 385 meter). Het is een lange, maar in het geheel geen rechte, weg naar Jasper. Dwars door zowel Banff- als Jasper National Park.

Rond negen uur zien we vlak na elkaar twee zwarte beren. Schitterend! De eerste staat rustig langs de weg te eten. In plaats van snel het struikgewas in te vluchten paradeert hij (zij?) eerst nog even langs de bus. Nog even droogschudden, en dan verdwijnt het dier toch langzaam, maar voor ons veel te snel, in het bos.

We maken stops bij de Crowfoot Glacier en Peyto Lake. Het is allemaal een stuk mooier dan in 2000. Het is teveel om allemaal te filmen en/of te fotograferen, maar ik doe mijn best. Veel sneeuw hier, overigens. Het pad is ietwat ijzig. Niet iedereen durft naar het viewpoint te kijken. By Peyto Lake gaan enkele medereizigers een potje sneeuwballen gooien. Ach, ja.

Een van de overeenkomsten met 2000 is in ieder geval het grote aantal Japanse reisgroepen. Ook nu zijn ze soms weer zeer hinderlijk aanwezig.

Als we weer dalen, we zaten op ruim twee kilometer, dan verdwijnt de sneeuw letterlijk voor de zon. Koffiestop bij Saskatchewan Crossing (1450 meter). Nog 53 kilometer naar de Columbia Icefields en nog 153 kilometer naar Jasper.

Een lange stop bij de Columbia Icefields. Eerst lunch en de expositie bekijken. En foto's maken, natuurlijk. Daarna met de Snocoach (ja, "Snocoach", geen snowcoach) de Athabasca Glacier op. Het eerste stukje gaat met een gewone bus, daarna in de Snocoache kruipend de gletsjer op.

Een Snocoach kost CA\$ 750.000,00. Voor een band alleen ben je al CA\$ 5.000,00 kwijt. Zo'n coach heeft een topsnelheid van 18km/u.

Het is fris op de Athabasca Glacier ... en druk... de zon is er, maar niet voor lang. Zonder zon wordt het gewoon koud. Ook hier staat weer een gure wind. De eerste (en enige, op de groepsfoto na) foto waar ik op sta is wat mij betreft gemaakt. Er zijn mensen die de gletsjer zelf opgaan, terwijl er nadrukkelijk gevraagd was dat niet te doen (ik geloof overigens niet dat het mensen van onze groep waren). Tja.

De volgende bergen staan om de ijsvlakte: Athabasca, Snowdome en Andromeda. Snowdome is een tripple continental divide met water dat naar de Arctische Zee, de Pacific en de Atlantic wegvloeit. Nog wat aanvullende informatie: een icefield is een vlakte met eeuwige sneeuw, die minimaal twee gletsjers voedt. Het ijs beweegt niet. Een gletsjer is een sneeuw/ijs-massa die constant in beweging is.

De accu van mijn camera is leeg. Gelukkig heb ik een reserve accu (eigenlijk nooit eerder nodig gehad). Vanacht overigens de batterijen van José geladen, omdat haar lader niet werkt op 110V. Er gebeurt nog een ongeluk. De voet van een medewerkster wordt overreden door een bus. Ik heb het verder niet zien gebeuren, of er iets van gehoord. Ik was aan de andere kant aan het fotograferen. Het ongelukkige meisje wordt zeer snel per busje afgevoerd.

Vanmiddag alleen nog naar de Sunwapta Falls. We mogen er helaas niet rondlopen, want er is geen tijd. Hmm, we stoppen toch nog even bij de Athabasca Falls. We hebben toch nog zo'n beetje alle 'belangrijke' plekjes gezien. Het zag er weer allemaal weer mooi uit. Toch jammer dat je steeds maar zo weinig tijd hebt. Persoonlijk zou ik steeds wat korter allerlei pauzes hebben, en wat meer tijd om de natuur te bekijken. Iedereen is volgens mij moe. Een vrij lange dag en dan die kou buiten (vooral op de gletsjer) en de warmte in de bus maakt rozig. Ik heb veel geslapen in de bus ... de warmte bezorgde me overigens ook meer hoofdpijn (denk ik).

Bij het hotel loopt Martien eerst wat heen-en-weer. Er was iets met een kamer en in het restaurant (naast het motel, maar geen onderdeel van het motel) moet ook nog iets geregeld worden. We zitten op de tweede verdieping, maar er zijn geen liften. De kamers zijn zeer krap. Geen koelkast, wastafel in de kamer zelf, geen strijkplanl. Wel een koffiezetapparaat en TV. We zitten hier helaas twee nachten. Nou ja, de omgeving maakt zeer veel goed. Oja, het was snikheet in de kamer toen we binnen kwamen. Alles potdicht en de verwarming aan. Rare jongens die Canadezen.

We mogen dineren wanneer we willen (nou ja, tot 21:30 uur). We besluiten ons wat op te frissen en zo snel als mogelijk te eten. We zijn de eersten van de groep in het restaurant. We krijgen net het hoofdgerecht geserveerd (de sla was lekker en met een gezonde dressing) als Yde en Renske aanschuiven. Het was weer een gezellige maaltijd, we hebben veel gekletst. We eindigen uiteindelijk gelijk met het toetje (roomijs) en de thee/koffie.

Rond 20:00 uur (later, maar hoe laat weet ik niet meer) zijn we terug op de kamer. Ma ruimt nog wat op en valt al bijna meteen in slaap. Ze ligt om negen uur al in bed te lezen. Ik ben, uiteraard, nog bezig met de computers. Er is weinig op de TV. Ik zie wel dat het beter weer is/gaat worden in en rond Jasper. Ik blijf uiteindelijk hangen op een publieke (!) zender uit Detroit met allerlei oude Engelse comedies ('Are you being served?', 'Chef!'). Om 22:00 uur ben ik waarschijnlijk wel klaar en gedoucht.

Morgen half negen weg (7:00 gewekt, 8:30 uur weg). Ontbijt in het restaurant vanaf 7:00 uur.

Jasper (zaterdag 7 september)

Voor zessen alweer wakker. Redelijk geslapen. Lijk de laatste dagen meer last van jeuk te hebben (extra Zyrtec genomen). Voel me ook nog steeds niet uitgerust. Redelijk veel last van hoofdpijn. Bloedglucosewaarde weer gezakt naar 6,2mmol/l. Netjes. Ma heeft slecht geslapen.

Het motel heeft geen vrije stopcontacten op een bruikbare plaats. Gelukkig heb ik een ook een US/euro-conversieplug bij me. Ik kan dus een lamp uit de muur trekken, mijn contactdoos (met euro/US-conversiestekker) in de muur steken en de lamp -samen met mijn eigen apparatuur- in de contactdoos stoppen. Alweer veel sport en kinderprogramma's op de TV. Alle programma's zijn erg op Amerikaanse leest geschoeid. Ook nog veel Amerikaanse zenders (gisteren zelfs een Japanse zender). Het ontbijt in het restaurant naast het motel is goed. Vooral de carrot muffins blijken zeer lekker te zijn.

De kilometertellerstand van de bus is 999.429,2. Het programma vandaag: Patricia Lake, Maligne Canyon, Pyramide Lake, Medicine Lake, boottocht op het meer. Vanmiddag kunnen we in Jasper afgezet worden.

Iets voor negenen vertrekken we weer. 'Beer!', wordt er al snel geroepen. Helaas, voordat de bus stil staat is er al niets meer te zien. Bij Pyramid Lake gaat men op een vlondertje staan, waardoor de spiegeling grotendeels verloren gaat. Jammer. Ik zeg er deze keer maar wel wat van. Volgens mij stoppen we nu niet bij Lake Patricia. De spiegeling was daar nog mooier. Jammer

Maligne Canyon is weer schitterend. In 2000 heb ik hier ook gelopen. Toen tot het einde (door het 'beren'-bos). Hoewel mijn conditie nog slecht is, heb ik er dit jaar beduidend minder moeite mee. Ma komt niet ver. Het hoogteverschil is ook groot en de weg ongelijk. Het is overigens minder glad dan twee jaar terug. Ma koopt een groen truitje (met een moose) met lange mouwen voor Rutger. Over lange mouwen gesproken ... ik ben de enige (in de hele canyon) die met korte mouwen rondloopt. Ik heb het niet koud, maar de anderen zullen het wel koud van me gekregen hebben. Echt warm is het niet en de meesten hebben truien en jassen aan (vooral de Japanners).

Medicin Lake is ook mooi, maar het licht is niet makkelijk om te fotograferen. Het meer kan via een ondergronds gangenstelsel geheel leeglopen. Ook hier kunnen beren zitten (ook beneden waar ik met enkelen heb gestaan), maar deze keer (helaas) niet.

We zijn voor twaalfen bij Lake Maligne. Om half een, onze lunchtijd, vertrekt de boot. Het is een soort kleine rondvaartboot met slechts een klein achterdek. Hopelijk mag je tijdens de vaart wel naar buiten.

Om 12:30 uur board-en we. Het is een aardig tochtje met een stop bij Spirit Island. Buiten op het achterdek is het goed koud (en redelijk gevaarlijk, want je slaat zo overboord). Bij ons in de boot zit nog een Nederlands echtpaar en twee Duits sprekende meisjes.

Kerry vertelt het een en ander en Mike vaart (beide zijn student). Ze doen het best aardig. Ze doen het pas enkele maanden, maar ze hebben een uitgebreide cursus gehad (ook engineering) en ze zijn gecertificeerd door het Ministry of Transportation. Op de boot zijn ocean life rafts aanwezig. Nodig omdat het water hier maar vier graden is.

Op Spirit Island zien we een paar herten. Het echtpaar uit Spanje weten de dieren tot op twee meter te naderen. Ikzelf kan alleen van veraf wat foto's en videofragmentjes maken. Jammer. Het is hier overigens ook weer ontzettend mooi en, als je de toeristen die met de boten (er is een tweede boot gearriveerd) zijn

aangekomen, erg rustig. Er zijn ook net wat mensen met een kano gearriveerd die hier lekker gaan pick-nicken.

We hebben overigens met een topsnelheid van ruim 36km/u gevaren. Niet slecht. De boeg komt dan ook behoorlijk uit het water omhoog en daarom mogen niet meer dan acht mensen tegelijk op het open achterdek.

Voor 14:33 uur zijn we weer op weg met de bus. 's Ochtends was ik al in slaap gevallen, maar nu val ik weer in slaap. Nog steeds (snel) vermoeid. Jeuk valt mee. Hoofdpijn is dragelijk. Met de huid gaat het goed.

Iets over drie worden we gedropt in het centrum van Jasper. We krijgen van Ad & Coby wat sandwiches die zij over hebben. Anders gooien ze het toch weg. Het broodje rollade delen ma en ik meteen. Het andere broodje (blijkt tomaat te zijn, de tomaat eet ik in de kamer op) gaat nog even mee.

We lopen wat door Jasper heen en kopen een kalender, wat ansichtkaarten die ma thuis wil ophangen en twee truitjes voor Rutger & Isabelle. Eén van de winkelbedienden vindt het maar vreemd: aziaten uit Nederland. We gaan nog even naar een supermarkt en kopen bananen een knoflookbrood. Geen yoghurtjes deze keer.

Over de terugweg doen we een kleine drie kwartier in plaats van het kwartier van Martien. Dat is echte looptijd, dus zonder de tijd die we kwijt waren voor mijn fotograferen (onder andere van de Rocky Mounteneer). Voor ma is het eigenlijk wat teveel.

Terug op de kamer ruimen we vast wat op/pakken we vast wat in. Ik zet ook vast de tracks uit de GPS op de Libretto. Om 19:00 gaan we eten. We zitten met Aleida en Marinus aan één tafeltje. We krijgen chicken/noodle-soep (ma salad met danish blue) vooraf, zalm (met mosterdsausje), rijst en wat kort gekookte groente en (weer) ijs met thee toe. Aleida eet vegetarisch en die krijgt een gepofte aardappel, allerlei groenten en pasta. Het eten was weer goed en hoewel de zalm zeer goed is, wordt het nu wel wat gewoontjes ... overigens zou dit een veroorzaker van mijn jeuk kunnen zijn. Volgens de testjes ben ik allergisch voor zalm. Het personeel in dit restaurant is overigens zeer goed. Alles loopt op rolletjes.

Na het eten gaat ma kaarten schrijven en doe ik mijn computerwerk. Ik ben blij dat ik niet dagelijks het echte verslag maak. Ik zou dan veel meer moeten doen. Voor 22:00 uur ben ik klaar. Douchen (elke dag drie keer) en naar bed.

Morgen weer een lange reisdag: 6:30, 7:30 en 8:30.

Jasper – Clearwater (zondag 8 september)

We worden iets over zes zonder wekker wakker. We zijn gisteren toch vergeten het alarm van de wekkers te zetten. Douchen en de laatste rotzooi in de koffers gooien. Mijn bloedsuikerwaarde is 7,2mmol. Het fluctueert licht. Tja, gisteren weer ijs gehad. Ontbijten met Ad & Coby. Het is weer heel gezellig. Ik weet me weer aardig in te houden met eten. Nog steeds teveel, maar gezonder (fruit, weinig vet ... wel weer ei).

Om half negen vertrekken we (kilometertellerstand is nu 999.542,2). Het is half bewolkt en 4C. Om iets voor negen passeren we de uitgang van het Jasper National Park en rijden we het Mt Robson Provincial Park in. We passeren ook de tijdzonegrens. Het is dus weer iets voor achten.

Vandaag naar Clearwater via Mt Robson, Tête Jaune Cache, Valemount, Blue River, Avola, Vavenby en Birch Island. We gaan in ieder geval naar Mount Robson. Met bijna 4.000 meter de hoogste berg van het gebied (misschien van heel Canada).

We rijden nog steeds door de bossen. Uiteraard nog veel (naaldbomen) en watertjes. We passeren de Fraser River (zullen we nog wel een aantal keren doen vandaag). Hier is de rivier helder en turquoise. In Vancouver is deze zelfde rivier grijs en grauw.

Bij Mount Robson hebben we de koffiestop. Ma koopt nog een kalender en een heel mooi T-shirt met allerlei lokale dieren. Ik wacht, met enkele anderen (Ab en één van de Cor's), totdat de wolken rond de top weg zijn. Helaas. We wachten voor niets. Op een gegeven moment moeten we echt verder.

De volgende stop is bij het monument van Terry Fox. Hij had één been en hij heeft geprobeerd Canada lopend te doorkruisen (42 km/dag, 4.800km, CA\$ 24 miljoen opgehaald voor het goede doel). Een week voor zijn 21ste verjaardag is hij overleden. Er is zowel een berg als een marathon naar hem genoemd. Daarnaast blijken er allerlei hardloophwedstrijden (lange afstand) te zijn die naar hem vernoemd zijn.

Om tien uur (eigenlijk negen uur) het tussendoortje en Rearguard Falls. Dit is het eind van de 1200 kilometer lange zalmtek. De sterkste zalmen komen hier paaien. Het is hier weer ronduit schitterend. Het heeft ook een John West-gevoel (je weet wel, van de reclame). Helaas we zijn veel te vroeg: nog geen zalm te bekennen.

Rond 10:30 uur rijden we door Valemount. De grootste plaats in de omtrek met een Holiday Inn en een golfbaan. Om elf uur rijden we langs de Thompson River (David Thompson heeft in 1811 de Columbia River afgevaren. Rond 1827 heeft hij -in commissie- de grens tussen Canada en de Verenigde Staten bepaald).

Ik heb intussen alweer diep geslapen. Ma slaapt ook. We zijn overigens niet de enigen die regelmatig indommelen.

Om half twaalf rijden we door Blue River. Weer zo'n klein lang gerekte dorpje dat het moet hebben van het toerisme (?). De bossen hier zijn jong ... er heeft hier in 1890 een enorme bosbrand gewoed.

We stoppen bij de Sandman Inn (Nederlandse eigenaar) en het Heartland Restaurant. Martien verkent de zaak eerst. Hier wordt de lunchstop gehouden. Het is een Grieks familierestaurant. Wij worden eerst naar een tafeltje met Indonesiërs gedirigeerd. Uiteraard. Waarschijnlijk zijn dit potentiële immigranten die het land verkennen.

Ma en ik nemen aardappelsoep. Niet slecht. Onze tafelgenoten, Ko (?) en Trudy uit Spanje, nemen alleen koffie (het is ook nog wat vroeg). Het afrekenen verloopt

chaotisch, maar het lukt. Het blijkt dat de tafels een nummer hadden (ik had dat in ieder geval niet door) en ze kunnen alleen op tafelnummer afrekenen. Per kop soep waren we, inclusief GST, CA\$3,15 kwijt.

Oja, ik denk nu te weten waarom Amerikanen, Australiërs, Canadezen en Nieuw-Zeelanders me zo goed Engels vinden spreken ... ze beschouwen me als een Aziat, niet als een Europeaan. En Aziaten die (redelijk) Engels spreken zijn niet zo dik gezaaid.

Om 12:30 uur rijden we verder. Ma en ik lunchen in de bus verder; het was toch wat weinig. Bij Henk een leeg flesje gescoord voor de ijskoffie (gistermiddag voor het eerst deze vakantie ijskoffie gemaakt). Toch nog steeds ons mees favotiete drinken.

Het weer ziet er niet best uit. Martien zal het nog laten weten of de picknick in het Wells Gray Park doorgaat. De bedoeling is om een lokale gids te huren (CA\$5,00 per persoon) om meer te kunnen vertellen tijdens de stops in het park. Verscheidene medereizigers vinden het bedrag hoog. Zeker als je bedenkt dat het maal 33 is. Daarnaast is men van mening dat je toch zou denken dat als er een extra gids nodig is, deze door Wereldcontact betaald zou zijn.

Ik val weer in slaap. Kwart voor twee word ik weer wakker. Het landschap is alweer een tijdje aan het veranderen. De naaldbomen maken plaats voor berken. Ook de weilanden met koeien zijn terug. Blijkbaar zijn we goed gedaald.

Om tien voor twee rijden we al langs het motel. We rijden eerst even door om de omgeving een beetje te zien. De supermarkt is open. Evenals de computerzaak (tenminste daar lijkt het op). Benzine is hier CA\$ 0,702 per liter. Het is nog vroeg. Wat mij betreft hadden we wat langer bij Mt Robson kunnen wachten, totdat de mist weggetrokken was. Ach ja.

De temperatuur is hier overigens aangenaam zacht. Het waait hier ook niet zo als in de bergen. Later op de middag gaat het regenen en blijft het regenen.

Het motel van Clearwater heeft een ruime entree. Nu maar hopen dat de kamers ook zo ruim zijn. We moeten vrij lang in de lobby wachten. Ik hoor de baliemedewerkster tegen Martien zeggen dat ze ons pas om vijf uur had verwacht. Ik denk weer even aan Mt Robson ... Overigens vind ik het niet erg dat we al zo vroeg in het hotel zijn. Lekker uitrusten.

De kamer is ruim. Twee grote bedden, een zithoekje met een bankje, een keukentje (koelkast, magnetron, twee kookpitten, koffiezetapparaat), een apart bureautje met stoel en TL-lamp ... en zeer ruim. Uiteraard een TV en airco. De lampen zijn verder allemaal vast op de muur gemonteerd. Oja, een balkonnetje met twee stoelen is er ook (het regent op een gegeven moment). Oja, er is nog een tafeltje met twee stoelen.

Veel TV-zenders hier. Tweeëndertig zenders, waarvan ruim de helft Amerikaans. Opvallend is dat er zoveel zenders uit Detroit komen (de hele vakantie al). Ik weet alleen niet welke Detroit (Amerika kent er een stuk of zeven). Misschien die in Oregon? De bus heeft ook een Orgeon nummerbord om aan te geven dat er daar mensen opgepikt en vervoerd mogen worden.

Oja, één of andere slimmerik heeft bedacht dat het licht in de badkamer aan een bewegingsdetector gekoppeld moet worden. Nogal lastig, want achter het docuhegordijn detecteert het geen beweging. Net zo min als je op het toilet zit. Gelukkig zit er een schakelaartje, waar je de detector uit kan schakelen.

Ik ga naar de kamer van Albert en Renske om het berenfragment te laten kopieëren, want zijn opname is mislukt. Het blijkt dat de bewuste opname op een ander bandje staat. Toch neemt Albert de NightShot-opname van de edelherten, de zwarte beer, een opname van de Snocoach en de edelherten op de Jasper-dag over.

Hij heeft ook een moderne Sony-camera met i.Link. Wel zo makkelijk. We zijn al met al tot half vijf bezig. Ma ging slapen toen ik weg ging. Als ik terugkom is ze weer ansichtkaarten aan het schrijven.

Ik doe al zoveel mogelijk computerwerk. Als ik geen foto's meer maak dan ben ik al zo'n beetje klaar. Het verslag werk ik tot dat moment bij.

Rond 19:00 uur verzamelen we ons rond de eetzaal. We komen aam tafel te zitten met de Ad & Coby en Albert & Renske. Het werd een enorme gezellige boel, mede doordat we misschien wel het minst goede maal van de vakantie kregen. Niet dat het echt slecht was, maar goed was het zeker niet.

In de eerste plaats was het zaaltje waarin we zaten een ramp. Het geluid leek te weerkaatsen tegen het plafond en de wanden, waardoor een enorme kakefonie van lawaai ontstond. Daarnaast was het maal: sla, groente (wortel, bloemkool, cole slaw, bietjes) rijst, taaie en droge kip en een broodje nou niet direct een culinair hoogstandje. Vooraf namen we sla (best goed!, er zat zelfs radijs in!) en achteraf kwam er iets van een toetje in een plastick bakje. Martien regelde voor ons wat fruit. Hoewel men erg z'n best had gedaan was de rauwe rabarber met melk niet echt een succes. De banaan en sinaasappel ging er wel als koek in.

Ad zal me in de komende weken waarschijnlijk nog wel een keer te pakken nemen, want bij zijn tweede kopje koffie had ik er voor gezorgd dat er alleen nog maar een leeg, weer dichtgemaakt, melkkuipje was dat ik zeer behulpzaam aanreikte. Hij had het pas door toen hij de melk in zijn beker probeerde te schenken. Grote hilariteit ... hij was echt verbaasd en was even stil.

We waren al ontzettend melig, vooral door het eten. Ik weet niet meer wat er allemaal over tafel ging, maar we lagen met tranen in de ogen dubbel. Echt alles was aanleiding om een lollige opmerking over te maken. Oja, het eten was niet alleen niet echt goed, maar als je ook de sausjes voor over de sla, voor de sla op tafel neerzet dan heb je toch niet goed nagedacht.

Terug op de kamer maak ik het computerwerk af en gaat ma lezen. De rest van de avond zal ik waarschijnlijk wel TV gaan zitten kijken. Met 32 zenders zal er toch wel iets uitgezonden worden dat te pruimen is ... momenteel kijk ik 'Malcolm in the middle'. Afleveringen die ik nog niet ken.

Nog even de klokken van de Clié, GPS en notebook gelijkzetten en alle apparatuur loopt weer synchron.

Morgen 7, 8, 9. Oja, tijdens het eten was de dame met paardestaart op blote voeten (ze had nu schoenen aan) er, om met Martien te praten. Ma denkt nog even dat ze de chefkok is. Ze heet overigens Cheryl. De picknick morgen zal niet doorgaan, want het weer is te slecht. Ben benieuwd of het morgen wat wordt (vanwege het weer) ...

Clearwater (maandag 9 september)

Iets voor zessen word ik wakker. Ben vanacht ook een keer wakker geweest, maar gelukkig weer makkelijk ingeslapen. Ma is, uiteraard, ook al wakker. Het zal buiten niet superkoud zijn. Het raam is de hele nacht open geweest en het is lekker in de kamer. Mijn bloedglucosewaarde is 6,8mmol/l. Vast door de rauwe rabarber.

Op TV al veel over 9/11, vooral op de US-zenders (maar ook op de Canadese). Op een Canadese zender een item over Terry Fox (met zijn moeder Betty Fox). De Terry Fox Run is op zondag 15 september. In Edmonton is het zo te zien 8C.

Ontbijt staat om ongeveer 7:10 uur klaar. Klein gesneden gebakken aardappeltjes met ui, roergebakken ei, gebakken bacon, worstjes, toast en schijfjes sinaasappel. Pindakaas en twee soorten jam en dat is het dan. En uiteraard koffie, thee en sinaasappelsap.

Iets over negenen vertrekken we. Onze lokale gids Cheryl is iets later dan gepland, maar dat komt omdat ze bij een community center rolstoelen heeft gehaald. Albert & Renske hebben besloten vandaag niet mee te gaan, overigens.

Clearwater is van oorsprong een houthakkersdorp. Daarnaast heeft de aanleg van de spoorweg voor werk gezorgd. Tegenwoordig schijnt het economisch minder goed te gaan. Het is een lang gerekt dorp met een oude en nieuwe 'dorpskern'. Hier zijn de services geconcentreerd. Er mag hier gejaagd worden buiten het park. Het gaat vooral om het bont van marter(-achtigen). Alleen een bepaald soort vallen mag gebruikt worden (alleen de "humane").

Bij de eerste stop gaan we eerst een stukje lopen. Ans en ma gaan met Lou met de bus naar een ander punt. Als wij bij het viewpoint zijn gaat Cheryl de twee dames (met rolstoel) halen. Ze gaat er alleen tussenuit en zelfs Martien heeft haar niet kunnen volgen. We zoeken nog even het juiste pad, maar vinden doen we haar niet. Even later worden Ans en ma netjes door Cheryl en Lou bij ons afgeleverd. De weg terug duw ik ma richting bus. Er zijn hier geen verharde paden, dus het is best wel zwaar. Ook is er wel iets van hoogteverschil. We zien onderweg een eekhoortje overrennen.

Het is overigens een een zeer mooi park. Cheryl houdt hele verhalen, maar aangezien ik al dat plantengedoe toch niet zal onthouden, doe ik ook mijn best niet. Ongetwijfeld zeer interessant, maar niet aan mij besteed (meer iets voor ma, maar die is er grotendeels niet bij). Daarnaast is de groep gewoon te groot. Je kan nu eenmaal niet allemaal vooraan staan.

We zien veel watervallen en mooie vergezichten. Het beetje regen kan de pret niet drukken. Voor mij niet in ieder geval. De GPS is voor het grootste deel van de wandelingen waardeloos, omdat het zicht op de lucht nihil is.

We zitten verder veel in de bus. Ik zie onderweg een zwarte beer in een veld lopen. Ik roep nog, "Beer!, beer!", maar Lou rijdt zo hard (en kon misschien niet eerder stoppen), zodat we pas zo'n 500 meter verder stilstaan. Niets meer te zien. Gelukkig hebben anderen de beer ook gezien toen ik begon te roepen. Jammer. Even later zie ik grote bruine vogels in een ander veld staan. Volgens Cheryl zijn het kraanvogels. Hier? Het zal wel als de expert het zegt.

We bezoeken nog Dawson Falls en Myrtle River. Eten doen we in de Helmcken Falls Lodge. De lunch, door Martien geregeld, bestaat uit zelfgemaakte soep, zelf gebakken brood met groente, tonijnsalade, eiersalade en worst. Helemaal niet slecht en voor een zeer schappelijke prijs. We bezoeken daarna nog de Helmcken Falls

(300m hoog, canyon 1800m lang). De Myrtle River gaat op een gegeven moment over in Clearwater River.

Cheryl wil naar Bailey's Chute, omdat de kans bestaat dat daar springende zalmen zijn te zien. De weg is smal, maar overal verhard. Bij Bailey's Chute moeten we weer een stuk rijden. Ad biedt, als een echte heer, aan ma te rijden. Het is op de heenweg grotendeels heuvelafwaarts. Op de terugweg duwen we, als we omhoog moeten, met z'n tweeën. Scheelt weer.

Het springen van de zalm is goed te filmen en het lukt zelfs om te fotograferen. Echt ver ingezoomd heb ik niet, want er springen maar zeer weinig zalmen (het is eigenlijk nog niet het seizoen) en het is dus niet te voorspellen waar ze precies zullen springen. desalniettemin ben ik niet echt ontevreden.

Op de terugweg naar het hotel ziet Lou nog een beer oversteken, maar als we (eindelijk) het punt bereiken waar hij de beer zag, is er niets meer te zien. Het is wel al de vierde zwarte beer die we zien.

Om 17:30 uur gaan we richting het restaurant. Het is weer een soort ranch. Buiten wordt het vlees op de barbecue bereid. Naast een groot stuk vlees (mijne is niet echt medium rare meer, maar dat komt ook omdat ik te lang bezig geweest ben met fotograferen) krijgen we weer bonen, gepofte aardappel, brood en lekker veel salade.

Het toetje wordt op een aparte manier opgediend. Yde en Jan worden als grote serveersters (pruik met lang haar, grote BH's over de kleren) uitgedost en dienen het gebak op. Grote hilariteit (het hoort erbij, zal ik maar zeggen). Het gaat niet helemaal fout, want in plaats van alleen onze tafels serveren ze ook bij andere mensen ... gevolg er is even een tekort aan gebak.

Al met al een mooie dag. Mooie natuur, een beer en springende zalmen. Vooral dat laatste had ik niet verwacht. Misschien is het wat voor Wereldcontact om Bailey's Chute op te nemen in het programma (in ieder geval in de september reis).

Hoe laat we weer thuis zijn weet ik niet. Het zal niet lang geduurd hebben voordat we zijn gaan slapen. Ma heeft ongetwijfeld weer wat gelezen en ik zal het laatste computerhuishouden gedaan hebben. Ik heb na de Amsterdam-Vancouvervlucht verder de hele vakantie nog geen letter gelezen in mijn boek. Een unicum.

Clearwater – Williams Lake (dinsdag 10 september)

Onrustig geslapen. In ieder geval om half een wakker geweest. Vanaf half vijf wakker gelegen. Veel vrachtwagens langs horen komen. Ma heeft juist weer veel treinen gehoord. Bloedsuikerwaarde is vanochtend 6,2mmol/l. Lager dan verwacht sinds de maaltijd van gisteravond, maar overeenkomstig hoe ik me voel.

Ontbijt is om half acht, maar Martien heeft geregeld dat ma en ik al om zeven uur terecht kunnen. Ze is wat dat betreft echt zeer goed. Koffers moeten om 8:30 uur buiten de kamer staan. We vertrekken vandaag pas om half tien.

We krijgen om zeven uur wat fruit aardappel met worstjes, sinaasappelsap en koffie in het restaurant. Ik weet niet wat Martien heeft afgesproken, maar ons wordt aangeraden om maar in de gewone eetzaal met de groep verder te eten. Ik neem nog twee toast met pindakaas en aardbeienjam (om mee te nemen) en sinaasappelsap. Ma nog wat fruit. Op zich had er niets extra geregeld te worden, aangezien het verschil maar een half uur is (maar dat wisten we gisterochtend nog niet toen Martien dit regelde).

Na het eten naar de kamer. Koffers inpakken en het verslag van gisteren afschrijven. Ma leest haar boekje uit en gaat verder kinderprogramma's vergelijken met die in Nederland. Rond half tien vertrekken we. Iedereen is blijkbaar goed uitgerust, want de bus lijkt net een kippenhok. (Wel gezellig, hoor.)

We hebben vandaag een kort ritje via Blackpool, Little Fort, Lone Butte, 100 Mile House (lunch), 108 Mile House, Lac la Hache en 150 Mile House naar Williams Lake. Het is een stukje over de oude goudzoekersroute, al merk je daar –behoudens de plaatsnamen- niet veel van. We stoppen voor foto's (geen koffie) bij Bridge Lake en om half twaalf draaien we de Carribou Highway op.

We passeren het 96- en 99 Mile Motel. Rond twaalfen staan we stil op de parkeerplaats van een Save-on-food. We doen daar wat inkopen (yoghurtjes en nootjes) en kunnen naar het toilet (netjes schoon en ruim ... ook hier een luiertafel). Ik maak wat foto's in de supermarkt, maar even later krijg ik te horen dat dat niet mag. Afijn, er is verder niet veel te zien in deze plaats ... wel veel eethuisjes en er is een Motel 8 (heb ik nog een klantenkaart van).

We krijgen tot 13:00 uur de tijd, maar iedereen is ruim op tijd terug. We passeren de 108 Mall. De cijfers slaan overigens de afstand (in mijlen) tot het begin van de oude goudzoekersroute (Carribou Highway). Om 13:50 uur hebben we alweer 50 mijl afgelegd, want we denderen door het plaatsje 150 Mile House. Vijf minuten later hebben we Williams Lake bereikt. Van de rit heb ik verder weinig gemerkt. Op een gegeven moment heb ik mijn hoofdtelefoon opgezet en ben ik lekker naar mijn eigen muziek gaan luisteren. Al gauw ben ik daarbij in slaap gevallen. Het regent, maar je schijnt hier lekker te kunnen wandelen. Linksaf naar Scout Island, rechtsaf naar het centrum. Verder is hier niet veel te beleven. Het is een industriestadje.

Ma blijft op de kamer (pakt weer haar koffer opnieuw in ... ik heb mijn koffer tot nu toe niet opnieuw gepakt). Verder leest ze en kijkt ze TV. Ik ga met Albert, Renske, Aleida & Marinus naar Scout Island. Het moeilijkste is hierbij het oversteken van de (snel)weg. Als we oversteken stoppen de auto's die aan komen denderen. Niet te geloven! Don't try this at home (letterlijk!).

Scout Island is aardig. Het uitzicht over Williams Lake is in ieder geval erg mooi. Veel, niet echt makkelijk te fotograferen vogeltjes. Geen otters, muskusratten of bevers gezien. We komen Ed tegen en die heeft wel twee bevers gezien. Op de brug

blijven we wachten in de hoop dat de bevers weer terug komen. Terwijl de anderen al terug gaan naar het hotel, blijven Ed en ik toch nog stilletjes wachten. Henk, Marijke en Hannie passeren nog, en niet veel later besluiten we ook maar terug te gaan. Om zes uur zijn we weer terug (ik zie nog net dat Aleida aan ma meldt dat ze mij bij Ed heeft achter gelaten ... heel verantwoordelijk! ;-). Ongeveer tweeneenhalf uur weg geweest. Misschien wel de langste wandeling van deze vakantie tot nu toe ... hmmm, dat moet iets zeggen. Persoonlijk heb ik nog wel een beetje twijfel over de twee bevers van Ed ... misschien waren het wel muskusratten?!

Om 19:00 uur eten. We krijgen corn soup vooraf (lekker), gevolgd door een chicken cordon blue met groente en rijst, of baked-, of stuffed potato (puree). Ook helemaal niet slecht. Vooral de cordon blue is lekker. Ik eet weer veel te veel, want Ad eet niet veel (vlees). Toe nemen ma en ik wat fruit van de salad bar, terwijl de rest kan kiezen tussen cheese cake en schwarzwalders kirsch. Ook lekker, al was de laatste een beetje bevroren. Koffie en thee waren ook goed.

Voor wat betreft de bediening ... tja, nieuw personeel. Aardig, maar nog niet handig. Verder loopt er ook het een en ander mis met het gelijktijdig opdienen van het hoofdgerecht. Vooral als je rijst had besteld dan kon je wel eens lang moeten wachten.

Bij het afrekenen ging er ook van alles mis. Eerst wilden ze iedereen laten betalen voor het desert. Toen Martien dat had recht gezet, werd de mensen die een niet-alcoholisch drankje hadden besteld niets berekend. Ook dat werd rechtgezet, want Martien kreeg het op haar Wereldcontact-rekening. Ed had het zelfs expliciet gevraagd aan de serveerster of het zo wel klopte en nog ging er geen belletje rinkelen bij het personeel.

Afijn. We hebben wel weer lol gehad aan tafel, want Cor (van Gerie) uit Westwoud wilde met kleingeld betalen (in winkels, en dergelijke, betaalt hij met groot geld omdat dat makkelijker is als je haast hebt). Alleen was het te donker voor hem om precies te zien wat de waarde van die enorme hoop met al die vreemde muntjes is. Ad helpt (steekt en passant even de portemonnee van Cor in zijn zak) en ik licht bij met mijn zaklampje. Niet echt na te vertellen ...

Morgen gaan we naar Barkerville. Barkerville is een stadje met historische gebouwen met (voor toeristen) in bedrijf zijnde smidse (etc). Ik zie het maar als de Zaanse Schans. Oude ambachten in ieder geval. We blijven hier een paar uur en we zullen hier ook lunchen.

Het schema is 6, 7, 8. Ontbijt vanaf 6:30 uur.

Williams Lake – Prince George (woensdag 11 september)

Het is vandaag 11 september 2002, one year after. Onrustig geslapen, wel beter dan gisteren. Ma heeft goed geslapen. Mijn bloedglucosewaarde blijft licht schommelen, het is nu weer 7,2mmol/l. Op zich netjes binnen de veilige zone. Het is ongeveer kwart voor zes (allebei al gedoucht) als ik de TV aandoe. Bijna elke zender is 'live' in New York ... klopt ook wel. Het is nu precies een jaar geleden dat ik thuis de TV aandeed en vol ongeloof twee passagiersvliegtuigen de Twin Towers in zag vliegen.

Het is nu buiten 7C. Licht tot half bewolkt, het kan hier vandaag (laag) in de 20C worden. In Amsterdam is het licht bewolkt en 22C. Verschrikkelijke overstromingen met doden in Frankrijk bij Montpellier. Het Amerikaanse leger in de hele wereld is gisteren al in staat van paraatheid (code Orange, bij code Red zijn ze in oorlog) gebracht. Waar zouden we zijn zonder CNN?

Ontbijt om half zeven. Daarna de laatste spullen inpakken. Nog even wat foto's gemaakt van de vijf old timer Bentley's die voor het hotel staan. Men trekt hier blijkbaar mee rond. Ik houd al niet van autorijden, maar in een auto van anderhalf miljoen (degene die dat gevraagd heeft, heeft niet naar de valuta gevraagd) rondrijden trekt me helemaal niet aan. Voor het evenwicht maak ik ook een foto van het type auto dat hier meer normaal is (de staat van de auto overigens ook).

Om iets over achten zijn we onderweg naar Prince George, via Soda Creek. McLeese Lake, Marguerite, Kersley, Quesnel (koffie) en de Zaanse Schans (of misschien nog beter: het Openlucht Museum). Hier heet het dan Barkerville en we blijven bijna de rest van deze dag in deze historische stad in de stijl van de gold rush-periode. Ben benieuwd. Het zal voor mij niet het hoogtepunt van de reis worden ... Maar ja, het is een Experience-reis, dus het hoort erbij. Daarna via Quesnel, Strathnaver, Hixon, Stoner en Red Rock naar eindbestemming Prince George (een grote stad).

Voor half tien rijden we Quesnel (dit was het laatste plaatsje op de goudroute) al binnen. Nu leeft men van de houtbouw. Eigenlijk een beetje te vroeg voor ons tussendoortje. Zowel ma als ik hebben geslapen. Buiten is niet echt veel interessants te zien, maar dat komt ook door de mist. Om tien over tien rijden we weer. We hebben de koffiestop bij een A&W gehouden. De meesten gaan voor de koffie of warme chocolademelk, maar ik heb zin in een aardbeienmilkshake. Wel een beetje vreemd, maar wel lekker (o nee, dat is een andere reclame).

Lou heeft op dit traject al eens een beer en een eland gezien. Bij de A&W stond al een edelhert. Wij zien echter niets. Bij het Jack of Clubs Lake maken we nog een fotostop. Weer een mooi spiegelmeer. Canada heeft me wat dat betreft redelijk verpest ... spiegelmeren zijn niet speciaal meer.

Barkersville, vernoemd naar Billy Barker die in 1862 hier goud vond in Williams Creek, valt mee. Ik denk niet dat ik hier ooit nog een keer naar toe hoef, maar voor een keer was het best aardig.

Martien had geregeld dat iedereen een keertje gratis met de postkoets mee mocht. Elke attractie na de (betaalde) entree kost namelijk weer geld. Martien had overigens ookweer voor rolstoelen gezorgd. Zeer prettig.

We mogen (moeten?) hier drie uur blijven. We gaan eerst met de postkoets. Hannie, Marijke en Henk zitten met ma in de postkoets zelf. Yde & Renske, Jan & Corry, Martien en ik zitten op het dak. Martien vindt het maar niets. Ma en ik hebben eigenlijk de meeste interesse voor Chinatown. De moeder van José haalt herinneringen op over 'pinda, pinda, lekker, lekker'. Ze begint zelfs een liedje daarover uit haar jeugd te zingen.

We vinden het allemaal redelijk chique in één van de Chinese woningen. Als men vroeger zo leefde dan had men het niet slecht. Dit geldt voor de meeste woningen, maar de huisjes voor de gewone werklui zijn wel een stuk minder luxe. Het Chinese restaurant is helaas gesloten. We zien nog dat er echte gasten arriveren in het plaatselijke hotel. Grappig. Je kan overigens ook nog in een 'Bed & Breakfast' overnachten. Het is op zich wel jammer dat je aan het eind van het seizoen komt. Veel is al dicht. Maar misschien is het wel goed zo ...

Om drie uur vertrekken we weer. Ik val weer in slaap. Pas een uur later ben ik weer redelijk wakker. We zijn dan weer in Quesnel en slaan af richting Prince George. Prince George schijnt de op twee na grootste stad van Brittisch Columbia te zijn, maar volgens Martien is er niets te beleven.

Iets over half vijf schrik ik weer wakker, want Martien meldt dat we Hixon in- en direct weer uitrijden.

Lou zet er weer flink de sokken in. Om 17:05 uur passeren we het 'Prince George 14 kilometer' bordje. Rond 17:30 uur zijn we al in het hotel. Het duurt echter erg lang voordat we naar de kamers kunnen. De koffers zijn inderdaad van het kamernummer voorzien en naar boven gebracht, maar Martien is nog bezig aan de balie (Lou is al naar een ander hotel gedirigeerd). Er schijnt waterschade geweest te zijn en niet alle kamers zijn meer bruikbaar ... (maar als de koffers al naar de kamer zijn, waarom kunnen wij dan niet?). Verder schijnt er een of ander evenement te zijn, waardoor er ook minder kamers vrij zijn.

Uiteindelijk is iedereen op de kamer. Martien blijft voor de zekerheid nog even in de lobby voor het geval dat ... het bleek niet nodig. De kamer is ruim en de bureaulamp heeft een aansluiting voor zowel stroom als een MODEM. Nice touch. De airco werkt goed. Geen koelkast, geen föhn en geen strijkmogelijkheid. Badkamer is weer niet supergroot, maar een stuk ruimer dan die in Williams Lake. De lampen kunnen ook onafhankelijk van elkaar uit worden gezet. Boven het bed is dat altijd wel handig.

Het diner is redelijk. Een kleine salad vooraf, gevolgd door een medium rare steak (zal niet iedereen blij mee geweest zijn aangezien sommige mensen normaal gesproken 'well done' kiezen) met een gepofte aardappel en wat gekookte groente (de brocolli was wat mij betreft te lang gekookt). Ma haar steak was aan een kant totaal verkoold en die hebben we dus maar laten vervangen. Over ons toetje geen klachten. Wij hadden een flinke bak vers fruit en de rest een stukje taart met bramenvulling (met pit). Ik geloof niet dat ik ooit bij Van Der Valk heb gegeten, maar zo stel ik me dat eten voor ... misschien hier iets beter:?

Nog even een kopje thee (de cream kwam niet, maar die haalde ik maar bij een andere tafel). Het personeel was best aardig, maar net als bij het vorige hotel had ik heel erg sterk het gevoel dat het onervaren personeel is ... de vakanties zijn voorbij en dit moet hun nieuwe werk worden. Hier is ook minder supervisie dan in Clearwater.

Ma ligt ruim voor tien uur in bed. Ik ben nog even bezig, maar rond tien zal ik er ook wel in liggen. Ondanks het vele slapen in de bus, ben ik toch weer wel moe. De harde schijfjes beginnen vol te lopen. Ik ben dus al begonnen met het weg gooien van backups van spul dat op de Clie staat. De kans dat er nog iets misgaat wordt steeds kleiner ... afkloppen.

Morgen moet er een grote afstand afgelegd worden. Het schema is 6, 7, 8. Vanaf half zeven ontbijt.

Kilometertellerstand is nu 697 (yep, de wijzers zijn rond geweest). Maximumsnelheid was vandaag 135km/u. Gemiddelde snelheid 80,8km/u.

Prince George – Smithers (donderdag 12 september)

Ma rommelt al om vier uur wat rond. Net als thuis. Uiteindelijk zijn we beide voor half zes al op. Ondanks het slapen in de bus, slaap ik 's nachts uitstekend. Bloedsuikerwaarde is 6,8mmol/l. De koffie en het water zijn lekker koud gebleve/geworden in onze zelfgemaakte koelkast. Niet eens al het ijs is gesmolten. Het is 9C, bewolkt. Er zijn gisteren 25 auto's gestolen in Edmonton. Twee uit 1991 ... niet echt nieuws, lijkt me. Ga je wel over nadenken. Zijn er geen nieuwere auto's gestolen, of is er een ander selectie criterium?

Om half zeven staan we voor de eetzaal te wachten. Normaal gesproken kan je pas om zeven uur ontbijten, maar Martien had half zeven afgesproken. Het personeel doet heel erg haar best (voor de gehele groep is maar een serveerster), maar het ziet er als een erg ongeorganiseerde boel uit. Het personeel is niet echt ervaren en er is geen supervisie. Er wordt niet efficiënt gewerkt. Men lijkt een beetje stuurloos. Er is niets om het warme eten uit de voederbakken te halen, geen theelepels en veel te weinig theepotjes. Afijn. Er is genoeg en de koffie is goed.

Er gaat gelijk met ons nog een andere groep weg en in de lobby wordt het al gauw een beetje chaotisch. De kofferjongens zijn de kinderen van het echtpaar dat deze Days Inn runt. Eigenlijk te jong en te klein om de zware koffers te sjouwen. Het schijnt overigens een vrij criminele buurt te zijn. Gelukkig is de omgeving niet echt uitnodigend om te gaan wandelen. De stookolielucht van gistermiddag is wel weg.

Om acht uur rijden we weg. We maken nog even een stop op Connought Hill. Een mooi park. Vanaf daar is goed te zien hoe troosteloos Prince George er uit ziet. De oude wijk ziet er van boven wel aardig uit (veel bomen en ander groen).

Vandaag naar Smithers via Fort St. James, voorheen een handelspost voor de pelshandelaren van de Hudson's Bay Company. We rijden via Vanderhoof, Fort St. James, Engen, Fort Fraser, Fraser Lake (lunch), Endako, Burns Lake, Topley, Houston en Telkwa. We rijden vandaag de hele dag over de 16. Meer loofboom hier. Veel weiland (met hooi).

Om half tien rijden we door Vanderhoof. Het regent intussen gestaag. Weer een redelijk grote plaats. Wel weer een stacaravan 'kamp'.

Fort St James is belangrijk als:

- * Transportcentrum (hub)
- * Bonthandel
- * Administratief centrum New Caledonie
- * Handelscentrum met First Nations

De handelspost is gesticht door Fraser. Later zakte hij de rivier af die nu zijn naam draagt. Een bezig mannetje, dus. Fort St James is niet groot. Er is een visitor centre met filmzaal. Leuke informatieve film overigens. Werd vooraf gegaan door een korte PowerPoint-presentatie.

Er staan een paar huisjes, zoals het mannenhuis (gratis kost en inwoning ... er konden 20 mannen overnachten ... er waren vier bedden, de rest moest in de 'loft'), de woning van de officier en arts (met aangebouwd kippenhok), de voorraadschuur (op hoge palen), waar vlees en zalm te drogen hing, de trading post zelf, waar je ook zaken als nitroglycerine en dynamiet kan kopen. Geld werd niet gebruikt ... het betaalmiddel bestond uit bevervellen (alles werd terug gerekend naar bevervellen). Ook was er een gebouw waar de vellen werden klaar gemaakt voor gebruik. Dekens uit Engeland waren voorzien van strepen. Het aantal strepen gaf niet alleen de dikte

aan, maar ook de prijs in bevervellen. Het leven schijnt hier minder zwaar geweest te zijn dan in Barkerville. Niet echt voor te stellen, maar men zegt dat hier.

Elanden zijn hier pas geïntroduceerd met de aanleg van de spoorlijn. In Lake Stuart komt steur voor. Eind negentiende eeuw ving men er zo'n 800 per jaar. Nu schat men dat er in het hele meer er nog maar drie steuren voorkomen. We hebben de klieren van enkele diersoorten kunnen ruiken: bever (urine), stinkdier (dat deden ze niet binnen) en een dier dat naar drop rook.

De route naar Engeland was lang en zwaar. Normaal gesproken was je een jaar onderweg ... dat gold ook voor de brieven. Een antwoord op een brief werd pas twee jaar later ontvangen. Al met al was het heel erg de moeite waard.

Het eetschema van de groep komt weer in het geheel niet overeen met ons diabeteschema. We eten om 12:30 uur in de bus. Om een uur stoppen we in Fraser Lake aan Fraser Lake (ja, ze zijn niet altijd even origineel hier met de namen). We kunnen tot 14:15 uur iets te eten kopen. Aangezien we al gegeten hebben, kopen we een telefoonkaart bij de Chevron en yoghurtjes en wat brood in de supermarkt (Super Value).

Om half drie zijn we weer goed onderweg (alweer bijna tijd voor een tussendoortje). De ramen links, waar wij zitten), zijn ontzettend vies. Er is moeilijk doorheen te kijken. Links valt mee. De voorruit is nat van de regen.

Na Smithers naar Prince Rupert. Vanaf daar met de boot. Ontbijt, lunch en avondeten aan boord. Martien laat een lijst rondgaan, waarop je kan aangeven of je een gereserveerde stoel wilt hebben (CA\$ 15,00 per persoon).

Martien heeft blijkbaar met haar cellular gebeld, want even later -als iedereen zo'n beetje heeft aangegeven dat ze een gereserveerde stoel willen hebben- weet ze te melden dat er nog maar acht plaatsen vrij zijn. Er gaat geloot worden. Een beetje balen, want ik had vorige week al aangegeven dat we stoelen wilden hebben. Blijkbaar heeft ze toen niet meteen gereserveerd. Misschien kon dat ook niet. Misschien een ideeetje voor Wereldcontact om dit in het vervolg beter (als standaard onderdeel van de reis) te regelen?

In Houston, de zalmhoofdstad, de theestop. Een mooie fontein en -waarschijnlijk- de grootste hengel ter wereld. Nee, we hebben geen stoel. Pecht met het loten. Voor mij maakt het niet zoveel uit. Ik vermaak me wel, maar voor ma is het misschien wel beter als ze geriefelijk kan zitten. Het is intussen wel mooi zonnig geworden.

Yde & Renske hebben wel twee stoelen. We mogen er eentje van hebben voor ma (ik betaal meteen CA\$ 15,00). Hartstikke aardig. Ko & Trudy hebben stoelen, net als Henk & Marijke (doen samen met Hannie). Wie het vierde paar stoelen heeft, weet ik nog niet (blijken Cor & Regina te zijn)..

Om half zes zijn we, na een kort ritje door de stad, bij het hotel. Een aardig stadje. Ze hebben in ieder geval een McDonalds. Die zie je overal ... een Pizza Hut nog niet gezien. We moeten ook 60 dollarcent betalen voor de fooi morgen voor het bezoek aan het dorp van de First Nations morgen.

Het duurt lang voordat de koffers er zijn. De kofferjongen (!) moet met de trap de koffers omhoog brengen (geen lift). Je zou bijna medelijden met hem krijgen. De kamer is ruim. We kijken uit op de weg (veel zwaar vrachtverkeer) en, verderop, zie je bergen. Geen strijkgerei, wel een föhn. Uiteraard een TV en een telefoon. Licht is goed (voldoende lichtpunten en goed licht). Koffiezetapparaatje en airco zijn aanwezig. En we kunnen onze ski's makkelijk wegzetten.

Iets nadeligs over de kamer? Bij het binnenkomen zag ik direct dat op een van de tafels een dikke laag stof lag. Het bleek niet het enige meubelstuk te zijn dat niet goed afgestoft was. In de badkuip ook vieze vlekken. Vooral dat stof op de tafel zit me dwars. Hoe vies is de rest van de kamer dan wel niet. Aangezien ik allergisch ben voor huisstof, zit het me niet lekker.

Als de koffers er eindelijk zijn (ze stonden er opeens gewoon ... er is niet aangeklopt) douch ik me snel en daarna nog even naar buiten om te proberen wat foto's te maken. Het licht blijft moeilijk. Ach ja, volgens een van de keukenhulpen is het vanaf de andere kant van de bergen toch mooier.

Dan het diner. Voor het eerst deze vakantie keus uit de gerechten. Vooraf groentesoep (met dikke vermicelli, vlees en champignons) of salad. Als hoofdgerecht keuze uit zes verschillende gerechten. Ma heeft de zalm, ik de Chicken Alfredo. De andere tafelenoten hebben Pork Chops en de groentenschotel. Hoewel wij het eerst zaten, wordt bij ons het laatst de bestelling opgenomen (voor het eten ... voor het drinken waren ze er wel snel bij). We krijgen ook als laatste tafel het hoofdgerecht. Of dat lag aan de vier verschillende gerechten, weet ik niet. Toe hebben wij fruit, Ad ijs, Coby lime pie en Albert en Renske de blueberry pie. Niet datgene wat op de kaart stond, maar dat was op. Onze tafel is nu niet het laatst. De tafel van Martien krijgt het toetje nog later (de bestelling wordt pas opgenomen als wij al zo'n beetje klaar zijn ... en de blueberry pie is intussen ook op). Het eten zelf vond ik overigens kwalitatief zeer geslaagd. Ma was, wat dat betreft, ook tevreden. Vooral de pepertjes vielen bij ons (als enigen aan de tafel) zeer in de smaak.

Na negenen pas weer terug op de kamer. Snel het computerwerk doen. Ma leest. Op TV afleveringen van 'Will & Grace' die ik niet ken (en ook duidelijk nieuwer zijn dan die in Nederland). 'Band of Brothers' beleeft hier binnenkort haar premiere ... daar was SBS6 toch sneller mee.

Morgen 6, 7 en 8. Laagste benzineprijs die ik gezien heb is CA\$ 0,719. De kilometertellerstand is alweer 1.182. De fooi voor het First Nation-verhaal is al betaald.

Smithers – Prince Rupert (Friday, the 13th)

Vlak voor de wekker werd ik wakker. Voel me niet echt uitgerust. Bloedglucosewaarde is 6,6mmol/l. Netjes. De waarde van ma was 7,7mmol/l. Ook netjes.

Om half zeven weer ontbijten. Het lukt me om 's ochtends steeds minder te eten. Mijn bloedsuikerwaarde is dan wel goed, maar voor mijn cholestrol is dit eten ook niet al te best. We vragen en krijgen melk. Het zijn alleen afgrijselijk grote glazen en we krijgen nog drie glazen ook. Ma en ik delen er eentje. Eén glas kunnen we meteen kwijt. Het laatste glas zet ik (met een briefje) voor Ko bij de koffie en jus d'orange neer.

Nog even terug naar de kamer. Tandpoetsen, en zo. Ma wil persé haar boek uitlezen, maar dat lukt niet meer. Ik ga al eerder naar de bus om spullen weg te brengen en mijn GPS te installeren. Het werkt overigens uitstekend op het dashboard. Het anti-slipmatje van Lou houdt het apparaat goed op z'n plaats en de ontvangst hier voor is perfect.

De route vandaag: Moricetown, New Hazelton, Hazelton ('Ksan Village), South Hazelton, Kitseguecla, Kitwanga, Cedervale, Usk, Terrace (lunch) en Prince Rupert. Door de Skeena Valley, langs de Skeena-en Bulkley Rivers.

Rond half negen zien we een zwarte beer in een weiland. Lou moet een heel eind achteruit rijden, maar we hebben de beer goed kunnen zien. Fotograferen en filmen is een ander verhaal. Even later zijn we bij Moricetown. Hier mogen alleen de First Nations op zalm vissen (eerder langs de weg al westerlingen met hengels zien vissen). Met wat capriolen weet Lou ons een goed uitzicht te geven. Vroeger visten ze met speren, tegenwoordig met grote visnetten. We zien een zalm gevangen worden. Staat op video.

Het is buiten koud (4C) en mistig. Binnen is het me veel te warm. Krijg er barstende hoofdpijn van (de laatste dagen sowieso meer last) en ik word slaperig (gisteren ook al zoveel in de bus geslapen). Buiten loop ik alleen in singlet, blousson en visjasje. Lekker fris met die korte mouwen. We zien achtereenvolgens twee coyotes langs de weg. Het lukt ze niet te fotograferen. Het ging te snel.

We bezoeken dus 'Ksan. Dit is een plaatsje van de stam Gitksan. De stam bestaat uit de volgende vier clans: Wolf, Eagle, Fire weed en de Frog. Per clan kan je verschillende families hebben. Bij welke clan je hoort, hangt af van je moeder. Trouwen mag niet binnen de clan. We krijgen een uitgebreide rondleiding. Film en fotograferen mag niet in de long houses die als museum zijn ingericht. Het zijn geen originele long houses en totempalen ... alles is replica. Waarschijnlijk vanwege de traditie en de waarde die de oorspronkelijke spullen hebben.

Er zijn hier vijf soorten zalm. Ze vissen op vier daarvan: de Chum, Chinook, Sockeye en de Coho. Niet op de Pink (teveel graten). De Chinook is de eerste soort die gaat trekken. Ze noemen het dan ook wel de 'spring salmon'. Bij de Gitksan mag alleen het stamhoofd op deze zalm vissen. Ze vissen niet met speren, maar met fuiken van wilgetakken, vastgebonden met sparrewortel. De fuiken kunnen twee tot zeven meter lang zijn en er kan 200 tot 300 pond zalm mee gevangen worden. Ze jagen verder op eland, beer en hert ... alles wat eetbaar en anderszins te gebruiken is. Konijn en andere kleiner grut vangen ze met vallen. Vanwege het respect voor de natuur jagen ze niet voor hun plezier, maar alleen als ze iets nodig hebben. Uiteraard voor voedsel, maar ook voor kleding, schoeisel (huid), wapens (botten) en medicatie. De rest ruilen ze voor andere zaken.

Een van de zaken die ze via ruilen verkrijgen is de 'candle fish'. Deze vis is zeer brandbaar, maar die Gitksan gebruiken het toch vooral als voedsel. Het vet (olie) van deze vis wordt verder gebruikt als medicijn, om wonden of artitus mee te behandelen of eten mee te bereiden. Zalmkuit eten ze met gedroogd zeewier.

De jacht- en visgebieden zijn per clan vastgelegd. In het gebied van een andere clan jagen of vissen is verboden. Vroeger stond er de doodstraf op. Daarnaast breng je schande over je clan. Tegenwoordig volstaat een boete, maar ook nu houdt men zich er sterk aan vanwege het schande-aspect.

Ze maak(t)en bijna alles van cederhout. Ook kisten (de Gitksan waren de eersten die kisten maakten). De wanden bestaan uit een rondgebogen stuk (nat maken en buigen). De bodem en deksel worden apart gemaakt. Het ziet er goed uit! De kisten werden gebruikt voor opslag van voedsel en urnen met as van de voorvaderen. Ook werden ze als muur gebruikt. Cederhout werd ook gebruikt om capes tegen muggen te maken en er kan medicijn van gemaakt worden.

Long houses konden zeven gezinnen herbergen. De long houses hadden overigens muren. In dit historic village is dat niet het geval. Ceremoniele long houses konden soms wel 500 man herbergen! In de long houses die wij te zien krijgen brandt een behachelijk vuurtje ... we stinken nu wel allemaal naar houtvuur!

Elke clan van een stam heeft een apart wapen (crest). Elke familie binnen een clan heeft ook om de familie te duiden een apart familiewapen. De clan van de familie van de verteller heeft 59 families. Er zijn dus 59 familiewapens en ook 59 chiefs. De namen van een clan kunnen van dieren zijn, maar ook van bepaalde historische of bovennatuurlijke gebeurtenissen.

Elke chieft heeft een eigen 'praatstok'. Vier keer op de grond bonzen en hij was de enige die mocht spreken (en staan), een keer bonzen en de vloer was vrij voor een andere spreker. Als je een chieft onderbrak dan moest je het ceremonieel huis verlaten en later in het openbaar je excuses aanbieden.

Kettingen en het aantal knopen op de rug van de ceremoniele kleding gaven de status van de chieft aan. Hoe langer de ketting, hoe belangrijker. Hoe meer knopen, hoe meer status. Aan beide waren limieten gesteld, zodat chiefs met heel veel status niet konden overdrijven.

De kleding van chiefs was gevlochten door een speciaal geselecteerde vlechtster uit de stam. Het kon wel achttien maanden tijd in beslag nemen. De kleding werd gekleurd met, bijvoorbeeld het roet van het vuur of koperoxide (groen). Koper werd geruild met de stammen uit Alaska.

De First Nations hebben een medicijnman/-vrouw, Haleid (?) genaamd. De term sjaman is een Hollywood-naam. Tussen de zeven en twaalf jaar word je gekozen vanwege je gaven. De raad van ouderen beslist of je echt geschikt bent. Ben je voorbestemd dan volgt een leerschool van twee jaar. Na die twee jaar ga je naar je familie terug. Op het moment dat je volwassen bent dan volgt de grote test ... kan je in contact komen met de voorouders (die moeten je immers beschermen). Als je dat lukt dan ben je de medicijnpersoon.

Alleen voor ernstige zaken wordt de medicijnman/-vrouw erbij geroepen worden. Huis-tuin-en-keukenkwaaltjes kunnen de First Nations zelf genezen. Ze hebben genoeg kennis van de natuur om de juiste kruiden en planten te zoeken en te gebruiken.

Vroeger leefden ze bij een waterval (het witte bruisende water gaf kracht). Nu is het een geheim genootschap. Je wordt alleen geholpen als de medicijnpersoon dat verkiest ... hier werd het verhaal een beetje vaag.

Tegenwoordig gaan ze wel naar de "gewone" dokter. Vroeger ging men uit van preventie en het in evenwicht hebben van het fysieke, het geestelijke en het

spirituele. Allerlei ziekten die ze zelf niet kunnen behandelen zijn geïntroduceerd door westerlingen (van de Hudson Bay Company). Zijn overgrootmoeder is 113 jaar geworden. Nadat al haar leeftijdsgenoten door small pox waren overleden is zij het bos ingegaan en vervolgens nooit meer terug gezien. Tot die tijd was ze kerngezond (haalde nog zelf water, sprokkelde hout, etc.).

Kinderen krijgen de naam van de vader, maar blijven binnen de clan van de moeder. Overerving gebeurt via de clanverwantschap. De eigen taal wordt tegenwoordig op school gegeven. Ze betalen geen belasting en zijn ook niet bij de burgerlijke stand geregistreerd. Studeren doen ze wel, maar in het algemeen keert iedereen terug naar het geboortedorp. Ze hebben tegenwoordig allemaal normale banen in de bos- of mijnbouw. Ze kopen ook westerse artikelen (bijvoorbeeld kleding).

Voor ceremonieën werd wel tot een jaar van te voren een uitnodiging verstuurd. De ceremonieën werden, uiteraard, altijd in vol ornaat gehouden. Belangrijke ceremonieën waren trouwerijen, dood, scheiding (men deed, en doet, aan gearrangeerde huwelijken ... de familie schenkt, maar kan ook weer terugnemen ... noch bij het trouwen, noch bij de scheiding is het de beslissing van de betrokkenen zelf) en schandeceremonieën.

Ze kennen geen schrift en men werkt dus met getuigen. Deze kregen goederen, geruild met de HBC, als betaling. Tijdens de ceremonieën heeft iedereen zijn eigen plaats. Alles zeer strak bepaald. Alleen personen met een titel mogen deelnemen. Onze gids vormt echter een uitzondering, omdat al zijn voorvaders chieft zijn geweest.

Ceremonieën konden maanden duren. Ook al omdat de genodigden uit alle windstreken konden komen en lang over de reis gedaan hadden. Tijdens de ceremonieën werden, bijvoorbeeld, de geschiedenis van de families in rollenspellen uitgebeeld.

De ceremoniele kleding die te zien is, wordt getoond met speciale toestemming van de chieft. Ook mag er in gedanst worden, maar alleen om te vermaken (beschrijvende dansen), geen ceremoniële.

Ceremoniële dansen verlopen geheel volgens een vast stramien. Hij vertelt iets over de 'Dans van de eenhorige berggeit'. Deze is 3.000 jaar oud en gebaseerd op een historisch feit. Het vertelt van een gebeurtenis dat bij een ceremonie op een na iedereen (alle jagers in ieder geval) door een rotsverschuiving werden gedood. Het vreemde was dat alle dorpelingen, zonder een spoor na te laten, ook waren verdwenen. De verklaring is dat de jagers van dat dorp jaagden voor de sport en niet uit noodzaak.

Overigens is het nu zo dat de jongeren zich weer (meer) aan de tradities hechten. Dit, omdat men vindt dat het sinds men zich heeft ingelaten met de westerlingen het veel slechter gaat ... de trend is dus om 'strenger' in de leer te zijn.

Men begraf de doden vroeger, maar men is overgegaan op cremieren. Bang dat de Ziel iets werd aangedaan. Na crematie wordt in het as een speciaal medicijn toegevoegd om de Ziel te beschermen. Ze zijn niet bang voor dood, maar zien de dood als een verdere stap naar het hogere..

Het was allemaal zeer interessant. Foto's maken binnen mocht dus niet, en buiten zat het licht weer erg tegen.

Als we weer buiten staan dan maakt Jan me met zijn karakteristieke houding (handen in de broekzakken, buik naar voren) opmerkzaam op een vogel: "Is dat een visarend?", vraagt hij. Het is een bald eagle die majestus voorbij glijdt. Niet kunnen filmen. Helaas.

Over de brug van Hagwilget Canyon gelopen. Het brugdek bestaat uit roosters. Best wel vreemd om er overheen te lopen. Ko merkt op dat de lampjes van de feestverlichting op alle plaatsen waar je bij kan, er uit gedraaid zijn. Tja.

De Seven Sisters. De berg van de rollende steen is die uit de legende van de eenhorige berggeit.

Slapen. Ik ben zeker niet de enige die slaapt deze keer. We komen net uit de kou en we zitten nu in een warme bus. Buiten regent het. We zijn voor mijn gevoel zo in Terrace. Er is een Pizza Hut (op een bord langs de weg staat dat er een 'all you can eat'-buffet is). Wat heb ik daar een zin in. Helaas, met de diabetes kan dat niet meer ... en uiteraard hebben ma en ik al (op tijd) gegeten.

We vertrekken iets over half drie. Yde was euro's gaan wisselen voor Canadese dollars. Dat ging niet helemaal gesmeerd ... ze moesten om allerlei informatie bellen. Het was 14C in Terrace.

Vanaf Terrace is het nog zo'n 140 kilometer naar Prince Rupert. Het wordt weer bergachtig (we passeren weer slagbomen die gebruikt worden om de weg af te zetten als deze niet meer begaanbaar is). Ook was er een bord dat waarschuwde dat je rekening moet houden met een vertraging van twintig minuten 45 kilometer ten westen van Terrace.

De vertraging van twintig minuten worden er maar twee. Net genoeg voor Martien om weer een raadseltje te vertellen (die van de twee broers, waarvan de een altijd liegt en de ander altijd de waarheid spreekt).

De omgeving is echt schitterend. Jammer dat de zon niet schijnt en dat de door Lou schoon gemaakte ramen alweer vies zijn. Er door heen kijken is al moeilijk. Filmen en fotograferen is bijna onmogelijk. Links bijna de hele tijd de Skeena River (veel zalmvisser, helaas allemaal menselijk) en de Seven Sisters. Schitterende meertjes ook. Je verwacht overal beren, elanden en bevers ...

Rond half vier stelt Lou voor om op een parkeerplaats een plasstop te houden. Dit wordt door de rokers aangegrepen om te gaan roken en de filmers en fotografen zien ook hun kans schoon.

Een deel van de groep gaat fitnessen en Lou ziet een bald eagle op een rots zitten. Wat een ogen heeft die man.

ETA 16:30 uur, want het is nog maar 36 kilometer. We moeten nog wel wat hoogte overwinnen en dat kost natuurlijk ook nogal wat tijd (de enige stukjes buiten de bebouwde kom waar Lou zich aan de maximum snelheid houdt).

We komen ook fietsers tegen (ongeveer even veel als in de Verenigde Staten, weinig dus).

Het regent overigens flink als we rond 16:20 uur de stadsgrens van Prince Rupert passeren. Om half vijf zijn we inderdaad al in het hotel. Lou heeft er ook weer aan getrokken ... moet hem maar eens vragen hoe snel die bus eigenlijk kan.

Op de kamer (ruim en op het eerste gezicht schoon!) doe ik vast het computerwerk. Hoef ik dat morgen niet te doen. Ma is bezig met de ijskoffie en het eten voor morgen. We hebben weliswaar ontbijt, lunch en diner aan boord, maar waarschijnlijk moet je op -voor ons- vreemde tijden eten. Ik heb dus genoeg bij me voor een gewone dag (tussendoortjes en lunch). Vandaag was het ook weer een dag die geheel buiten mijn diabetesschema viel ...

Vanavond om zeven uur diner. Morgen waarschijnlijk uiterlijk om zes uur weg. Inschepen om 6:30 uur! Ontbijt waarschijnlijk niet voor acht uur. Ik heb dus voor morgenochtend ook wat te eten klaargelegd. Waarschijnlijk om half zes, misschien

wel om vijf uur gewekt? Ja, vijf uur zal de wekker gaan en om half zes moet de koffer buiten staan. Om zes uur weg.

We hebben gegeten met de twee vriendinnen Riek en Wilma. Het was weer gezellig. We kregen een grote salad vooraf. Er was keuze uit French-, Italian-, Blue Cheese- en Thousand Islands-dressing. We kozen allemaal iets anders.

Na de salad, ma blijft klagen over het groffe snijwerk, kregen we snapper met zalm (en een of ander sausje), wat groente en rijst als hoofdgerecht. De combinatie was wat mij betreft perfect. In ieder geval had ik geen zout of peper nodig.

Toe hadden de twee dames cheese cake en wij kregen, we moesten er wel even op wachten, fresh fruit. Toe nog een beetje thee (met wat honing) en we waren klaar voor bed. We kregen toe nog een chocalaatje en een pepermuntje. We probeerden het nog te weigeren, maar de serveerster, die echt goed was, wist ons te overtuigen om het aan te nemen. De beste bediening na het restaurant in Jasper ...

Na het eten de laatste dingen opruimen en zo ver als mogelijk inpakken. Het lukt mij om het verslag voor tien uut geheel af te krijgen. De laatste sync van de Clié en naar bed. Morgen weer vroeg dag ... en het zal wel een lange dag worden. De vijftiende zal zwaar worden

De kilometertellerstand is nu 1.882. Maximum snelheid 'maar' 116 kilometer per uur. Gemiddelde snelheid 80,7 km/u. Afgelegde afstand 368 kilometer (volgens GPS).

Prince Rupert – Port Hardy (zaterdag 14 september)

Voor half vijf al wakker. Redelijk geslapen. Het is in ieder geval duidelijk dat ma op dit moment slaapt.

Het was vanacht wat onrustig. Relatief weinig last van gehad. Anderen wel. Ko heeft zelfs de politie gebeld, maar die kwam niet. Het hotelpersoneel heeft ook niets durven doen ...

Op TV is de qualifying training van de GP F1 van Monza. Montoya, de broertjes Schumacher (M dan R) en Barrichello staan op de eerste vier plaatsen. Oja, Nederland heeft gisteren blijkbaar met 3 - 0 van Wit-Rusland gewonnen. Gisteravond was South Park op de TV. Na elk reclameblok wordt gewaarschuwd voor 'adult content'. Bij een aflevering van 'Just shoot me' wordt Maya pixilated, omdat ze wat blutig is. Even hypocriet als in de VS.

Martien heeft op de Willem Ruis gevaren. Coby heeft het in Vlissingen gebouwd zien worden. Het schip schijnt de hele oorlog op de werf gelegen te hebben. Ma is er in '51 mee naar Nederland gekomen. Grappig.

Om half zeven board-en. Het is geen supergroot schip. Het schijnt volgeboekt te zijn ... tja, het is weekend. Henk (van Marijke) heeft van Martien de 'leiding' over de lounge-ers gekregen, en ik heb ma dus maar aan hem gekoppeld. Ze trekt de hele dag met zijn vrouw Marijke op. Ze lijken wel onafscheidelijk!

We stiefelen direct naar dek 6. Hier staan vliegtuigstoelen, hier heb ik een stopcontact en kan ik de GPS ophangen. Contact krijgen doe ik voorlopig niet. Rond 8 uur varen we uit. Een kwartier later verlaten we de haven van Prince Rupert. Het is minder druk op de boot dan ik had gedacht, maar er kan nog tot negen uur ontbeten worden en de meesten eten. Ik heb al ontbeten ... het was goed (uitgebreid buffet). Ook al aan dek geweest. Het is niet koud. Wel nat.

Ik geef mijn stoel op, omdat het stopcontact een vreemde aansluiting heeft. In de sectie met tafeltjes kan ik wel zitten met een stopcontact in de buurt. Rond negenen zit ik zelfs met computer en al aan het raam. Hier lukt het de GPS wel om contact te maken. We varen nu 34,8 km/u en volgens mijn GPS zit ik op 18 meter hoogte. We zijn net Marrack- en Gibson Island gepasseerd. Volgens mijn GPS passeren we FL.W.6S. Met mijn verreijkijker kan ik deze witte markering inderdaad zien.

Begonnen met het weg gooien van mislukte foto's. Ik kom niet ver, tot 5 of 6 september, ofzo. Het autodek wordt zo nu en dan even opengesteld zodat je wat uit je auto kan halen. We komen een paar cruise ships en veerboten (bijvoorbeeld die naar Alaska) tegen.

Verder zien we orka's, bultruggen en zeeleeuwen. Alles heel ver weg, en het mooiste moment met de orka (een sprong recht omhoog), mis ik. Ik mis ook de springende zalmen, want ik minstens een half uur geslapen.

Het eten, we krijgen ontbijt, lunch en diner, is goed. Allemaal buffetten. Eerlijk gezegd is de dag omgevlogen. Het was ook weer zeer gezellig in de groep. Je kent elkaar al een tijdje en er wordt veel gepraat. Je hoort overigens wel duidelijk waar de concentratie van Werledcontact-reizigers zich bevindt ... Ik heb ook nog met Albert wat videofragmenten uitgewisseld. Met de GPS is het niet veel geworden.

Rond elf uur 's avonds zijn we op de kamer. Het is een groezelige kamer. Benauwd (raam open gedaan, maar meteen komt allerlei ongedierte binnen, want er is geen gaas). Het is gehorig. Lawaai in waterleiding en het water is niet te drinken. Er staat voor twee personen een miezerig flesje water in de badkamer. Het blijkt dat er iets is met de waterleiding van Port Hardy is. Normaal is het gewoon te drinken. De bedden

kraken. De TV is erg oud. De afstandsbediening is loodzwaar met zeer weinig functies. Het signaal valt soms ook helemaal weg.

Rond twaalfen val ik in slaap. Ma leest nog even. Morgen 09:00, 09:15 en 10:00. Vandaag dertien kilometer met de bus afgelegd. Een hele dikke 300 per boot (hmmm, na afloop bij BC Ferries geïnformeerd en volgens hun is de afstand: 507 km or 274 miles).

Port Hardy – Campbell River (zondag 15 september)

Om kwart over vijf word ik wakker. Ma is al wakker en zegt dat we tot zeven uur kunnen gaan slapen. Om kwart voor zeven word ik opnieuw wakker. Goed geslapen. Ma 'normaal' (niet echt goed, dus).

We zijn voor acht uur klaar met ontbijt. Geen sinaasappelsap, maar verder standaard Canadees (niet al te uitgebreid). We konden wel melk krijgen en veel fruit. Ontbijt zou hier CA\$ 10,95 gekost hebben als het niet inclusief geweest zou zijn ... helemaal niet duur. We zijn waarschijnlijk de eersten van de groep die ontbijten. We zien zelfs Martien niet ... als ze wakker was geweest dan had ze waarschijnlijk al een paar keer de eetzaal gecheckt. Na ons komt Feie eten. We vragen, en krijgen, een extra flesje water. Nooit weg.

Mijn meest essentiële computerwerk gedaan en de koffers ingepakt. Proviand gecontroleerd. Ma leest. Ik bel pa nog even om hem met zijn verjaardag te feliciteren. De verbinding is goed. Zo goed dat pa vraagt of ik wel uit Canada bel. Hmm, emigratie van de familie in Indonesië naar Canada lijkt niet door te gaan ... het wordt (misschien) Nieuw-Zeeland.

Om tien uur vertrekken we. Iedereen is nog steeds op tijd en goed gehumeurd. Ondanks de krakende bedden en de gehorigheid hebben de meesten goed geslapen. Het regent zachtjes, maar echt koud is het niet. Vandaag zit ik op de voorste bank (links). De kilometertellerstand is 1570.

Vandaag Port McNeill, Woss, Sayward (lunch), Kelsey Bay en Campbell River (zalmhoofdstad van Brittish Columbia ... dat was Houston toch ook al? Later zegt Martien "zalmhoofdstad van Vancouver Island", dat klinkt alweer logischer. Lou vertrekt meteen als we in Vancouver aankomen. Het afscheidsdiner is in Victoria en Ed zal het praatje houden (schijnt tolk geweest te zijn, zegt men). De groepsfoto zal dus al in Victoria gemaakt moeten worden, willen we Lou er ook op krijgen.

Eerste stop bij Nimpkish Valley aan Hoomak Lake. Alleen een pitstop. Het is even droog. als we even later weer rijden, begint het weer te spetteren. Stroom op deze rest area wordt opgewekt met zonne-energie. Het moet hier dus zo nu en dan wel zonnig zijn! (De weersverwachtingen eerder voor deze week waren volgens mij ook een stuk beter.) Het is in ieder geval nog steeds niet koud.

Weer veel naaldbomen, wat laag loof struikgewas, bergen, Wat meertjes en rivieren. We rijden over de 19, waar je 100 km/u mag rijden. Lou lijkt zich nu redelijk aan de maximumsnelheid te houden, maar hij blijft goed doorrijden. Zou het te maken hebben met mijn vraag vanochtend over de topsnelheid van de bus (125 kilometer per uur. bergafwaarts volgens Lou ... mijn GPS heeft een keer 135 km/u geklokt).

In Kelsey Bay zou je orka's moeten kunnen zien. We zien alleen een groot aantal verroeste schepen. En een bord voor een 'Whale & Bear'-tour (95% kans om beide dieren te zien!). Het begint weer te gieten. En dan bedoel ik echt gieten. Pijpestelen.

Een klein stukje terug rijden om in Sayward te lunchen bij The Cable House. Volgens Martien zijn hier maar heel weinig eetgelegenheden, maar het vreemde is dat we verschillende restaurants/eethuisjes passeren. Voor CA\$ 6,95 een kopje corn chowder en twee grote chicken salede sandwiches. Grappig, de buitenwand van het gebouw is van kabel gemaakt. Volgens Lou is het kabel van de oude brug. De huidige brug heeft geen kabels meer zodat de houtwagens, die hier op werkdagen in grote getalen moeten rijden (getuige al de gele waarschuwbordjes langs de weg), makkelijker kunnen passeren. Het is overigens een enkelbaansbruggetje.

Om 15:00 uur zijn we al in Campbell River. Ik had gedacht dat het een of ander onbeduidend plaatsje zou zijn, maar het ziet er erg aardig uit. Wel wat toeristisch, maar al die uit houtgesneden beelden langs het water zien er leuk uit. Het waait momenteel vrij hard ... er staan schuimkoppen op de golven. Ik zat vandaag helemaal vooraan in de bus. Door de regen weinig kunnen filmen. Overigens viel ik na de lunch ook steeds in slaap, dus echt veel heb ik sowieso niet gezien.

Een extra'tje. We kunnen koffiedrinken bij een (van oorsprong) Fries echtpaar. Het is maar een paar kilometer van het hotel en het is nog vroeg. De medereizigers die liever andere dingen gaan doen (ongeveer een derde van de groep) stapt uit en krijgt de kamersleutel. De rest van de groep blijft in de bus.

Ongeveer een half uur later staan we voor de woning van Hans en Ati Terpstra. Het is een ruime, geheel houten woning met een ruime achtertuin (ik ben niet goed in schatten, maar het totale stuk land was wel wel zo'n vijftien bij 40 meter). Voor hebben ze een mooi uitzicht op de Straat van Georgia. Afgelopen zomer hebben ze hier een groep van 65 walvissen (welke soort is onduidelijk) voor het huis gezien. Verder zien ze zeeleeuwen, orka's en arenden.

De woning hangt vol met dingen die aan Nederland (en vooral Friesland) doen denken. En ook zijn e-mail adres refereert aan Nederland (tulip@). Hij loopt overigens op afgrijselijke sloffen en in korte broek (is verbaasd dat niemand van de heren in korte broek loopt) ... erg huiselijk.

Hij woont hier al veertig jaar (is nu gepensioneerd), zij is hier op haar twaalfde met haar ouders naar toe gekomen. Ze hebben vijf kinderen en een van hun dochters is met een First Nation getrouwd (zij zeggen zelf trouwens gewoon 'Indian').

Hij wilde eigenlijk nooit in Canada (of de VS) wonen en nu zou hij eigenlijk drie maanden per jaar naar Nederland willen en negen maanden in Canada verblijven. Zij wil dat niet, want alle (klein)kinderen wonen in Canada.

We krijgen koffie, gebak en gerookte (wilde) zalm. Lekker allemaal. Het is erg gezellig en vooral de Friezen hebben veel te bepraten (men heeft gemeenschappelijke kennis). De Nederlandse handelsgeest is ook aanwezig, want ze verkoopt ingemaakte wilde zalm (door schoonzoon gevangen) en geeft aan dat ze een kamer vrij hebben als 'Bed & Breakfast'. CA\$60,00 per dag, maar als je lang blijft dan valt er over de prijs te praten.

Hun burens zijn niet echt blij, want Lou's bus stond voor de oprijlaan ... men moet toch wel wat gewend zijn, want hij vertelt dat er een keer -door een communicatiestorinkje- er eens 150 man (drie bussen) op bezoek kwam.

Om vijf uur zijn we weer bij het hotel. Ik doe vast wat computerhuishouden. We checken verder het eten voor morgen. Een ruime kamer met een balkonnetje (bij binnenkomst hing er een onaangename zeelucht buiten ... de deur kon pas na het avondeten open zonder last te hebben van de stank). Eindelijk weer een koelkast ... alleen geen airco. Wel een ventilator.

Om zeven uur zitten we in het restaurant. Het zit er met onze groep eigenlijk al vol. Twee tafeltjes zijn verder bezet met een echtpaar dat hun 40-jarig huwelijksviert (in zo'n tentje?) en vier toeristen. Arme mensen ... als onze gehele groep compleet is, is een normaal gesprek bijna niet meer normaal te houden.

Het buffet is goed. Eerst wat sla met pasta en een stukje zalm, gevolgd door Vlaamse Frieten Plus (erg groot, dus), kip, rundvlees en wat groente (boontjes, broccoli, bloemkool, wortel, etc.). Helemaal niet slecht. Toe zijn er verschillende soorten gebak en Martien heeft weer fruit voor ma en mij geregeld.

Na het eten gaat ma meteen na bed. Voor het eten viel ze al bijna in slaap. Ze leest nog even, maar rond half tien slaapt ze alweer. Ik zit nog achter (voor?) de computer en ben bezig met het verslag. Om tien uur zal ik ook in bed liggen.

West-Canada Experience (30 augustus - 21 september 2002)

Vandaag 270 kilometer gereden (volgens GPS). Maximumsnelheid 111 km/u, gemiddelde snelheid vandaag 73,6 km/u. Morgen 6, 7, 8. Ontbijt kan niet eerder dan zeven uur.

Campbell River – Victoria (maandag 16 september)

Voor zessen gaat de telefoon. Om zes uur nog een keer. Toilet maken en rond half zeven eerst een kort wandelingetje gemaakt. Ad & Coby, Henk & Mientje en Jenny lopen ook buiten. Het ontbijt is niet al te uitgebreid, maar goed genoeg. Na ook na het eten nog een stukje gelopen en wat foto's gemaakt. Het houtsnijdwijk langs het water zijn de eerste prijswinnaars van de jaarlijkse houtsnijdwijkwedstrijd (hmmm, aardig woord om galgje te spelen). Op de één of andere manier is het niet gelukt om er een goede wedstrijd van te maken (ik vond het houtsnijdwijk in Hope overigens mooier).

Om acht uur precies rijden we. Op naar Victoria. De zon is niet te zien, maar de weerschijs is wel in het water te zien. Het lukt niet om het vanuit de bus te fotograferen. Jammer, want het is een mooi effect. De zon speelt vandaag weer een klein beetje verstoppertje, maar als ie te zien is, is het lekker warm. De kilometertellerstand is momenteel 1.846.

We rijden over de 19(A). Het is opvallend hoeveel plaatsen er hier aan de kust liggen. Aangezien we over de snelweg razen, zien we echter niet veel van deze stadjes. We rijden nu en dan onder smalle viaductjes door. Waarschijnlijk zijn het wildoversteekplaatsen, want op meeste plekken staat er een hek langs de weg.

Cathedral Grove in McMillan Provincial Park voorbij Coombs wordt onze eerste stop voor een wandeling. We rijden naar het westen. Het ligt ergens tussen de oost-en westkust. De westkust is overigens nauwelijks bevolkt. Er loopt een weg heen (naar Tofino) en er is geen kustweg.

In Cathedral Cove staan vooral ceders en Douglassparren. Sommige zijn 600 (volgens sommigen 800) jaar oud. Schitterend bos. Wij zijn nog lekker vroeg en het is nog redelijk rustig. Op zich voel je je wel erg nietig tussen die hoge bomen. Als we een uurtje later vertrekken staat de parkeerplaats propvol en is het beduidend drukker. Het feit dat ze op twee plaatsen aan het werk zijn (brugdek en berm) helpt de doorstroming niet echt.

Veel vrachtverkeer ook. Er komt ook een vrachtwagen langs met een stuk of 20 platgewalste autowrakken ... geeft je wel te denken. Rijden ze vaker met zo'n vracht, en hoe vaak van? Gewoon oude wagens of gebeuren er hier zoveel ongelukken?

Ik ben te laat met mijn tussendoortje en ik voel dat duidelijk. Voor de koffiestop in Coombs heb ik alweer een redelijk maaltje achter de rug. Nu even rustig houden en het zal zich wel weer stabiliseren. Aan Yde heb ik een dollar betaald. Hij heeft gisteren aan Terpstra een fles wijn gegeven en degenen die hem uit zich zelf al hebben aangeboden iets bij te dragen, vraagt hij nu een vrijwillige bijdrage van 50 dollarcent.

We stoppen in Coombs bij een winkel met een compleet weiland en een aantal geiten op het dak. Nice gimmick. Jammer alleen dat Martien het al had aangekondigd. Als verrassing was het wellicht leuker geweest.

De winkel ziet er van buiten niet groot uit, maar schijn bedriegt. Het lijkt de Tardis van Dr Who wel. Ze voeren een enorm assortiment. Van fruit en brood tot verse vleeswaren. Ze hebben ook kano's (de koeken), Droste chocolade, Engelse drop, noem maar op. Ze hebben ook veel delicatessen (asperges) en mie. Wat hebben ze niet? Ze verkopen in ieder geval ook allerlei souvenirspul.

Buiten zijn nog wat andere winkeltjes met, onder andere veel kleding en plantjes. Bij het wegrijden blijkt er in Coombs een hele kermis te zijn. We passeren rond twaalf uur Nanaimo. Het is nog 124 kilometer naar Victoria.

We lunchen (nou ja, wij hebben al gegeten) in Chemainus. In dit stadje, waar men tot de sluiting van de houtzagerij, van het hout leefde. Toen de houtzagerij sloot, raakte het plaatsje aanvankelijk in verval. Het bloeide weer op toen men met de muurschilderingen begon. We krijgen twee uur de tijd om rond te lopen. Ik heb ze, denk ik, niet allemaal gezien. In een boekwinkeltje heb ik een boek over de muurschilderingen gekocht.

Het was aangenaam verblijven hier. Zeker ook omdat het gewoon lekker weer was en bij de parkeerplaats een artiest mooie muziek ten gehore bracht. Het klonk niet alleen mooi, maar het was ook knap zoals hij in zijn eentje een stuk of zes instrumenten bespeelde. Uiteraard ook hier een Nederlandse immigrant tegengekomen (in een oude auto en met een lieve hond).

We stoppen niet in Duncan. Duncan is de totempaal stad van -in ieder geval- Vancouver Island. Overall langs de weg staan ze. Martien belooft echter dat we wat dit betreft in Stanley Park in Vancouver goed aan onze trekken zullen komen. Er is hier wel een speciale totemschoon, waar men kan leren hoe je een totempaal maakt. Dat heb je in Victoria niet (al schijnt er wel iets te zijn in het museum aldaar). Het is me al eerder opgevallen, maar ze brengt het (publiekelijk) op zo'n (manipulatieve) manier dat degene die er speciaal om had gevraagd, het er alleen mee eens kan zijn. Duncan staat overigens niet niet op het programma, maar het is de manier waarop het gebeurt.

Het is erg druk op weg. Niet alleen dat, maar er wordt ook op verscheidene plekken aan de weg gewerkt. Op een gegeven moment gaal Lou langzamer en geheel op de vluchtstrook rijden. Even later komt er een ambulance langs. Wat let hij toch goed op ... hij moet de ambulance van heel ver gezien hebben, want door het lawaai in de bus kan hij de sirene nooit gehoord hebben.

Er worden foldertjes rondgegeven van de 'Prince of Whales'. De 'Prince of Whales' is een bedrijfje dat met kleine bootjes de zee op gaat om naar whales (vooral Orca's) te kijken. Trudy wil in ieder geval (zij en Ko hebben speciaal deze reis geboekt –voor wat betreft datum- omdat er deze periode meer kans is om ze te zien). Ikzelf ben in 2000 al eens met de 'Prince of Whales' meegegaan (Bert en ik zijn toen alleen daarvoor naar Vancouver Island gegaan).

Ik check bij Martien hoe laat we het best kunnen boeken voor de Whale wach-tour (eigen gelegenheid). Om een uur, volgens haar, want dan houd je 's middags meer tijd over. En het is dan ana de City Tour die om 12:00 uur afgelopen is.

In het hotel zijn er weer problemen met de kamertoewijzing. Ma en ik moeten (weer?) in een kamer met maar één bed. Martien heeft het er weer druk mee, maar ze weet het weer uitstekend te regelen. De kamer is zeer groot. Twee slaapkamers, waarvan één met TV (die krijg ik). Twee toiletten en (maar ;-)) een bad/douche. Geen airco, maar wel plafondventilatoren. Er is ook een keuken met kookplaten, magnetron, waterkoker, broodrooster en koffiezetapparaat. Dat er dode spinnen uit de kastjes vallen, mag de pret niet drukken.

We hebben ook een grote 'huis'kamer met een bank, luie stoelen, een eettafel, een bureautje en ruim voldoende stoelen. We hebben verder een balkonnetje en uitzicht op de oceaan, maar ook een stukje van de haven (we zitten op de elfde etage op een hoek).

Als de koffers er zijn gaan Henk en ik naar de 'Prince of Whales'. Daar boeken we voor vier personen (twee in de Zodiac, Trudy en ik, en twee in het overdekte bootje, Henk en ma). Vlak voor vertrek heb ik Martien nog gevraagd of er nog andere aanmeldingen waren. Nee, dus. Als we toch naar de 'Prince of Whales'gaan dan kunnen we het even goed zelf regelen ... dan hoeft je Martien er niet mee te belasten, toch?

We praten nog even met de schipper van een Zodiac en de begeleidster van het andere type bootje. Beide zeggen dat het rond 13:00 uur een goede tijd is om te varen (in ieder geval voor wat betreft het weer). Het meisje bevestigt ook dat het overdekte bootje ongeveer even snel is als de Zodiac (ze hebben wel dezelfde motoren), maar dat de Zodiac lichter, dus sneller, is. Daarnaast vaart het overdekte bootje echt en planeert de Zodiac. De Zodiac-schipper zegt ook dat ze geen helikopters gebruiken (ik dacht ook niet dat dat gebeurde, maar Martien beweerde dat). Ze gebruiken een kijker op een hoog punt voor de eerste sighting. De rest van de dag geeft men aan elkaar door waar men moet zijn.

We moeten onze creditcardnummers achterlaten en als we om acht uur vanavond niet geannuleerd hebben, zal het geld in ieder geval in rekening worden gebracht.

We lopen daarna nog wat rond en kijken naar de watervliegtuigen en de schepen. Altijd een leuk gezicht. De watervliegtuigen stijgen op en landen in hetzelfde 'kanaaltje' als waar al de bootjes doorheen gaan. Nog geen Port Authority gezien, maar die moet er zijn! Heerlijk, zoals Henk ook alles even interessant vindt, maar ook probeert te achterhalen hoe de zaken werken!

Op tijd terug op de kamer om nog even rustig te douchen. Ik meld Martien dat we wel om 12:30 uur bij het bedrijfje aanwezig moeten zijn (omdat ze willen dat je een half uur van te voren aanwezig bent voor het betalen en het aantrekken van het pak). Martien vindt dat maar onzin dat je zo vroeg aanwezig moet zijn (vind ik op zich ook wel een beetje), maar het lijkt me het bedrijf dat dergelijke zaken kan bepalen, niet de reisleidster van Wereldcontact. Zij weet namelijk niet hoe druk het is en welke procedures precies gevolgd moeten worden.

Nu begint ze terug te krabbelen en blijkt dat de 13:00 uur misschien wat te krap is. Dat schiet me enigszins in het verkeerde keelgat, aangezien ik expliciet had gevraagd wat beter was: 13:00 of 14:00 uur. Ze wil niemand benadelen, dus de tour kan niet korter legt ze uit. Dat is ook helemaal niet de bedoeling, maar ze heeft de hele tijd beweerd dat de tour van negen tot twaalf uur is en soms uit kan lopen tot 12:30 uur ... en dat is, lijkt me, natuurlijk enigszins te sturen als de lokale gids tot 12:00 uur wordt betaald. Eventueel ga ik morgen niet mee met de city tour, of moeten we maar een taxi nemen om op tijd te zijn.

Ik raak toch wel een beetje geïrriteerd als ik merk dat Martien achter mijn rug om begint te smoezen met zowel Trudy als Henk Speel toch gewoon open kaart. Martien is zeer zorgzaam en ze doet het erg goed als reisleidster, maar er is -uiteraard- toch wel wat op haar aan te merken: ze is -naar mijn mening- soms wat warrig (vergeet ook altijd haar eigen kamernummer te vermelden bij het uitdelen van de sleutels ... nou ja, ik ben dan ook wel een Pietje Precies) en ik vind haar toch wel een klein beetje manipulatief (maar ja, wie is dat nou niet ...). Vooral de manier waarop ze soms publiekelijk medereizigers aanspreekt (zodat je eigenlijk geen tegenwerpingen kan maken) is, naar mijn mening, op het randje.

Diner pas om half acht. Wordt dus weer vooreten. Het eten is goed. Eerst een salade vooraf (en wat broodjes). Dan volgt een groot stuk mals kipfilet (ik krijg ook het stuk van Ad, hij mijn broodje ... goede deal) met wat groente en aardappelputee. Toe vers fruit (het lijkt niet geregeld te zijn door Martien deze keer, maar het kan ook aan een communicatieprobleem bij het personeel gelegen hebben) en de rest krijgt een zeer luchtig gebakje.

Om ongeveer kwart voor elf ben ik klaar met het computerwerk. Ma leest. Morgen om negen uur weg, ontbijt vanaf zeven uur. Wake-up call om acht uur.

Victoria (dinsdag 17 september)

Goed geslapen. Lekker een kamer alleen. Bloedglucosewaarde 6,8mmol/l. Ma is me steeds kwijt in de 'woning'. Het is ook wel wat overdreven groot. Als we nu nog dichterbij de binnenhaven (binennstad) hadden gezeten dan was het echt perfect geweest. Lekker ontbijt. Ook hier zijn ze met het eten weer berekend op Japanners.

De lokale gids heet Ingeborg van Driel. Ze is op haar 40ste geëmigreerd naar Canada (vanuit Nederland). Ze woont op Vancouver Island, ongeveer een kilometer of 40 ten van de hoofdstad Victoria.

Het is schitterend weer ... 30 km verderop de staat Washington te zien. Het klimaat is als in Nederland. Men is in ieder geval niet echt gewend aan gladheid. De lucht is zeer schoon (ik merk het aan mijn luchtwegen!).

Alleen hier ligt de electriciteitsinfrastructuur onder de grond. In de rest van het land is het allemaal bovengronds aangelegd. Buiten Victoria heeft men gemiddeld negen power outages per jaar. De golfbrekers zijn door Nederlandse ingenieurs ontworpen.

Victoria is op rotsen gebouwd. Al het regenwater spoelt dus meteen de zee in. Vorig jaar was het zoetwaterbasin leeg en mocht je ook je tuinen niet besproeien. Een probleem voor de Tuinstad van Canada. Er is geen riolering. Alles wordt direct in zee gedumpt en stroomt langs Seattle. Daar is men daar niet blij mee. Op andere gebieden heeft men het beter geregeld: De eigen buurt houdt eigen gebied (straal van vijf kilometer) schoon.

Langs de kust staan vooral woningen die van de bank zijn. Er wordt hier veel gewerkt met het systeem van de 'reverse mortgage'. Weduwen verkopen na de dood van hun man hun huis aan de bank. Ze krijgen vervolgens van de bank het recht om in het huis te blijven wonen (eventueel een kleine toelage). Als zij zelf doodgaan heeft de bank een nu veel waard zijnde stukje grond (deze huisjes waren vroeger goedkoop, nu veel geld waard vanwege uitzicht op zee).

Ze noemen het hier ook wel "God's waitingroom ... for the newly wed and the nearly dead" (van de "nearly dead" begrijp ik het, maar van de "newly wed"?). Feit is dat er vooral jonge gezinnen en ouderen wonen. Er wonen er in ieder geval veel gepensioneerden.

Men leeft in Victoria vooral van regeringswerk en toerisme. Er wonen in totaal (maar) 300.000 mensen. De werkloosheid is ongeveer 10 procent. Door overbevissing en omdat er teveel bomen gekapt zijn, zijn visserij en de houtbouw (bijna) geheel verdwenen.

Vancouver Island is groter dan Nederland, maar heeft slechts een half miljoen inwoners. Canada is onderdeel van Gemenebest. Dit komt omdat de Hudson Bay Company (HBC) Brits was. Vanwege de bont was men naar Canada gekomen. HBC bewaarde ook de orde. Britse regering heeft dat "bestuur" later gewoon overgenomen. HBC is nog steeds een groot warenhuis in Victoria.

Nog wel problemen met het Fransetalige deel (Quebec). Dat wil nog steeds losgemaakt worden van de rest van Canada.

Voor het zuiden van het eiland is bewoond en daarna vooral het oosten. De rest is bijna volledig onbewoond. Er zijn ook maar zeer weinig wegen naar de westkust. In tegenstelling tot de oostkust, waar bijna overal plaatsen te vinden zijn, zijn ze aan de oostkust nauwelijks te vinden.

Victoria is in 1843 gesticht als handelspost Fort Victoria. Hoewel het onder de 49ste parallel ligt, is toch heel Vancouver Island Canadees geworden. Het was toch wel praktisch om het hele eiland aan één land te laten en aangezien het grootste deel van het eiland boven de vastgestelde grens lag ... Victoria is de hoofdstad van

Brittisch Columbia, omdat het destijds de grootste en rijkste stad. was Vancouver is pas later gesticht.

De Indianen zitten hier al zo'n 11.000 jaar. In 1850 was de goldrush bij San Fransisco. Die was echter snel voorbij. Toen hoorde men dat er in Brittisch Columbia goud te vinden was. Men kwam in grote getalen naar het noorden en kwamen Victoria als eerste plaats tegen. In die tijd had het 450 inwoners. Tijdens de goudzoekersperiodewaren er 20.000 (al trok een deel verder om daadwerkelijk goud te zoeken).

Canada heeft een strenig immigratiebeleid (en daar vallen asielzoekers ook onder). De manieren om een verblijfsvergunning te krijgen in Canada zijn:

1. Canada neemt per jaar 250.000 vluchtelingen op. Daarvan mogen er 50.000 herenigingsvluchtelingen zijn (dit op een bevolking van zo'n 30 miljoen inwoners).
2. Als je 1 miljoen kan investeren. Je hebt dan drie jaar om je te bewijzen. Anders moet je weer weg. Vooral Aziaten maken hier gebruik van. Men is vooral met deze groep niet blij.
3. Als een bedrijf iemand nodig heeft. Na drie jaar binnenlands adverteren (zonder succes), mag men buiten Canada zoeken. Als je je personeelsadvertentie op de juiste manier opstelt kan je buitenlanders binnen halen.

Vanaf zestien jaar mag je hier je rijbewijs halen. Een helm is hier op de fiets verplicht. Op kruisingen staan in elke richting stopborden. Men mag, om de beurt en met de klok mee, rijden. Voelt allemaal heel Amerikaans aan.

Onze eerste stop is bij Cattle Point. Dit was het landingspunt om vee aan land te brengen. Leuk om te weten, maar om het nu super interessant te vinden. Daarna doorrijden naar Mt Tony; het hoogste punt van Victoria. Daar is ook de groepsfoto gemaakt. Als eerste met het toestel van José (die foto is goed gelukt). Mijn groepsfoto's zijn mislukt, ook al omdat de groep te onrustig werd.

Daarna rijden we naar de universiteit. De universiteit is uitgerust met zeer goede sportfaciliteiten, omdat niet zo heel lang geleden de Gemenebest spelen hier gehouden zijn. De universiteit bestaat nog niet lang. Het enige opvallende hier is verder dat er ontzettend veel konijnen rondlopen (ondergraven de gebouwen). Verder zijn er hier te weinig parkeerplaatsen (hee, lijkt Nederland wel), terwijl het verder wel zeer ruim is opgezet.

Vervolgens rijden we weer meer de stad in. Eerst door China Town (stelt echt helemaal niets voor), Ze hebben hier wel de smalste steeg van Noord-Amerika (wow, dat had ik niet willen missen). Vervolgens naar de Inner Harbour. Niet naar buiten geweest. Men wilde niet naar buiten vanwege het tegenlicht (foto's waren toch gedoemd te mislukken). Mij maakt het niet uit. Nog genoeg tijd ... Onderweg zijn vrij veel Aardbeibomen (aibutus) te zien. Deze bomen verliezen in de herfst niet alleen hun bladeren, maar ook hun bast.

Er word nog een verhaal verteld over de losbol Mr. Rattenburry (eerst moest hij Engeland verlaten, dat gebeurde nu eenmaal met zich misdragende verwende rijke jongelui) en later moest hij om de zelfde reden Canada weer uit. Toch was de man een begnadigd architect. Hij heeft in ieder geval een aantal regeringsgebouwen, het Empress hotel, het hotel bij Lake Louise, treinstations, etc. Niet slecht. Hij staat ook in goud vereeuwigd op het parlamentsgebouw van Victoria.

Rond elf uur konden Trudy, Henk, ma en ik uitstappen voor het Empress Hotel. Tot onze verbazing stappen Ad & Coby, Jan & Corry en Cor & Ans ook uit. Ad & Coby willen een vlucht met een watervliegtuig maken. Jan & Corry willen met het overdekte bootje mee. Ze hebben pech. Er is een tochtje uitgevallen en de eerste vrije plekken zijn pas om half vier (ze kunnen gelukkig een andere boot nemen, die nog eens stuk luxer is ook)..

Het blijkt dat Ingeborg maar voor een tour van 2,5 uur is ingehuurd (niet voor drie uur, zoals Martien dacht). Het komt er dus op neer dat er sowieso tijd genoeg was om om 12:30 uur bij de "Prince of Whales" te zijn. De city tour stelt, zo horen we later van medereizigers, ook niet veel meer voor nadat wij uitgestapt zijn.

We zijn veel te vroeg en besluiten maar vast te betalen. Maar goed ook, want het blijkt dat het overdekte bootje van 13:00 uur is komen te vervallen. Henk en ma moeten om 12:00 uur mee. Men had netjes twee plaatsen open gehouden. Trudy en ik moeten wel tot 13:00 uur wachten. We drinken nog even gevieren een kopje koffie (bij een kraampje want er waren nog geen cafés, of zo, open ... maf!).

Rond 12:30 uur kunne we onze pakken aantrekken. De meeste moeite heb ik om mijn apparatuur goed bereikbaar te houden. Vooral de GPS. Het lukt uiteindelijk wel. In het bootje gaan wij op de tweede rij zitten. Wat mij betreft de beste plaats: je kan nog goed naar voren kijken, maar je zit ook beschut voor wind en water. Het weer is perfect. Weinig wind en nauwelijks golfslag. We halen, eenmaal buiten de haven, een snelheid van zo'n 50 kilometer per uur. Door de GPS weet ik na afloop dat we het grootste deel van de tijd in Amerikaanse wateren hebben gevaren (zal in 2000 ook wel het geval geweest zijn).

We hebben geluk. We zien wel 40 tot 50 orka's (al is niet uitgesloten dat we bepaalde dieren meerdere keren hebben gezien). De tactiek is om zo snel als mogelijk naar een goede plaats te varen, stil te gaan liggen en te hopen dat de orka's langszwemmen. Onze captain doet dat redelijk (al hebben andere bootjes meer geluk).

Sommige orka's komen toch wel dichtbij. Eentje dook echt op een paar meter afstand onder onze boot door. Schitterend, maar nauwelijks te fotograferen of te filmen. Vooral door het schommelen van de boot, maar ook doordat het moeilijk is te focussen op één dier (als je dichterbij een andere denkt te horen dan probeer je het andere dier te volgen). Hoe dan ook: meer orka's gezien dan in 2000.

Er zitten op de boot een aantal Amerikanen (één van de oudere dames weer precies wat een GPS is ... leuk). Ook is er een jong Nederlands echtpaar aan boord. Ik leen aan de vrouw mijn verrekijker uit (Trudy heeft er zelf één, de man van het echtpaar heeft een camera). Ze is er erg blij mee, want de meeste orka's zitten toch op een behoorlijke afstand.

Rond 15:00 uur zijn we terug. Ko staat Trudy op te wachten en ook Henk (van Marijke) staat te wachten. Zij hebben in het overdekte bootje in ieder geval ook veel orka's gezien. Ma schijnt weer heel enthousiast geworden te zijn.

De City Tour was, nadat we uitgestapt waren, eigenlijk meteen over. Een beetje een tegenvaller, dus. We hadden de bus dus niet eens eerder uitgehoeven. Vandaag waren de dingen wat minder duidelijk geregeld. Afijn, als we niet om 11:00 uur de bus waren uitgegaan, hadden Henk en ma hun vervroegde boottochtje misschien wel gemist ...

Nadat we de pakken hebben uitgetrokken gaat ieder weer zijn eigen weg. Ik ga terug naar het hotel. Eerst even naar het business center van het hotel om te proberen mijn MemorySticks in te lezen, zodat we Lou bij het afscheid wat foto's kunnen geven. Leuk bedacht, toch? Helaas, de man van het business center heeft zelfs nog nooit van MemorySticks gehoord en hij ziet het niet zitten als ik mijn eigen notebook op zijn printer aansluit. Ook heeft hij zelf geen notebook met PCMCIA. Tja.

Dan naar de kamer. Ma heeft de deur zodanig op slot gedaan dat ik er van buiten niet in kan. En mijn kloppen en roepen hoort ze een lange tijd niet. Afijn, eindelijk binnen. Even op adem komen en wat eten en drinken (tja, mijn diabeteschema is vandaag helemaal moeitijk te volgen).

Na op adem gekomen te zijn gaan we naar het museum (ma heeft ook zin om even mee te gaan). Helaas, het is al dicht (het is pas 16:00 uur!). De museumwinkel is overigens nog wel open. Ik maak dan maar wat foto's in de omgeving. Bijvoorbeeld van de totempalen, het carillon dat Nederland aan Canada heeft geschonken (omdat de Koninklijke familie in de Tweede Wereldoorlog in Canada heeft mogen verblijven), het Emress Hotel en het Parlementsgebouw..

Als we weer terug zijn probeer ik met José en haar CompactFlash het nog een keer bij het business center. Nee, ook dit lukt niet. Hij geeft nog wel een goede tip: er zijn bepaalde drugstores en fotozaken waar het misschien zal lukken. Aangezien het al vrij laat is (om 7:15 uur vertrekken we naar het restaurant) en ik me nog wil douchen.

We eten bij Antoinés. Klinkt pretentief. Het is een goed restaurant (goede bediening) en het eten is goed. Ed houdt de speech. Jammer genoeg is het te donker in het restaurant en praat hij wat zacht. Hopelijk is het videofragment wat op te waarderen. Na de speech bedankt iedereen Lou. Ieder koppel heeft nog een persoonlijk briefje voor Lou geschreven en nog belangrijker, een fooi. Helemaal op het end ga ik nog even bij Henk zitten om te kletsen, want hij zat aan een tafel met alleen maar rokers en die moesten zich op een gegeven moment overgeven aan hun verslaving.

Weer terug in het hotel doe ik het computerhuishouden, in ieder geval gedeeltelijk. Ik ben te moe. Morgen 6:30, 7:30 en 8:30 uur. Vanaf 7:00 uur ontbijt.

Victoria – Vancouver (woensdag 18 september)

De wekker van ma (andere kamer) wekt me. Bloedsuikerwaarde 6,6mmol/l. Rustig inpakken en ontbijten. We eten weer met Ad & Coby. Zij zaten al in de eetzaal en wij werden daar door het personeel naar toe gebracht. Martien zit verderop, in haar eentje, rustig te ontbijten.

Na het eten Enschede gebeld. Ik krijg een zeer verbaasde Brigitte aan de lijn. Ma praat met zowel Brigitte als Edwin. Het wordt al herfst in Nederland. Er zijn nu al twee gegadigden voor hun huis.

Nog even naar de kamer om de handbagage in te pakken. Ma gaat daarna nog even lezen en ik bel dhr. Hankses om te informeren naar de rechtszitting van Bert. Hij is optimistisch. Ik heb gedeeltelijk verloren (op de grootste posten), maar het belangrijkste is dat ik niet alles verloren heb en dat de rechter heeft bepaald dat de Belastingdienst een onrechtmatige daad heeft begaan.

Vandaag gaan we naar Butchart Garden (22,3 km vanaf het hotel rijden). Dit is een privé-tuin, alleen erg groot en erg goed onderhouden. We krijgen er tot kwart voor twaalf de tijd en er zijn zeer goede rolstoelen beschikbaar. Zelfs ik vind het een prachtige tuin. Zeer afwisselend ook. Er schijnen hier 650 mensen te werken en aangezien alles hier even netjes is, geloof ik het direct. De toiletten zijn bijvoorbeeld keurig ... en er zijn er veel. We hebben circa drie kilometer gelopen. De GPS had ik op de rolstoel bevestigd. Staat misschien een beetje vreemd, maar het werkt uitstekend. Het is overigens een zeer brede rolstoel ... ma verdwijnt er een beetje in. Gelukkig rijdt het soepel, maar ik ben toch bang dat ik een rolstoel heb gepakt die eigenlijk bestemd is voor een "gemiddelde" Amerikaan.

Het kost geen moeite om de tijd door te komen in deze tuin. Ik ben geen echte plantenliefhebber, maar foto's maken van bloemen is altijd leuk. Ik leef me dan ook behoorlijk uit. Als we weer op de parkeerplaats komen dan is deze al behoorlijk gevuld. Ook staan er nu behoorlijk veel bussen. Het was ook al een stuk drukker op de wandelpaden geworden. Lekker dat we zo vroeg waren gegaan.

We nemen de ferry in Sydney. De af te leggen afstand is 37,5 km en de geshatte vaartijd is 1:35 uur.

Ik zit de hele reis op het topdek, lekker buiten. Ma zit met de groep ergens op dek vijf. Na een tijdje varen wordt het hier steeds rustiger. Van de groep heb ik alleen dhr. v/d Wal en José (een paar keer) even gezien.

De rust wordt verstoord als er een groepje Amerikanen op het bovendek. Goh, zij kunnen er ook wat van ... doen alsof ze alleen op de wereld zijn. We varen nu overigens over de Straat van Georgia. Ik heb mijn GPS aan de reling vastgemaakt en de meeste passagiers zijn wel nieuwsgierig. Ik begrijp later dat de luidruchtige groep Amerikanen eerst dacht dat het iets met bommen te maken had ... tja.

Ver voor Tsawwassen wordt omgeroepen dat de buspassagiers naar de bus terug moeten. Jammer. Ik ga maar snel naar beneden. De track dus niet kunnen afmaken. Het is al erg druk op de trap, maar ik zie ma niet. Wel anderen van de groep. Ik ga toch maar gewoon naar het autodek ... ze redt zich wel.

Op het autodek zelf is er een behoorlijke opstopping. Ik 'loop' onder een vrachtwagen door (je moet alles een keer gedaan hebben, toch?) en zo omzeil ik de rij. Het blijkt dat de deur van een bus achter ons openstaat en dat het daar vastloopt. Afijn, iedereen is ruim op tijd in de bus. Ma is gelukkig geheel op zichzelf naar beneden gekomen (ze was de anderen van de groep bijna ook kwijtgeraakt).

We rijden in een uurtje naar het hotel. Ik geloof dat de meesten erg moe zijn. Ik ook. In de bus heb ik nog wel wat in de krant (gratis door het hotel in Victoria verstrekt) gelezen. We zijn vroeg in het hotel. Ik haal vast de gegevens uit de GPS en doe wat ander computerwerkzaamheden.

Vervolgens bel ik Martien om het kamernummer van José te vragen. Heeft ze niet meer, maar ze kan wel de achternamen van José en haar moeder geven. Daarmee ga ik naar de balie en het personeel aan de balie belt vervolgens de kamer (ik krijg het nummer dus niet ... netjes!). Daar is over de privacy nagedacht.

Het leek mij een leuk idee om voor zowel Lou als Martina een foto te laten maken, deze op een stuk papier te plakken en vervolgens iedereen te laten tekenen. De bedoeling is overigens ook dat Lou zijn handtekening zet bij de foto van Martien. Waarom makkelijk doen als het moeilijk kan?

Even later lopen we richting de London Drugs (aan het begin van Davis Street). Daar kan men zowel de Compact Flash van José en mijn MemoryStick inlezen. Netjes, hoor. En het kost maar zo'n 60 dollarcent per stuk. We zijn vrij lang bezig en als we eindelijk klaar zijn, staat er een rij klanten achter ons. Het meisje dat ons helpt is wel gehaast, maar geeft ons wel alle tijd om te doen wat we wilden.

We eten in zaal Dynasty II. Voor de variatie staat er zalm op het menu (salade vooraf). Eén van de obers komt vragen waar hij zijn vier porties kip kwijt kan. Coby wil wel kip. Er ontstaat enige chaos als even later blijkt dat Martien de vier porties voor andere mensen had bedoeld.

De onderdirecteur brengt uitkomst door de keuken op te dragen nog een stukje kip klaar te laten maken voor Coby. Toe zal het wel weer cheese cake geweest zijn. Ma en ik hadden weer vers fruit. Als laatste een kopje thee.

Na het eten gaan we, José, Ed en ik, weer naar de London Drugstore. Er staat een ander meisje achter de toonbank, al heeft José dat niet meteen door. De totale kosten zijn inderdaad slechts CA\$2,71 voor vier foto's ... geen startkosten, zoals in Nederland. Ben benieuwd of men dit in Nederland ook nog gaat doen. De meeste fotodiensten hier werken via het Internet ... in ieder geval niet met geheugenkaartjes.

Het is buiten nog lekker en alle zwervers lijken verdwenen te zijn. Terug in het hotel vragen we de man achter de balie om wat briefpapier en lijm. Het papier is geen probleem, maar voor de lijm moet hij behoorlijk wat meer moeite doen.

De medereizigers die nog beneden zijn, zijn enthousiast. Martien, Henk, Jan & Corry, Riek, Wilma en wijzelf tekenen vast. Het geeft nog enige moeite om het cadeau'tje voor Martien voor haar verborgen te houden, maar het lukt.

Ik ben de laatste dagen behoorlijk vermoeid en ik ga hierna naar bed. De kilometertellerstand is nu 2.279,2. Bijna 5.000 kilometer gereden (4885,4).

Vancouver (donderdag 19 september)

Laatste hele dag in Canada. Vanaf vier uur niet meer echt geslapen. Het bed kraakt minstens zo erg als in Port Hardy. Mijn bloedglucosewaarde is 6,9mmol/l. Nog steeds goed, dus. Die van ma is 7,6. Goed ontbijt. Er zijn twee buffettafels. Bij de ingang een eenvoudige tafel, achterin -in een apart kamertje- de uitgebreide versie. Martien komt de eetzaal binnen als wij al een tijdje zitten. Ze bekijkt de eenvoudige tafel, de uitgebreide tafel is vanaf daar niet te zien, en je ziet haar met de tweede zenuwachtiger en geagiteerder worden. Als ze richting het personeel stevent, onderschep ik haar om haar het juiste buffet te wijzen. "Gelukkig", zegt ze, "ik wist al niet hoe ik dit zo snel zou moeten oplossen".

Tijdens het eerste deel van het ontbijt laat ik zoveel mogelijk mensen beide velletjes met foto's tekenen. Martien loopt nog rond, dus het moet omzichtig gebeuren. Ed neemt het over als ik ma moet gaan helpen met bellen naar Nederland. Martien is intussen weg, dus het moet makkelijker worden. Terwijl ma belt, stuur ik zoveel als mogelijk medereizigers langs Ed. Als ik na bellen en tandenpoetsen weer naar de eetzaal kom, heeft iedereen van de groep getekend.

Het is nog even spannend of Lou inderdaad komt, maar gelukkig is dat zo (hij heeft al allerlei andere vrachtjes te vervoeren). Voor we de city tour beginnen houd ik een korte speech en overhand ik Lou eerst de groepsfoto en daarna de snorrenfoto. Lou is blij verrast. Ik denk niet dat hij dit had verwacht.

Onze lokale gids is Armand. Dezelfde Frans-Engels-Duits-Nederlandssprekende gids die ons drie weken geleden ook ophaalde van het vliegveld. Armand belooft ons dat hij zal proberen niets dubbel te vertellen, waarna hij zo'n beetje hetzelfde verhaal begint af te steken als enkele weken terug. Ach ja, hij doet zijn best. De city tour bestaat grotendeels uit een bezoek aan Stanley Park, Capilano Suspension Bridge and Park, China Town, Gastown en de haven.

Onderweg vertelt Armand het een en ander over de gebouwen (vanwege het gevaar van aardbevingen hebben de appartementenflats een betonnen middenkolom, waar de rest als het ware aangehangen is - hetzelfde bouwconcept als de Twin Towers in New York), het toerisme (de belangrijkste industrie met 8,5 miljoen toeristen per jaar. Rond de 380 afvaarten naar Alaska van mei tot en met oktober voor een tochtje van zeven dagen heen en zeven dagen terug), de overige industriën, zoals de haven, houtbouw, mijnbouw, de filmindustrie (met 30.000 man en veel lagere kosten dan in de Verenigde Staten een geduchte concurrent van Hollywood - ik weet dat de 'X-Files' en 'The Lone Gunmen' hier in ieder geval werden gemaakt) de diamantwinning (momenteel de derde van de wereld) en het klimaat (zeer gematigd, nauwelijks sneeuw).

Verder wordt er iets gezegd over het goede milieu. Niet dat men er hier erg veel rekening mee houdt, maar door de omvang van het land, de vele bomen en de nauwelijks aanwezige (zware) industrie, blijft alles hier redelijk schoon. Ook vertelt hij iets over de First Nations, die hij gewoon aanduidt met 'Indianen'. Er zijn in (en rond) Vancouver zo'n 90.000 indianen. Ze betalen geen belasting en geen ziektekostenpremie. Medische hulp wordt wel aan hun gegeven en bij werkloosheid krijgen ze een uitkering. Daarnaast krijgen de stammen nog allerlei subsidies. Er klinkt enige jaloezie in de stem van Armand door. Greater Vancouver heeft 1,8 miljoen inwoners, waarvan 40 procent van Aziatische afkomst is.

Bij de eerste stop komt Martien de bus niet uit, dus ik kan Lou niet voor haar laten tekenen. Eerst de totempalen maar fotograferen. Ik heb mijn trimschoenen aan en als ik in de haast om een (natte) boomstam stap, glijd ik uit. Een behoorlijke val, maar ik mankeer niets. Mijn apparatuur ook niet.

José heeft intussen Lou de foto van Martien laten tekenen. Ik had Martien zien langslopen en was naar de bus gesnelde ... was dus niet nodig geweest. Vandaag voor het eerst dat er iemand veel te laat in de bus is. Armand heeft geen tijdstip opgegeven wanneer we terug moeten zijn, maar een aantal minuten die we hebben voor de stop. Daar zal het wel aan liggen.

We rijden verder naar de Capilano Suspension Bridge. Onderweg veel Ceders, waarvan enkele van 400 tot 600 jaar oud. Om over de Capilano Suspension Bridge te kunnen lopen moet je toegang tot het Park betalen. Martien heeft een voucher. Zou ze ook seniorenkorting krijgen? Met een groep als deze kan het verschil behoorlijk oplopen.

In het park kan je stempels ophalen om te bewijzen dat je de brug over bent geweest (de brug is de enige verbinding met de overkant). José en ik gaan twee keer, omdat sommige stempels niet helemaal goed zijn gegaan.

De brug zelf is lang en smal, maar relatief stabiel. Het loopvlak is van hout en wat glad voor mijn trimschoenen, maar het gaat goed. Niet iedereen gaat over de brug. Van degenen die wel gaan, haalt niet iedereen het. Het park is verder mooi en zeer goed onderhouden. Naast de brug is er echter weinig spannends te beleven.

We rijden vervolgens Stanley Park weer in. We gaan naar Prospect Point, waar we mooi uitzicht hebben op een brug. Door het slechte weer is het uitzicht niet echt mooi. Er lopen vijf wasberen rond en die zijn een stuk leuker. Ze zijn wel heel erg aan mensen gewend.

Na Prospect Point rijden we naar de ceder van 600 jaar (allegedly). Fotografen blokkeren echter de (openbare) weg. Het zijn vier dames die heel erg de tijd nemen. Na een tijdje rijdt Lou door (Armand onderneemt niets), zodat de dames verplicht zijn hun apparatuur van de weg te halen. Ze zijn nogal kwaad, maar wie blokkeert nu zomaar een stuk openbare weg? Als ze er nu voor gezorgd hadden dat je gewoon de hele weg niet in kon (twee pylonnets en klaar ...).

Verder door naar China Town. We bezoeken de Dr Sun Yat-Sen Classical Garden. Vanaf hier mis ik veel van het verhaal van Armand. De groep is te groot om allemaal om hem heen te kunnen staan. China Town is niet echt iets bijzonders. Zo te zien geen grote markt (in ieder geval niet waar wij langskomen), maar alles "netjes" in winkeltjes.

Alleen in de bus vang ik zo nu en dan wat op. Bijvoorbeeld dat er hier veel weggelopen kinderen uit het hele land zijn. Het gunstige klimaat speelt daarbij een grote rol. Daarnaast worden ze goed opgevangen door de kerken. Zelfs hotels schenken hun left-overs aan de kerken.

In Gastown stappen we uit. Eerst naar de beroemde Stoomklok. Slaat elk halfuur. Uiteraard arriveren we er precies er tussen in. En geen tijd om te wachten. We wandelen verder via het oude treinstation (gesloten toen de spoorlijn dicht ging ... nu bootterminal), naar de pier. Het cruiseschip Ryndam van de Holland-Amerikaanse lijn ligt daar klaar. Gaat off naar Alaska, of naar de Caraïben.

Kwart over één zijn we weer bij het hotel. Echt afscheidnemen van Lou. Hij heeft om half twee weer een ritje naar de ferry. Gisteravond ook. Ze hebben dagen van soms wel twaalf uur. Dat mag dus hier. Net zo makkelijk.

Het plan: vanavond kwart voor zeven in de lobby. Eerst drankje in Jumping Jack, daarna buffet in hotel. De rest van de middag zijn we vrij. Op dit moment regent het nog wat (het heeft echt de hele ochtend geregend).

Ik ben doodmoe. Geslapen tot half vier. Niet meer de stad in geweest. Op zich wel jammer, maar ja ... ik kom hier nog wel een keer als ik naar Victoria ga. José heeft even mijn MemoryStick geleend om afdrukjes van 'de snorren' te maken.

De koffers maar vast gepakt en een briefje voor Martina geschreven. Geen idee wat normaal is om als fooi te geven. In het algemeen waren we over Martien als reisleidster dik tevreden. Mijn opmerkingen van enkele dagen terug blijven echter wel staan

We gaan niet naar een bar, maar Martina heeft geregeld dat we in het penthouse een drankje kunnen gebruiken en kunnen eten. Voor het hotel wel handig ... hebben ze ook extra drankopbrengst. We krijgen een drankje aangeboden door Wereldcontact (enkele hebben het volgens mij al zo'n beetje op voor de toast). Ma en ik kunnen ieder twee drankjes nemen, omdat we geen alcohol gebruiken. Zonsondergang aan de andere kant van het hotel gezien (we mochten even een ander zaaltje in). Nog nooit zo'n mooie gezien.

De onderdirecteur komt vertellen dat hotel zo'n negen maanden dicht gaat voor renovatie (hotel is nu twaalf jaar oud, ik had de eerste dag al gezegd dat het wel ruim, maar ook wat groezelig was). Hij hoopt dat 'we' daarna weer terugkomen. Dit was dus een perfecte promotiestunt. Zoiets zal een stuk moeilijker te regelen zijn als ze na de renovatie weer open gaan.

Het eten is perfect. Het is een uitgebreid buffet met oester, mossel, zalm (gaat schoon op), allerlei groenten en allerlei vlees. Misschien wel het meest uitgebreide maal van deze vakantie. Waarschijnlijk ook onderdeel van de promotiestunt. Overigens heeft het personeel van het hotel minder geluk. Hun wordt ontslag aangezegd. Dit gebeurt twee weken voordat het hotel voor zes maanden dichtgaat. Tegen de tijd dat het hotel weer opengaat mogen ze weer solliciteren. Ik heb toch een klein beetje het idee dat wij dat in Nederland beter hebben geregeld.

Yde houdt de afscheidsspeech. Hij doet het zeer goed. Rustig, duidelijk sprekend en een goed verhaal. Martien is daarna aan de beurt. Zij bedankt de groep ... vooral het sociale aspect is haar opgevallen. Daarna gaat iedereen één voor één bij Martien langs om nog eens persoonlijk te bedanken. Na afloop is Martien in ieder geval wat foto's en enveloppen rijker.

Marinus wint afstandswedstrijd. Hij zit er dichterbij dan ik met mijn GPS (maar dat is niet vreemd, want ik heb ook allerlei boottochtjes en wandelingen gemeten). Het is wel enigszins vreemd dat het een ander getal is dan wat de kilometerteller van Lou aangeeft. Het gewonnen geld gaat naar de CliniClowns in Nederland. Een stuk betere bestemming dan een rondje.

De reüniedatum wordt gesteld op woensdag 5 maart. Jammer, Ad & Coby kunnen in ieder geval niet. Maar ja, Martien kon zelf niet eerder vanwege andere reizen ... en met zo'n grote groep is het sowieso moeilijk een datum te kiezen.

Nog geen slaap. Ma leest nog wat en valt al vrij snel in slaap. Ik doe, voor de laatste keer, het computerhuishouden. Verder schrijf ik aan het verslag ... ik ben intussen al behoorlijk achter. Op de TV 'Frasier' en 'Reba' (vind het niet speciaal, maar terug in Nederland kom ik te weten dat ze een Country & Western-ster is). Grappig Amanda Bearse is de producer. Ze speelde vroeger Marcy in 'Married with Children'. Toen produceerde ze ook al afleveringen, overigens.

Morgen tot twaalf uur de kamer. Lekker! Martien zegt dat geregeld te hebben, maar op een pagina van het TV-systeem van het hotel staat 12:00 (noon) als standaard check-out time vermeld.

Vancouver – Amsterdam (vrijdag 20 september)

Bloedglucosewaarde 7,4. Wat hoog, maar niet verwonderlijk na gisteren. Heel rustig ontbeten. We zijn al iets later, maar Martien had hetzelfde idee dus we zijn nog steeds het eerst. Martien komt ons nog even persoonlijk bedanken voor het briefje dat we haar gisteren hebben gegeven. Ad en Coby komen even later ook binnen. De toezichthoudster (Lotte) van de ontbijtzaal dacht dat ik de tourleader ben (gek, gebeurt elke reis weer). Als ik uitleg dat ik dat niet ben, trekt ze de juiste conclusie: "Oh, you are the picture guy."

Terug op kamer ga ik maar aan het verslag werken. De laatste dagen heb ik steeds meer last van mijn knieën gekregen. Vooral rechts. Ik had nog wat willen rondlopen, maar dat gaat dus maar niet door. Bij CNN op het nieuws: 25-jarige moeder (naam en toenaam) wordt gezocht in verband met kindermishandeling, hurricane Isidore en Irak.

Na het ontbijt eigenlijk niets meer gedaan. De allerlaatste spullen in de koffer, verslag schrijven en zelfs even geslapen. Nog een keertje lekker lang gedoucht ... Om ongeveer om half twaalf gegeten (we beschouwen het als de lunch). Laatste check en we moeten de kamer uit. Het grootste gedeelte van de groep zit beneden in de lobby. Enkelen zwerven buiten nog rond.

De onderdirecteur deelt stickers uit van het hotel. Ik denk dat hij verantwoordelijk is voor de marketing. Hij doet het perfect. Rond kwart voor een vertrekken. Andere bus, andere snor. Wat dikker en heel gezellig. De rit duurt een een kleine drie kwartier.

De rij voor de incheckbalies van Martinair is enorm lang en er is nog geen personeel. Het zijn vooral Nederlanders dus het is al snel een puinhoop in de "rij". Na een tijdje probeert het personeel van de luchthaven orde te scheppen. Het lukt wonderwel. Als even later het opgetrommelde baliepersoneel komt, gaat het erg snel. We hebben in totaal bijna 40 kilogram in de koffers. Wel meer dan op de heenweg.

Nog even wat rondgelopen, maar al gauw gaan we maar naar C50. Eerst door de security check. Ma blijkt toch een schaartje bij zich te hebben. Door haar reactie, "Stupid, stupid! Take it away!", kan de beambte daar wel om lachen. Ik moet mijn camera aandoen. Ze hebben niet gezien dat ik ook een notebook, palmtop en GPS-r bij me heb. Ik zeg dus maar dat ik nog meer apparatuur bij me heb. Ik moet mijn computer ook aan doen, maar men heeft geen interesse in de rest. Van mijn notebook worden samples genomen met een soort wattenstok. Het sample wordt in een apparaat gecontroleerd op het residu van springstoffen. Het gaat er allemaal heel gemoedelijk aan toe en men is niet te beroerd om uitleg te geven en de mensen gewoon als mensen te behandelen.

We zijn dan al snel bij C50. Van onze groep zitten alleen Ed, Ad en Coby er al. Ook het gezinnetje dat op heenweg achter ons zat, vliegt vandaag terug. Het wachten valt best mee, zo met z'n allen.

Sommigen zijn wel enigszins verontwaardigd over de 'behandeling'. Vooral GSM-toestellen worden hier als gevaarlijk beschouwd. Ik ben eerder verontwaardigd dat ze niet al mijn apparatuur wilden zien.

We mogen pre-boarden. We zijn als eersten aan boord, gevolgd door de Brinkmans. Het is weer een Boeing 767. Naam nog niet kunnen ontdekken. Het vliegtuig heen heette 'Koningin Beatrix'. Gezien de interne onvolkomenheden doop ik het voor me zelf de 'Prins Claus'. Het is 75 minuten vliegen naar Edmonton. Hier is het mooi weer. Daar schijnt het slechter te zijn. GPS gebruiken mag ook nu niet ... jammer.

Om kwart voor vijf de push-back en een kwartier later vliegen we op kruishoogte en mogen de riemen af. Ma en ik zijn allebei even in slaap gevallen tijdens het opstijgen. Nog voor de Rocky's moeten ze vanwege de turbulentie weer om (wind van 240 km/u van opzij). Boven de Rocky's mogen ze weer af, maar voorzover ik kan zien hangt er een dik wolkendek.

Om 18:44 uur (tijdzone gepasseerd) roept de gezagvoerder om dat we over tien minuten gaan dalen voor Edmonton. We kunnen blijven zitten, maar ik doe voor de zekerheid toch mijn schoenen weer aan. We krijgen een andere bemanning. Precies tien minuten later zet de piloot de daling in. Ik schrik wakker als we landen.

De passagiers voor Edmonton mogen er uit. De rest mag in het vliegtuig blijven zitten. Op een gegeven moment moet iedereen zitten, maar mag de riem niet vast. Er wordt namelijk bijgetankt en dan moeten de gangpaden vrijblijven. De mensen mogen zelfs niet naar het toilet. Het is dan ook vreemd dat ze vervolgens gaan board-en. Het board-en verloopt traag. We staan nu al een uur aan de grond.

Vanaf Edmonton is het nog 6.961 kilometer vliegen. Van Vancouver naar Edmonton weet ik het eigenlijk niet omdat ik in slaap ben gevallen. Ik schat het op een kilometer of zeven- of achthonderd.

Er worden Telegraafs en ADs uitgedeeld. Goh, er lijkt weinig gebeurd te zijn. Er lijkt sowieso weinig in de Telegraaf te staan en de objectiviteit is natuurlijk ver te zoeken.

We zullen vliegen via Groenland, IJsland en dan een meer zuidelijke koers nemen. Een vrouwelijke gezagsvoerder deze keer. We kunnen gebruik maken van de jetstream. ETA 12:32hrs (local time).

Ik ga iedereen die ik kan vinden af om de namen te controleren en te kijken wie de video willen en wie foto's. Alleen Martien en Ko & Trudy (zullen wel Star Class vliegen) zie ik niet.

Ons licht doet het niet, het geluid van radio en TV wel (maar ik ga geen vijf euro betalen voor een tussenstukje ... koptelefoons heb ik zelf genoeg). De dame die naast ons zit heeft nu wel licht (in het begin ook niet), maar geen geluid. Ze wil ruilen, maar als ze merkt dat ik nog steeds geen licht heb hoeft het niet meer. Even later blijkt dat het zo geschakeld is dat je of het een, of het ander hebt.

Ma en ik hebben beide turkey (al noemt de steward het chicken) als maaltijd. Het is dezelfde die niets aan het licht kon/wilde doen ... hij weet waarschijnlijk niet beter. De sla is echt niet te eten. We hebben weer veel last van turbulentie. Riemen moeten weer vast. Zo lukt het videofragmenten uitwisselen natuurlijk nooit. Ik val weer even in slaap.

Even later ga ik op de plaats van Renske zitten en Renske op mijn plaats. Ab en ik gaan videofragmenten uitwisselen. Zelfs in het vliegtuig op de accu gaat het perfect. Het is wat krap, maar Albert krijgt de fragmentjes (Yde en Jan als serveerster in Clearwater en de orka's) die hij wilde hebben.

We wisselen adresgegevens uit en kletsen nog wat. We vliegen ergens boven Groenland.

Het lukt niet echt om de opkomende zon te filmen. Ik krijg van een Nederlands echtpaar de uitnodiging om even aan het raam te zitten. Het filmen gaat zo beter. Een leuk gezicht. Achter de vleugel is het nog donker, maar voor de vleugel komt de zon op. Ik zet mijn klok op Nederlandse tijd. Het is in een klap zaterdag.

Vancouver – Amsterdam (zaterdag 21 september)

Voor de vierde keer een hazeslaapje gedaan. Buiten is het licht en iedereen wordt wakker. We landen nog voor half een op Schiphol. Niet slecht. Bijna een half uur voor op schema. Buiten is het ongeveer 15C en licht bewolkt. Valt mee.

We moeten weer wachten totdat iedereen het vliegtuig uit is. Dat duurt wel een half uur. Er gaan veel makke schapen in een vliegtuig. In de slurf staan twee rolstoelen. Ans gaat met de courtesy car. Ik mag ma het hele eind duwen. Schiphol lijkt steeds groter te worden. Naar mijn idee moeten we nu via een andere weg naar de baggage claim ... we worden nu langs veel meer winkeltjes geleid. Slim.

Bij de paspoortcontrole is het ontzettend druk. Ik sta, samen met een andere man (duwt zo ze zien ook zijn moeder), een beetje te mopperen. We zijn in andere landen gewend dat je in een andere, speciale, wachtrij kan staan.

Het jonge echtpaar dat in Vancouver ook probeerde voor te dringen (Jenny en José weten wel wie ik bedoel), doet dat nu weer. Gelukkig zie ik op dat moment het bordje met een rolstoel. Ik sprint erheen, letterlijk op de hielen gevolgd door de andere rolstoel.

Opvallend is dat er heel wat personeel is langsgesproken, maar dat niemand de moeite nam om ons even het juiste poortje te wijzen. Typisch Nederlands. Dat geldt ook voor het ontbreken van personeel om nette rijen te vormen. En dat noemt zich een internationale luchthaven.

Hierna gaat het snel. We moeten bij Immigration nog even verklaren dat we van vakantie terugkomen uit Vancouver en we kunnen naar band 19. Voordeel van het gehele gedoe is dat de koffers (het is dan ook al een klein uur na het landen van het vliegtuig) al op band ronddraaien.

We zijn niet de laatsten van de groep. Martina is er nog, uiteraard. Maar we kunnen ook nog afscheid nemen van Ed (zal me niet verbazen als hij heeft gewacht), Ad & Coby, Henk & Marijke, Cor & Ans en Feije & Martje. Renske staat nog op een koffer te wachten, Yde moet dus ook nog ergens te vinden te zijn, maar die zien we niet meer. Gelukkig hebben we van de meesten in het vliegtuig afscheid kunnen nemen.

Rond half twee passeren we de Douane. Mijn collega's zijn blijkbaar collectief aan het koffie drinken. Helemaal niemand te zien. Als we in de aankomsthal komen, moet ik eerst zo'n hypocriete 'legale' taxichauffeur van me aflossen.

Paul staat ons al op te wachten. We spoeden ons naar P1, sectie 'Koe'. Onderweg pikken we een andere rolstoel op (de andere hadden we bij de baggage claim achter gelaten ... ma duwen en twee koffers trekken leek mee toch wat veel).

Als we rijden begint het te regenen. We're home again! De drukte op de weg valt mee. Het ziet er vochtig uit en alles (in ieder geval, datgene waarvan je het verwacht) is even groen. Iets over twee ben ik thuis. Paul brengt vervolgens ma thuis. De eerste uren ben ik bezig met de vuile was (zat allemaal in mijn koffer) en het klaarmaken van de Toshiba Libretto voor Paul. De Sony Vaio ligt namelijk thuis alweer voor me klaar.

Ik heb moeite om de Vaio weer aan de praat te krijgen op het netwerk. Ben niet helemaal helder meer. Als ik alles weer draaiend heb, blijf ik 237 mailtjes te hebben. Ongeveer een derde is langs het SPAM-filter geglipt. In de SPAM-mailbox staan 296 mail-tjes. Allemaal terecht. En ik ben deze keer maar drie weken weg geweest. Ik val bijna zittend in slaap achter de computer. Gelukkig belt Bert en we praten over de vakantie, rechtszaken en het nieuwe programmapakket van UPC (BBC2 is terug, op dezelfde frequentie!).

Als ik naar ma ga om te eten (Paul heeft voor vandaag en morgen voor het eten gezorgd), heb ik twee wassew gedraaid en opgehangen, is mijn koffer leeg en kan de Libretto terug naar Paul. Niet slecht. Oja, de voorselectie van de post is ook gebeurd en geiser en koelkast werken weer.

Het eten smaakt me uitstekend. Ma heeft boodschappen gedaan en heeft koffie gedronken bij de Vomar. Edwin belt nog. Ma praat met hem, maar ik hoor Rutger en Isabelle op de achtergrond schreeuwen ... ze hebben plezier. Ma moet morgen met het openbaar vervoer naar Den Haag voor het 90ste verjaardagsfeest van Mem. We besluiten dat het misschien beter is als Paul haar brengt ... terug denkt ze wel met iemand mee te kunnen rijden.

Voor achten slaap ik, al is het een onrustige slaap. Vlak voor twaalven ben ik klaar wakker. Het is drie uur 's middags in Brittisch Columbia. Slapen lukt even niet meer. Het is weer voorbij ...

Oja, de foto's die bij dit deel van het verslag zijn opgenomen, heb ik niet zelf gemaakt. Het zijn scans van foto's uit een kalender die mijn moeder in Canada heeft gekocht.

Achteraf

De day(s) after ... dit wordt een lang verslag met alle afronde zaken. In dit deel zal ook de beschreven worden hoe ik de reis heb gevonden en hoe de apparatuur is bevallen (staat helemaal op het eind, niet voor iedereen even interessant ...).

Van middernacht tot een uur of vier wakker gelegen. Video gekeken en wat aan het verslag geschreven. Om half tien gaat de telefoon en schrik ik wakker. Paul belt. Wat probleempjes met ma's reis naar het feest. Ontbijt (droog sneetje brood met al lapjes kaas, vers geperst sinaasappelsap en een beker karnemelk).

Even naar ma geweest. Het blijkt een autovrije zondag te zijn. Het is even lastig om te bepalen of ma wel naar het feest van Mem kan. Gelukkig is er via het Internet genoeg informatie over te vinden. Ook telefonisch contact gehad met Renso. Als het goed is, is de terugreis van ma ook geregeld.

Ik doe thuis de post. Uiteraard weer een verkeerde faktuur van UPC. Is eigenlijk standaard. Hun faxapparaat doet het weer niet. Via hun website maar een berichtje gestuurd.

Van de Belastingdienst wat formuliertjes ontvangen over het terugbetalen van, onder andere, de proceskosten. Ook een informatieverzoek voor 2000. Het circus begint weer. Verder niets interessants. E-mail ook bekeken. Wat mail-tjes van het werk beantwoord. Gisteren ook al de groepsfoto van José ontvangen.

Verder allerlei voorbereidingen gedaan voor het maken van website, CD's en videofilm. Nog twee wassen gedraaid, opgeruimd en toch 's middags even geslapen. En uitgebreid met Bert gepraat, want die kwam nog iets brengen (hij vergat nog wat door mij geleende spullen mee te nemen).

Waarschijnlijk dinsdag naar kantoor. Ik hoor van Bert dat ze me eigenlijk pas volgende week verwachten. Donderdag moet ik sowieso naar Utrecht voor een andere afspraak ... ik zie wel. De vakantie is voor mij echt voorbij.

Het maken van de herinneringsprodukten heeft heel wat tijd gekost (op het moment van schrijven, zondag 15 december, ben ik nog niet klaar). Eén van de redenen is dat ik er gewoon niet toe kwam. Een andere reden is dat ik gewoon weer teveel wilde. In de nieuwssectie van deze website kan je zien wat er al af is en wat er nog op stapel staat.

Evaluatie van de reis

Op zich was het een mooie reis. Banff (NP), Jasper (NP) en Victoria zijn altijd een aanrader. Wat me ook niets tegenviel was het Wells Gray PP. Verder? Van Vancouver naar Banff was relatief saai. Pas toen we door Yoho NP reden werd de natuur echt de moeite waard. Er waren ook maar weinig activiteiten, met als dieptepunt Kelowna (de winery).

Na het Wells Gray PP bleef de natuur zeker nog wel de moeite waard, maar de uitstapjes waren ietwat oubollig. Het bezoek aan de 'Ksan was overigens wel zeer interessant. Het bezoek aan Fort St James maar iets minder.

De boottocht van Prince Rupert naar Port Hardy was lang, maar echt verveeld heb ik me niet. Vancouver Island was in het algemeen mooi ... het lijkt er me ook prettig wonen. Het was erg leuk om bij emigranten op bezoek te kunnen. Jammer dat dat geen vast onderdeel is. Van Vancouver kan ik me niet echt een oordeel vormen: teveel geslapen. Ik heb sowieso veel geslapen in de bus en op vrije middagen.

Hoogtepunten waren de springende zalmen in het Wells Gray PP, de whale watching in Victoria en het bezoek aan Banff- en Jasper NP. De eerste twee zijn overigens niet opgenomen in het standaard programma.

Martinair als vliegtuigmaatschappij heeft nog steeds niet mijn voorkeur. Singapore Airlines blijft mijn voorkeur hebben. De vliegtuigen "voelen" gewoon beter onderhouden aan en de toiletten worden, om maar eens wat te noemen, vaker en beter schoongemaakt. Overigens geeft het personeel van Singapore Airlines je ook veel meer het idee dat je klant bent ... zeker op de terugvlucht had ik dat dit jaar niet. Het was wel prettig om een directe vlucht te hebben (in ieder geval op de heenweg). Connecting flights zijn nooit prettig.

Over de bus daarentegen heb ik geen klachten. Lekker ruim en comfortabel. Ook geen klachten over de chauffeur, al reed hij volgens mij wat hard. Hij reed verder wel voorzichtig, en ik heb nooit het idee gehad dat hij risico's nam (soms dacht ik zelfs op kruispunten: had je daar niet voorlangs kunnen gaan?).

Evaluatie van de apparatuur

De Toshiba Libretto heeft, denk ik, haar laatste reis gemaakt. Gekocht in 1998 in New York (het jaar dat ik ook op de Twin Towers heb gestaan), is deze Pentium 100 nu echt te langzaam. Daarnaast is de harde schijf veel te klein en begint het scherm kuren te vertonen. Meegeweest naar Amerika (twee maal), Australië en nu Canada). Het heeft verder prima voldaan, zelfs het serieel sync-en ging uitstekend, en het heeft me inderdaad weerhouden van het maken van de website onderweg.

De Sony Clié NR70V heeft als opvolger van mijn HP 300LX mijn stoutste verwachtingen ruimschoots overtroffen. Ik heb er zoveel meer mee kunnen doen dan dat ik met mijn oude PDA (Windows CE 1.0.) kon doen.

Tijdens de vakantie heeft de Clié zonder grote problemen gefunctioneerd. Het met Grafitti werken, zeker in combinatie met TextPlus, gaat erg goed. Tijdens de vakantie heb ik de volgende programma's veelvuldig gebruikt: aClock, Advanced Alarm, Bejeweled!, Currency, Holiday Debts, MegaMemo2 (naar mijn idee werken bepaalde zaken in dit programma nog niet helemaal goed), TikTok, ThinkDB (met GPS-plugin) en YiShow.

Alle kabeltjes hebben uitstekend gewerkt. Ze komen allemaal uit Hong Kong en hoewel vooral het Clié/GPS-kabeltje wat slechte kwaliteit connectoren lijkt te hebben, werkte het altijd. Het gebruik van de Brando screen protector is ook geen overbodige luxe gebleken. Op de plaats waar ik mijn 'kleine' letters schrijf, is een grote lelijke plek ontstaan. Zonder screen protector was het scherm zelf behoorlijk beschadigd geraakt. Ik schrijf mijn 'kleine' letters nu overigens op een andere plek. De travel adapter uit Hong Kong (half zo duur als die van Sony en vele malen sneller bezorgd) heeft ook zonder mankeren gefunctioneerd. Ook geen problemen met de nieuwe MemoryStick gehad. Er kan lekker veel op, al blijft 128MByte weinig als je de Clié ook als MP3-speler wilt gebruiken. De 64MByte MemoryStick heb ik alleen gebruikt voor het maken van backups van de Clié.

De Garmin eTrex Vista is ook al uitstekend bevallen. Het was wel een beetje wennen in het begin, maar op een gegeven moment was ik (en de rest van het gezelschap) er aan gewend. De eerste paar dagen deed ik zo nu en dan wat fout, zoals de odometer reset-ten. Het is de eerste keer dat ik de Vista gebruik en het feit dat ik de kaart(en) van Canada erin had zitten, maakte het een stuk leuker.

Vooraf de whale watching-tour heeft een leuke track opgeleverd. Zonder de GPS had ik niet geweten hoe snel we gevaren hebben, en had ik niet doorgehadt dat we de orka's eigenlijk alleen in Amerikaanse wateren hebben gezien.

De Sony PCR110E bevat ook nog steeds, al zou ik wel graag met een hogere fotoresolutie willen werken. Verder moet ik leren vaker te filmen en moet ik de shots langer door laten lopen. Overtollig materiaal kan ik er later weg afhalen. Voor het eerst mijn reserve-accu moeten gebruiken, maar dat kwam meer omdat ik vaak mijn camera vergat uit te zetten.

De 128Mbyte MemoryStick heeft perfect gewerkt in de camera. Ik kan nu zo'n 203 foto's per kaartje maken. Zeker samen met de 64MByte MemoryStick heb ik voor één dag ruim genoeg opslagruimte. Vaak last gehad met het licht, vaak door het busraam gefotografeerd en vaak de camera niet helemaal horizontaal gehouden. Veel foto's zijn wat mij betreft mislukt (toch zijn een aantal daarvan op deze website opgenomen). Video-opnamen, vooral bij maximaal inzoomen, zullen ook geen prijs winnen.